

Bratislavský
samosprávny
kraj

**Prehľad možností
čerpania finančných
prostriedkov pre
malých a stredných
podnikateľov
Bratislavského kraja**

Aktualizácia 2018

2014 - 2020

Odbor stratégie, územného
rozvoja a riadenia projektov

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, 82005 Bratislava 25

Obsah

1. Nové programové obdobie 2014 - 2020	3
2. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu Výskum a inovácie 2014 - 2020.....	5
3. Podpora malého a stredného podnikania z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020.....	12
4. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu kvalita životného prostredia 2014 – 2020	14
5. Podpora malého a stredného podnikania z Programu rozvoja vidieka	24
6. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu rybné hospodárstvo	85
7. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko	86
8. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarská republika.....	89
9. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika.....	93
10. Podpora malého a stredného podnikania z programov INTERREG V-B Dunaj a INTERREG V-C Stredná Európa 2020.....	96
11. Podpora malého a stredného podnikania z programu Horizont 2020.....	97
12. Podpora vykonania energetických auditov mikropodnikov, malých a stredných podnikov so sídlom v Bratislavskom kraji	104
13. Podpora malého a stredného podnikania z programu COSME.....	105
14. Ďalšie možnosti podpory MSP.....	109
14.1. Neulogy Ventures	109
14.2. Slovak business agency.....	109
14.3. Fondy rizikového kapitálu.....	110
14.4. Crowdfunding	111
14.5. Start-upy	113
14.6. Spin-off	114
14.7. Európska investičná banka	114
14.7.1. Slovenská sporiteľňa.....	116
14.7.2. VÚB banka	116
14.7.3. OTP banka.....	118

1. Nové programové obdobie 2014 - 2020

Čerpanie nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie počas programového obdobia 2014 - 2020 bude možné prostredníctvom šiestich základných operačných programov:

- Operačný program Výskum a inovácie (OP VaI),
- Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP),
- Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia (OP ĽZ),
- Efektívna verejná správa (OP EVS).

Samostatným režimom sa budú riadiť programy Technická pomoc, Rozvoj vidieka (PRV), Rybné hospodárstvo (OP RH), Európska územná spolupráca a program INTERACT, ktoré sú riadené na základe špecifických usmernení EK.

Novinkou na toto programové obdobie je od apríla 2013 zmena Centrálného koordinačného orgánu (CKO) pre eurofondy. Po schválení zmeny kompetenčného zákona v parlamente využívanie peňazí Európskej únie koordinuje Úrad vlády SR namiesto ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V programovom období 2014-2020 dostane SR z EÚ **20,29 miliárd eur**, z tej to sumy SR odvedie **6,78 miliárd eur**. V tomto období bude Slovensko čerpať eurofondy prostredníctvom šiestich základných operačných programov vo výške:

- Výskum a inovácie (2,226,8 mld. eur – ERDF)
- Integrovaná infraštruktúra (3,966,6 mld. eur KF/ERDF)
- Ľudské zdroje (2,204,9 mld. eur – ESF)
- Kvalita životného prostredia (3,137,9 mld. eur KF/ERDF)
- Integrovaný regionálny operačný program (1,754,5 mld. eur- ERDF)
- Efektívna verejná správa (278,4 mil. eur – ESF)

Samostatným režimom sa budú riadiť programy:

Technická pomoc (159,1 mil. eur – ERDF)

Rozvoj vidieka (1,545 mld. eur - EPFRV)

Rybné hospodárstvo (15,8 mil. eur – EFNRH)

Európska územná spolupráca (321 mil. eur)

Operačné programy a ich prerozdelenie financovania z jednotlivých fondov pre Bratislavský kraj sú znázornené v nasledujúcej tabuľke:

OP	RO/SORO	Fond	Alokácia (EŠIF)
OP VaI	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	ERDF	104,1
	Ministerstvo hospodárstva SR	ERDF	64,8
IROP	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	ERDF	56

	Ministerstvo kultúry SR	ERDF	21
OP ĽZ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	ESF	57,5
OP KŽP	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	ERDF	10
	Ministerstvo hospodárstva SR	ERDF	4
OP EVS	Ministerstvo vnútra SR	ESF	9,5
SPOLU			327 mil. eur

V **programovom období 2007 – 2013 v rámci Operačného programu Bratislavský kraj (OPBK)** bolo možné čerpať štrukturálne fondy z Európskej Únie pre:

- Integrovaná doprava
- Regenerácia sídel
- Cykloturistika
- Informatizácia spoločnosti
- Podpora MSP

Z Operačného programu Vzdelávanie 2007-2013 (OPV) bolo možné na území Bratislavského kraja čerpať finančné prostriedky v rámci Prioritnej osi 4, Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj, a z Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia 2007 – 2013 (OP ZaSI) bolo možné čerpať finančné prostriedky v rámci Prioritnej osi 3, Podpora zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovanie kapacít v BSK.

V novom **programovom období 2014-2020 BSK** je možné čerpať štrukturálne fondy v rámci **IROP 2014-2020 a OPĽZ 2014-2020** pre :

- Integrovaná doprava
- Cyklodoprava
- Cesty II. a III. triedy
- Sociálne služby
- Materské školy
- Centrá odborného vzdelávania a prípravy
- Základné školy
- Kultúrny a kreatívny priemysel

2. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu Výskum a inovácie 2014 - 2020

2.1. Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

Investičná priorita 2.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

Špecifický cieľ 2.1.1: Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

Príklady aktivít:

Konsolidácia a optimalizácia výskumných, vzdelávacích a inovačných kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave.

Podpora synergií a komplementárneho financovania projektov Horizontu 2020 zabezpečujúcich rozšírenie participácie nových členských štátov.

Oprávnení prijímatelia:

- CVTI SR
- organizácie VaV:
 - štátny sektor VaV
 - sektor VŠ
 - neziskový sektor VaV
 - podnikateľský sektor VaV
- verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona
- výskumné organizácie z členských krajín EÚ

Hlavné zásady výberu projektov:

- Nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov.
- Možnosť dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predkladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde by zavedenie tohto systému mohlo znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov.
- Podporované budú projekty výhradne prispievajúce k plneniu cieľov RIS 3 SK.
- Dôraz bude kladený na kvalitu projekt.
- V prípade podpory veľkých podnikov z fondov, riadiaci orgán zabezpečí, že finančný príspevok z fondov nebude mať vplyv na zníženie zamestnanosti v rámci Únie.
- V prípade renovácií budov budú podporované projekty výrazne presahujúce požiadavky smernice o energetickej hospodárnosti budov a maximalizujúce energetické úspory, pričom investície budú podmienené energetickým auditom.

Špecifické zásady výberu projektov:

- Zabezpečenie špecifického výberového procesu pre projekty, resp. časti projektov v kontexte podpory účasti v medzinárodných aktivitách v rámci ERA, vrátane využitia priebežnej uzávierky predkladania projektov a optimalizácie trvania výberového procesu.
 - Zvýšený dôraz bude kladený na obsahovú stránku projektov v zmysle nasledovných zásad:
 - zvýšenie štandardov výberu projektov na základe štyroch skupín kritérií:
 - Kvalita zámeru – vedecká excelentnosť, resp. príspevok k nej,
 - Kvalita manažmentu projektu,
 - Potenciálny účinok realizácie projektu,
 - Preukázanie spillover efektu na územie regiónu, na jeho hodnotový reťazec.
 - Zintenzívnenie fakultatívnej formy využívania zahraničných expertov pri hodnotení projektov.
 - Pravidelné peer-review jednotlivých oblastí špecializácie RIS3 SK aj za účasti zahraničných expertov.
 - Zavedenie priebežných a/alebo záverečných verejných obsahových oponentúr projektov aj za fakultatívnej účasti zahraničných expertov.
 - Pri výskumných projektoch s rozpočtom nad 10mil. EUR bude možné počas hodnotenia projektového zámeru (prvé kolo) využiť inštitút verejného hodnotiaceho panelu, ktorého účastníkmi budú odborní hodnotitelia, vrátane zahraničných hodnotiteľov, predkladateľ projektového zámeru a panelová diskusia bude verejná.
- V projektoch spolupráce akademického sektora s podnikmi budú zvýhodňované projekty v rámci ktorých budú zastúpené MSP.

Očakávané výsledky:

- Realizácia aktivít v rámci špecifického cieľa 2.1.1 bude systémovým spôsobom zvyšovať:
 - výskumnú aktivitu výskumne orientovaných univerzít v Bratislave,
 - výskumnú aktivitu ústavov SAV a rezortných výskumných inštitúcií sídlících v Bratislave,
 - VaV potenciál BSK s prepojením na vyššiu kvalitu vzdelávania,
 - intenzitu/mieru podnikateľských aktivít, vychádzajúcich z univerzitného prostredia,
 - účasť v medzinárodných aktivitách, najmä v rámci medzinárodných a európskych programoch.

Investičná priorita 2.2: Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím atď.

Špecifický cieľ 2.2.1: Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave

Príklady aktivít:

Podpora výskumu a vývoja v rámci individuálnych priemyselných VaV centier (priemyselný subjekt priamy príjemca príspevku) v oblastiach špecializácie RIS3 SK v BSK.

Oprávnení prijímatelia:

- CVTI SR (v prípade národných projektov)
- Organizácie VaV:
 - o štátny sektor VaV
 - o sektor VŠ
 - o neziskový sektor VaV
 - o podnikateľský sektor
- Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona
- Výskumné organizácie z členských krajín

Hlavné zásady výberu projektov:

- Nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov.
- Možnosť dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predkladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde by zavedenie tohto systému mohlo znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov.
- Podporované budú projekty výhradne prispievajúce k plneniu cieľov RIS 3 SK.
- Dôraz bude kladený na kvalitu projekt.
- V prípade podpory veľkých podnikov z fondov, riadiaci orgán zabezpečí, že finančný príspevok z fondov nebude mať vplyv na zníženie zamestnanosti v rámci Únie.
- V prípade renovácií budov budú podporované projekty výrazne presahujúce požiadavky smernice o energetickej hospodárnosti budov a maximalizujúce energetické úspory, pričom investície budú podmienené energetickým auditom.

Špecifické zásady výberu projektov:

- Zabezpečenie špecifického výberového procesu pre projekty, resp. časti projektov v kontexte podpory účasti v medzinárodných aktivitách v rámci ERA, vrátane využitia priebežnej uzávierky predkladania projektov a optimalizácie trvania výberového procesu.
 - o Zvýšený dôraz bude kladený na obsahovú stránku projektov v zmysle nasledovných zásad:
 - o zvýšenie štandardov výberu projektov na základe štyroch skupín kritérií:
 - Kvalita zámeru – vedecká excelentnosť, resp. príspevok k nej,
 - Kvalita manažmentu projektu,
 - Potenciálny účinok realizácie projektu,
 - Preukázanie spillover efektu na územie regiónu, na jeho hodnotový reťazec.

- Zintenzívnenie fakultatívnej formy využívania zahraničných expertov pri hodnotení projektov.
- Pravidelné peer-review jednotlivých oblastí špecializácie RIS3 SK aj za účasti zahraničných expertov.
- Zavedenie priebežných a/alebo záverečných verejných obsahových oponentúr projektov aj za fakultatívnej účasti zahraničných expertov.
- Pri výskumných projektoch s rozpočtom nad 10mil. EUR bude možné počas hodnotenia projektového zámeru (prvé kolo) využiť inštitút verejného hodnotiaceho panelu, ktorého účastníkmi budú odborní hodnotitelia, vrátane zahraničných hodnotiteľov, predkladateľ projektového zámeru a panelová diskusia bude verejná.
- V projektoch spolupráce akademického sektora s podnikmi budú zvýhodňované projekty v rámci ktorých budú zastúpené MSP.

Očakávané výsledky:

- Zvýšenie súkromných investícií do VaV v BSK.
- Výstupy projektov následne využiteľné v rámci technologických inovácií v priemysle, ktoré vyústia do nových výrobkov a služieb.
- Kreovanie nových firiem aj prostredníctvom inkubátorov v prostredí univerzitných vedeckých parkov.
- Vytváranie nových pracovných miest vo vedeckých parkoch,

Špecifický cieľ 2.2.2: Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji

Príklady aktivít:

Podpora zvyšovania inovačného potenciálu podnikov v rámci BSK

Podpora medzisektorových partnerstiev a spolupráce podnikov

Podpora aktivít zameraných na ochranu práv duševného vlastníctva

Podpora zvyšovania inovačnej výkonnosti podnikateľských subjektov BSK poskytovaním špecializovaných služieb a poradenstva

Oprávnení prijímateľa:

- Štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR
- Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
- Združenie fyzických a právnických osôb
- Neziskový sektor

Hlavné zásady výberu projektov:

- Nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov.
- Možnosť dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predkladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde by zavedenie tohto systému mohlo znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov.
- Podporované budú projekty výhradne prispievajúce k plneniu cieľov RIS 3 SK.

- Dôraz bude kladený na kvalitu projekt.
- V prípade podpory veľkých podnikov z fondov, riadiaci orgán zabezpečí, že finančný príspevok z fondov nebude mať vplyv na zníženie zamestnanosti v rámci Únie.
- V prípade renovácií budov budú podporované projekty výrazne presahujúce požiadavky smernice o energetickej hospodárnosti budov a maximalizujúce energetické úspory, pričom investície budú podmienené energetickým auditom.

Špecifické zásady výberu projektov:

- Zabezpečenie špecifického výberového procesu pre projekty, resp. časti projektov v kontexte podpory účasti v medzinárodných aktivitách v rámci ERA, vrátane využitia priebežnej uzávierky predkladania projektov a optimalizácie trvania výberového procesu.
 - o Zvýšený dôraz bude kladený na obsahovú stránku projektov v zmysle nasledovných zásad:
 - o zvýšenie štandardov výberu projektov na základe štyroch skupín kritérií:
 - Kvalita zámeru – vedecká excelentnosť, resp. príspevok k nej,
 - Kvalita manažmentu projektu,
 - Potenciálny účinok realizácie projektu,
 - Preukázanie spillover efektu na územie regiónu, na jeho hodnotový reťazec.
 - o Zintenzívnenie fakultatívnej formy využívania zahraničných expertov pri hodnotení projektov.
 - o Pravidelné peer-review jednotlivých oblastí špecializácie RIS3 SK aj za účasti zahraničných expertov.
 - o Zavedenie priebežných a/alebo záverečných verejných obsahových oponentúr projektov aj za fakultatívnej účasti zahraničných expertov.
 - o Pri výskumných projektoch s rozpočtom nad 10mil. EUR bude možné počas hodnotenia projektového zámeru (prvé kolo) využiť inštitút verejného hodnotiaceho panelu, ktorého účastníkmi budú odborní hodnotitelia, vrátane zahraničných hodnotiteľov, predkladateľ projektového zámeru a panelová diskusia bude verejná.
- V projektoch spolupráce akademického sektora s podnikmi budú zvýhodňované projekty v rámci ktorých budú zastúpené MSP.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie podielu podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie
- zvýšenie miery konkurencieschopnosti podnikov
- zníženie miery nezamestnanosti v BSK

Pre prioritnú os č.2 dosahuje celková finančná alokácia verejných zdrojov (EFRR + národné verejné zdroje) výšku 281 746 096 EUR.

2.2. Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

- Investičná priorita 4.1: Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií
- Investičná priorita 4.2: Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

Špecifický cieľ 4.1.1: Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji

Príklady aktivít:

Podpora nových a začínajúcich MSP prostredníctvom finančných nástrojov (úverový program pre podporu nových a začínajúcich MSP, fond rizikového kapitálu pre začínajúce podniky vo fázach seed a start up), resp. grantov zameraných na podporu priemyslu a služieb, najmä poznatkovo intenzívnych služieb (KIS) a nových, progresívnych odvetví.

Podpora činnosti a rozvoj podnikateľského centra v Bratislavskom kraji (Národného podnikateľského centra v Bratislave – NPC) s cieľom etablovania podpornej inštitúcie pre MSP, ako aj záujemcov o podnikanie

Podpora kreatívneho priemyslu v rámci BSK

Oprávnení prijímatelia:

- Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie spĺňajúce definíciu MSP
- Slovak Business Agency
- Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona
- Štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR
- Orgány územnej samosprávy
- Centrum vedecko-technických informácií SR (v prípade národného projektu NPC)

Hlavné zásady výberu projektu:

- Nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov
- Možnosť dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predkladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde by zavedenie tohto systému mohlo znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov
- Pri vypracovaní odborných posudkov pre posúdenie kvality projektu budú vyberaní odborní hodnotitelia z jednotlivých profesijných oblastí
- Podporované budú prioritne projekty prispievajúce k zavádzaniu inovácií v súlade s cieľmi RIS 3 SK
- Zvýhodňované budú najmä mikro a malé podniky

Špecifické zásady výberu projektu:

- V prípade podpory smerovanej do oblasti podpory nových a začínajúcich MSP budú predmetom výberu projekty, ktoré sú v čase podania žiadosti o poskytnutie pomoci mladšie ako 5 rokov.
- Pri výbere projektov bude kladený dôraz na kvalitu projektu, t.j. odborné posúdenie stupňa potenciálneho prežitia podniku, stupňa inovácie výrobného procesu/produktu/služby a vplyvu

realizácie projektu na zlepšenie konkurencie schopnosti podniku v regionálnom, národnom a európskom priestore, a pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov.

- Zvýhodnené budú START-UP a SPIN-OFF projekty (alternatívne bude vyhlásená osobitná výzva na tieto kategórie projektov).
- Pri využívaní nenávratných foriem pomoci sa nepočíta s podporou tzv. komerčných zariadení cestovného ruchu.
- Zvýhodnené budú projekty orientované na rozvoj vedomostnej ekonomiky, buď orientované do oblasti vysokej/stredne vysokej technologickej úrovne výroby, alebo do oblasti poznatkovo intenzívnych služieb.
- Zvýhodňované budú také projekty, ktorých výsledkom bude zavádzanie produktov nových pre trh.
- Zvýhodnené budú projekty, ktoré deklarujú realizáciu aktivít a činnosti reálne smerujúcich k dosiahnutiu kooperácií v rámci lokálnych produkčných systémov.
- Zvýhodnené budú projekty žiadateľov, ktorých vlastníkmí sú osoby zo skupiny znevýhodnených skupín.
- Zvýhodnené budú projekty vytvárajúce pracovné miesta a to v závislosti od:
 - o ceny vytvoreného pracovného miesta, ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu
 - o ceny vytvoreného pracovného miesta pre znevýhodnené skupiny, ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu.

Regionálne aspekty pomoci: - zvýhodnené budú projekty realizované v regiónoch s horšou sociálno-ekonomickej situáciou konkrétneho regiónu vo vzťahu k sociálno-ekonomickej situácii celej SR.

Očakávané výsledky:

- Zvýšenie miery prežitia nových podnikov v BSK
- Nárast vzniku a rozvoja inovatívnych, technologických firiem vrátane start-up a spin-off a kreatívnych podnikov v BSK
- Zlepšenie prístupu k financiám a rizikovému kapitálu pre začínajúce a existujúce MSP
- Zvýšenie podielu ziskových podnikov v Bratislavskom kraji
- Zvýšenie počtu MSP v BSK, ktoré realizujú inovačné aktivity
- Nárast počtu konkurencieschopných podnikov
- Vytvorenie podmienok pre aplikáciu sociálnych inovácií a podnikanie znevýhodnených skupín

Pre prioritnú os č.4 dosahuje celková finančná alokácia verejných zdrojov (EFRR + národné verejné zdroje) výšku 46 237 624 EUR.

3. Podpora malého a stredného podnikania z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020

3.1. Prioritná os č.3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

- Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ č. 3.1: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií.

Opis:

Výsledkom tohto špecifického cieľa bude **vytvorenie priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií ako stimulovanie podpory zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle.**

- 1) Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií bude zabezpečený prostredníctvom **zakladania kreatívnych centier (centralizovaná podpora)** a podpory kreatívnych činností.
- 2) Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (*emerging talents*) Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe je nevyhnutnou súčasťou rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu, a tým aj zamestnanosti v tomto sektore. Zviditeľnenie týchto produktov a služieb si vyžaduje **špecifický druh propagačných aktivít od výstavno-prezentačnej činnosti nekomerčného charakteru**, vzdelávacie aktivity, služby zákazníkom, zvyšovanie povedomia o kultúrnom a kreatívnom priemysle (konferencie, workshopy, kampane, prehliadky, nie však samostatné festivaly, či podobné aktivity bez jasného prepojenia s činnosťou kreatívnych centier), cielená podpora výkonu koordinovanej a kontinuálnej propagácie výsledkov činností KKS so zameraním na slovenský trh aj na medzinárodný kontext v synergii a komplementarite s OP Val. Súčasťou bude aj vybudovanie výstavných, prezentačných a distribučných priestorov.
- 3) Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora)
 - **Obstaranie hmotného a nehmotného majetku** nevyhnutného pre výrobu a inovácie
 - **Výdavky na rekonštrukcie, úpravu a obnovu budov** v súvislosti s nákupom nových technológií, zariadení
 - **Podpora marketingových aktivít** (účasť na workshopoch, veľtrhoch, výstavách, propagácia miestnych výrobkov, spracovávanie marketingových stratégií pre miestne produkty, a pod.)
 - **Prenájom priestorov a technológií** pre účely výroby (malosériovej), inovácií a distribúcie (mimo kreatívneho centra)
 - **Podpora kreatívnej tvorby a produkcie** pre účely jej ďalšej distribúcie s cieľom rastu MSP a tvorby pracovných miest

Oprávnení prijímatelia:

- Štátna a verejná správa, samospráva
- Neziskové organizácie, občianske združenia
- Fyzické osoby - podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov - Slobodné povolania podľa § 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Týka sa písmena b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď.) a písmena c) pod číslom 8 - Autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a číslom 10- Reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia
- MSP v kultúrnom priemysle

Cieľové skupiny:

- Fyzické osoby nepodnikatelia
- Fyzické osoby podnikatelia, podľa osobitných právnych predpisov - Slobodné povolania podľa § 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Týka sa písmena b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď.) a písmena c) pod číslom 8 - Autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a číslom 10- Reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia
- MSP v kultúrnom priemysle⁸³
- Študenti a absolventi stredných umeleckých škôl, vysokých škôl
- Neziskové organizácie
- Štátna a verejná správa a samospráva
- Nezamestnané, neaktívne osoby, MRK, ktoré majú kreatívne vzdelanie, či talent v tejto oblasti

Celková alokácia verejných financií pre BSK **40 000 000 EUR**

4. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu kvalita životného prostredia 2014 – 2020

4.1. Prioritná os č.1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

- Investičná priorita 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

Aktivity pre MSP:

- Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov:
 - o podpora predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
 - o výstavba nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov
 - o podpora triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov, vrátane mechanickej úpravy komunálnych odpadov
 - o výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na recykláciu nie nebezpečných odpadov, vrátane úpravy odpadov ako súčasti technológie recyklácie
 - o výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, vrátane produkcie bioplynu využívaného na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie
 - o výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na materiálové zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo
 - o výstavba nových zariadení na mechanicko-biologickú úpravu zmesových komunálnych odpadov
 - o zvyšovanie environmentálneho vedomia a podporu informovanosti a propagácie triedeného zberu odpadov pri zdroji a v oblasti zhodnocovania odpadov ako súčasť investičných projektov
- Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov:
 - o výstavba nových zariadení pre prípravu na opätovné použitie odpadov
 - o výstavba nových zariadení a rekonštrukcia existujúcich zariadení na recykláciu nebezpečných odpadov
 - o zvyšovanie environmentálneho vedomia a informovanosti a propagácie prípravy pre opätovné použitie nebezpečných odpadov a v oblasti recyklácie nebezpečných odpadov ako súčasť investičných projektov

Výsledkom by mal byť zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva

Hlavné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou Regionálnych integrovaných územných stratégií

Osobitné zásady:

- v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva budú prioritizované projekty zamerané na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov;
- podporené budú iba projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu odpadového hospodárstva SR vo väzbe na merateľné ukazovatele projektu a požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov EÚ vo vzťahu k jednotlivým prúdov odpadov
- v oblasti predchádzania vzniku odpadov budú podporené projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu predchádzania vzniku odpadu SR – porovnanie zamerania projektu na predchádzanie vzniku odpadu s cieľmi uvedenými v PPVO SR
- v rámci výberu projektov bude zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať;
- prioritované budú technológie, ktoré sú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT) – porovnanie navrhovanej technológie zhodnocovania alebo recyklácie odpadov s príslušnými BREF dokumentmi, napr. „REference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries“
- v oblasti triedenia a zhodnocovania/recyklácie odpadov bude podpora projektov podmienená zohľadnením existujúcich kapacít a potrieb triedenia, zhodnocovania/recyklácie na národnej regionálnej a miestnej úrovni
- v oblasti predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, prípravy na opätovné použitie a zhodnocovanie sa zameraním na recykláciu odpadov bude zohľadňovaná aj východisková situácia obcí nachádzajúcich sa v aktuálne platnom Atlase rómskych komunít
- v prípadoch, v ktorých sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov, bude podpora projektov podmienená jeho dôsledným dodržiavaním s cieľom zamedziť duplicitnému financovaniu výdavkov.

- Investičná priorita 2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1.2.1: Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

Aktivity pre MSP:

- A) Budovanie verejných kanalizácií a čistiární odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- B) Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

Oprávnení žiadatelia:

- Obce
- Združenia obcí
- Vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách
- Právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

V rámci uvedenej aktivity bude podporovaná:

Pre A:

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách nad 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiární odpadových vôd v aglomeráciách nad 10 000 EO;
- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiární odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO;
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiární odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie.

Pre B:

- výstavbu stokovej siete a čistiární odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

Finančná pomoc sa nevzťahuje na prípady, ak ide o vybudovanie čistiární odpadových vôd za predpokladu existencie stokovej siete (vybudovaná min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie), tak ako je definovaná v aktivite A.

Špecifický cieľ 1.2.2: Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi

Aktivity pre MSP:

- Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

Podporované aktivity:

- intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravní povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním najmä na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou;
- výstavba a rozšírenie obecných verejných vodovodov bude podporovaná len v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.

Oprávnení žiadatelia:

- obce
- združenia obcí
- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách
- Investičná priorita 4: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1.4.1: Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality

Aktivity pre MSP:

- Technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe:
 - o inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia
 - o opatrenia týkajúce sa zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia
 - o projekty náhrady zastaraných spaľovacích zariadení vo verejných budovách nízkoemisnými a energeticky účinnejšími spaľovacími zariadeniami vrátane modernizácie vykurovacích systémov

Oprávnení žiadatelia:

- prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia

Osobitné zásady výberu projektov:

- realizáciou projektu musí preukázateľne dôjsť k zníženiu emisií znečisťujúcich látok nad rámec minimálnych požiadaviek a podmienok prevádzkovania daného zdroja znečisťovania ovzdušia
- realizácia opatrení na dosiahnutie lepšej úrovne ochrany ovzdušia
- zohľadňovaná bude úroveň technického a technologického riešenia, ktorá zabezpečí maximálnu účinnosť a efektivitu realizácie opatrenia vzhľadom na výsledné zníženie emisií
- súlad opatrení s Programami na zlepšenie kvality ovzdušia a Akčnými plánmi na zlepšenie kvality ovzdušia, kde je to relevantné
- zvýhodňované budú projekty realizované v oblastiach riadenia kvality ovzdušia
- zvýhodňované budú projekty, ktoré preukážu najväčší príspevok k zlepšeniu kvality ovzdušia a projekty, ktoré preukážu najnižšiu investičnú náročnosť vzhľadom na predpokladané zníženie emisií sledovaných znečisťujúcich látok
- v rámci výberu projektov bude zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ

Celková alokácia financií (KF + národné financie) pre celé Slovensko pre celú prioritnú os č.1 je na úrovni 1 802 207 501 EUR (80% z KF).

4.2. Prioritná os č.2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

- Investičná priorita 1: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 2.1.1: Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Aktivity pre MSP:

- preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov:
 - o vytváranie a obnova remízok
 - o obnova a doplnenie porastov drevín v krajine zadržiavaním vody
 - o Vodozadržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí):
 - o budovanie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody
 - o budovanie tzv. zelených striech
 - o budovanie povrchových alebo podzemných nádrží na zachytávanie zrážkovej vody

Oprávnení žiadatelia:

- subjekty verejnej správy
- združenie fyzických alebo právnických osôb
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby
- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Hlavné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest

- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS

Osobitné zásady výberu projektov:

Pre aktivity preventívneho opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok:

- projekty budú realizované v oblastiach s výskytom potenciálne významného povodňového rizika
- projekty budú realizované v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky SR do r. 2015
- zvýhodňované budú projekty prírodného charakteru
- zvýhodňované budú projekty s vyššou prioritou stanovenou v rámci prioritizácie opatrní v plánoch manažmentu povodňového rizika

Pre aktivity vodozádržných opatrení v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí):

- prioritne budú podporené projekty v oblastiach s nižším podielom zelenej infraštruktúry
- zvýhodňované budú projekty kombinujúce opatrenia na záchyt zrážkových vôd spolu s opatreniami umožňujúcimi využívať zachytenú vodu v čase sucha

Celková alokácia financií (KF + národné financie) pre celé Slovensko pre celú prioritnú os č.2 je na úrovni 493 348 543 EUR (85% z KF).

Prioritná os č.2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

- [Investičná priorita 1: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov](#)

Špecifický cieľ 2.1.1: Zvýšenie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Aktivity pre MSP:

- Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov
 - o vytváranie a obnova remízok
 - o obnova a doplnenie porastov drevín v krajine zadržiavaním vody vo vhodných geomorfologických útvaroch
- Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine
 - o opatrenia na záchyt a zadržiavanie zrážkovej vody v urbanizovanej krajine
 - o vytváranie bioretenčných systémov
 - o zelené strechy
 - o Povrchové, či podzemné nádrže na zadržiavanie zrážkovej vody
 - o opatrenia podporujúce vsakovanie zrážkovej vody.
 - o využívanie zatrávňovacích tvárnic.

Oprávnení žiadatelia:

- Subjekty verejnej správy
- Združenia fyzických alebo právnických osôb
- Neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby
- Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Prioritná os č.4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

- Investičná priorita 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej spotrebe SR

Aktivity pre MSP:

- Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív
- Výstavba zariadení na:
 - o výrobu biometánu
 - o využitie vodnej energie
 - o využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla
 - o využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom;
 - o výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd.

Oprávnení žiadatelia:

- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
- združenia fyzických alebo právnických osôb
- subjekty ústrednej správy
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

Špecifický cieľ 4.1.2: Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom kraji

Aktivity pre MSP:

- Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE:
 - o fotovoltaické panely (výroba elektriny)
 - o veterné turbíny (výroba elektriny)
 - o slnečné kolektory (výroba tepla)
 - o kotly na biomasu (výroba tepla)
 - o tepelné čerpadlá (výroba tepla)

Oprávnení žiadatelia:

- Slovenská inovačná a energetická agentúra
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie

Hlavné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom OP je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší

- zvýhodnené budú projekty, ktoré:
 - o sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
 - o sú súčasťou RIÚS
 - o sú súčasťou nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti
- podporené budú projekty, ktoré nie sú v rozpore so Stratégiou pre redukciu PM₁₀ a programami na zlepšenie kvality ovzdušia

Osobitné zásady výberu projektov:

- v prípade inštalácie kotlov na biomasu budú podporované nízkoemisné zariadenia v súlade s požiadavkami navrhovanej smernice o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení
- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia bude viesť k vyššiemu využitiu tepla v zariadeniach KVVET
- pri výbere projektov bude zohľadnený inštalovaný výkon zariadenia, pričom zvýhodnené budú zariadenia s nižším výkonom
- zvýhodňované budú projekty využívajúce odpadnú biomasu
- uprednostňované budú projekty:
 - o s najvyšším príspevkom k zníženiu emisií PM do ovzdušia
 - o s najvyššou energetickou účinnosťou premeny energie
- zvýhodňované budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na produkciu energie (EUR/MWh), a projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na predpokladaný objem úspory skleníkových plynov
- podpora je podmienená existenciou energetického auditu, na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
 - o výpočtov plánovaného objemu výroby energie
 - o výpočtov úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO₂
 - o technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení
- **Investičná priorita 2: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch**

Špecifický cieľ 4.2.1: Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

Aktivity pre MSP:

- Zabezpečenie energetických auditov v MSP
- Implementácia opatrení z energetických auditov
 - o rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti
 - o rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti a zníženia emisií skleníkových plynov

- rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu
- zavádzanie systémov merania a riadenia, vrátane energetických a environmentálnych manažérskych systémov, najmä EMAS, v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov
- výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií
- modernizácia a rekonštrukcia systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, ale len spolu s inými opatreniami na zníženie spotreby elektriny v podniku
- iné opatrenia, ktoré prispievajú k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov

Prioritne budú podporované projekty zamerané na úsporu energie realizované malými a strednými podnikmi.

Oprávnení žiadatelia:

- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie v priemyselných odvetviach a v službách nadväzujúcich na tieto odvetvia

Osobitné zásady výberu projektov:

- v procese výberu projektov uplatňované všeobecné zásady, ktoré sú uvedené v kapitole 2.4.2.3.

Zabezpečenie energetických auditov v MSP

- podporený bude každý MSP, ktorý preukáže splnenie podmienky pre poskytnutie pomoci, a to až do momentu vyčerpania alokovaných prostriedkov na túto oprávnenú aktivitu

Implementácia opatrení z energetických auditov

- zvýhodňované budú projekty malých a stredných podnikov z dôvodu ich ťažšieho prístupu k nástrojom financovania opatrení energetickej efektívnosti voči veľkým podnikom;
- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final;
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia umožní vyššie využitie tepla z priemyselných alebo výrobných procesov;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa Efúspora vypočítaného ako podiel investičných výdavkov na zrealizovanie celého projektu k hodnote predpokladaného objemu úspor primárnych energetických zdrojov
- projekty vhodné na realizáciu formou energetických služieb budú podporené prostredníctvom finančných nástrojov;
- pri projektoch rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení, v ktorých sa spaľujú palivá, budú podporované len nízkoemisné zariadenia v súlade so Stratégiou pre redukciu PM 10140;
- podpora bude podmienená predložením energetického auditu,
- významným faktorom pri implementácii opatrení z energetických auditov bude aj monitorovanie a overovanie reálne dosiahnutých úspor energie zabezpečené aktivitou 4.4.1–F.

- Investičná priorita 5: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 4.5.1: Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

Aktivity pre MSP:

- Budú podporované najmä opatrenia zamerané na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

- Podpora bude zameraná na technológie kombinovanej výroby elektriny a tepla založené na dopyte po využiteľnom teple
- V prípade projektov, ktorých súčasťou sú zariadenia spaľujúce biomasu alebo bioplyn, budú podporené len technológie kombinovanej výroby bez spaľovacích zariadení.

Oprávnení žiadatelia:

- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie
- združenia fyzických alebo právnických osôb
- subjekty ústrednej správy
- subjekty územnej samosprávy

Osobitné zásady výberu projektov:

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW

- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $E_{f_{\text{úspora}}}$
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $E_{f_{\text{výroba}}}$
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia bude viesť k maximalizácii využitia tepla v zariadeniach na kombinovanú výrobu tepla a elektriny
- zvýhodnené budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty pomerového ukazovateľa $E_{K_{CO_2}}$
- podpora bude podmienená existenciou energetického auditu

Celková alokácia financií (KF + národné financie) pre Bratislavský kraj pre celú prioritnú os č.4 je na úrovni 2 656 424 EUR (50% z KF).

5. Podpora malého a stredného podnikania z Programu rozvoja vidieka

Koncepcia podpory malých, mladých a rodinných farmárov

Jedným zo strategických zámerov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je vytvorenie priaznivejších podmienok pre podnikanie v poľnohospodárstve pre malých, mladých a rodinných farmárov.

Mladý farmár je definovaný ako samostatne hospodáriaci roľník, tzn. fyzická osoba (mikropodnik alebo malý podnik), ktorý vykonáva poľnohospodársku výrobu ako podnikanie a ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok nemá viac ako 40 rokov. Žiadateľ musí mať zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho najvyšší predstaviteľ

Malý farmár je definovaný ako samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik alebo malý podnik) podnikajúci v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktorý je poľnohospodársky podnikateľ, vykonávajúci poľnohospodársku výrobu ako podnikanie, pričom táto fyzická osoba zamestnáva v priebehu roka menej ako 50 osôb a dosahuje ročný obrat a/alebo celkovú ročnú bilančnú hodnotu menej ako 10 miliónov EUR vrátane

Rodinný farmár je samostatne hospodáriaci roľník, fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky mikro alebo malého podniku a zamestnáva minimálne 2 rodinných príslušníkov v priamom alebo pobočnom rade, vrátane manžela a manželky, ktorí sú zamestnaní v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas.

Malý farmár môže byť po splnení podmienok zároveň aj rodinným farmárom, alebo rodinný farmár môže byť mladým alebo malým farmárom.

5.1. Opatrenie 1 Prenos znalostí a informačné akcie

- Podopatrenie 1.1 Podpora na akcie odborného vzdelávania a získavania zručností

Operácia:

Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností

Opis operácie:

Podopatrenie prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích aktivít prispieva ku kvalite ďalšieho odborného vzdelávania, s cieľom zlepšiť jeho výsledky, šírenia inovácií, využívania informačných a komunikačných technológií, zvýšenia ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti podnikov, nevyhnutnej ekologizácie poľnohospodárstva ako i generačnej výmeny.

Rozsah činností:

- Vzdelávanie v oblasti inovácií, zavádzanie nových chovateľských, pestovateľských a spracovateľských postupov a technológií
- Vzdelávanie začínajúcich poľnohospodárov, mladých poľnohospodárov v oblasti legislatívy, výroby, spracovania a predaja produktov;
- Vzdelávanie v oblasti efektívneho riadenia podniku
- Vzdelávanie v oblasti reštrukturalizácie výroby so zameraním na výrobu produktov s vyššou pridanou hodnotou a ich umiestnenie na trhoch;

- Vzdelávanie pôdohospodárov v oblasti spracovania vlastných produktov, marketingu a predaja konečnému spotrebiteľovi;
- Vzdelávanie v oblasti výroby tradičných regionálnych produktov s dôrazom na tvorbu nových pracovných miest;
- Vzdelávanie v oblasti lokálnej ekonomiky ako nástroja rozvoja regiónov v aktivitách mimo poľnohospodárskej výroby;
- Vzdelávanie v oblasti vidieckeho cestovného ruchu ako nástroja rozvoja regiónov a tvorby pracovných síl na vidieku;
- Vzdelávanie v oblasti ekologického poľnohospodárstva- eko-friendly postupy v poľnohospodárstve
- Vzdelávanie v oblasti posilnenia biodiverzity, preventívnych, ochranných a environmentálnych opatrení v rámci pôdohospodárstva;
- Vzdelávanie v oblasti posilnenia biodiverzity, preventívnych, ochranných a environmentálnych opatrení v rámci lesného hospodárstva;
- Vzdelávanie aktívne pracujúcich občanov marginalizovaných skupín, vrátane MRK prostredníctvom kurzov zameraných na nadobudnutie zručností v rastlinnej a živočíšnej výrobe.
- Vzdelávanie v oblasti využitia obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve, pri spracovaní produktov, v lesnom hospodárstve a na vidieku.
- Vzdelávanie vo vyššie uvedených oblastiach v Bratislavskom kraji.

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok
- paušálne financovanie až do výšky 20 %

Prijímateľ podpory:

- aktívni a začínajúci poľnohospodári, obhospodarovatelia lesa, spracovatelia produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby
- MSP vo vidieckych oblastiach

Oprávnené náklady:

- personálne náklady na zabezpečenie, prípravu a realizáciu aktivít vrátane odmien a odvodov do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovne
- prenájom školiacich priestorov a potrebnej techniky
- materiálno-technické náklady, zahŕňajúce vydávanie odborných publikácií v tlačenej a elektronickej forme, náklady na propagáciu formou informačných a propagačných materiálov i náklady na služby v súvislosti s aktivitou
- režijné náklady spojené s realizáciou vzdelávacej aktivity vrátane nákladov na získavanie zručností nepriame výdavky/náklady súvisiace so zabezpečením podporných aktivít projektu a taktiež náklady konečného prijímateľa finančnej pomoci, ktoré súvisia s projektom
- ubytovacie náklady, náklady na občerstvenie, cestovné resp. dopravné náklady, ak sú súčasťou projektu

Podmienky oprávnenosti:

- Splnenie všeobecných kritérií oprávnenosti v zmysle kapitoly 8.1.3

- Projekt v súlade s identifikovanými potrebami a aspoň jednou fokusovou oblasťou daného opatrenia
- Poskytovateľ služieb prenosu vedomostí a zručností musí mať primerané kapacity v podobe kvalifikovaných zamestnancov alebo najatých lektorov v zmysle zákona o celoživotnom vzdelávaní
- Musí byť zabezpečené pravidelné odborné vzdelávanie kapacít poskytovateľa služieb prenosu vedomostí a zručností
- Účastníkmi vzdelávacích aktivít môžu byť len aktívni prípadne začínajúci poľnohospodári, obhospodarovatelia lesa, spracovatelia produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby v pracovnoprávnom vzťahu a malé a stredné podniky vo vidieckych oblastiach
- Pre vzdelávacie programy presahujúce 36 mesiacov sa bude vyžadovať akreditácia programu vzdelávania Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Výška a miera podpory:

- Maximálna miera podpory z celkových oprávnených nákladov je 100%.
- Maximálna výška podpory:
 - a) pri vzdelávacom programe presahujúcom 36 mesiacov - 500 tis. EUR
 - b) pri vzdelávacom programe nepresahujúcom 18 mesiacov – 80 tis. EUR

- **Podopatrenie 1.2 Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie**

Operácia:

Demonštračné aktivity a informačné akcie

Opis operácie:

Jedná sa o jednorazové odborné informačné činnosti adresované pre pôdohospodárov a prijímateľov pomoci v rámci rozvoja vidieka, zamerané na poskytnutie informácií a odovzdanie skúseností pre pracujúcich v pôdohospodárstve najmä v oblastiach: informácie o cieľoch spoločnej poľnohospodárskej politiky a nastavenia systému, dodržiavania jeho podmienok, ďalej v oblastiach: Cross-compliance, biodiverzity, klimatických zmien, priaznivých vplyvov na životné prostredie, ekologickom poľnohospodárstve, informovaní o eko-friendly poľnohospodárskych postupoch, o ochrane podzemných vôd ako aj o uskladňovaní hnojív a zaobchádzaní s nimi; o udržateľnej a efektívnej poľnohospodárskej a lesníckej výrobe ako aj o zapájaní sa do krátkych potravinárskych/dodávateľských reťazcov, o bezpečnosti potravín a o manipulácii s nimi ako aj o množstve ďalších podstatných tém spojených výlučne so spomenutými prioritami a fokusovými oblasťami naplňujúcimi cieľ tohto opatrenia, ktorým je prehlbovanie vedomostí.

Rozsah činností:

- oblasť aplikácie spoločnej poľnohospodárskej politiky – nastavenie systému, podpory, kritériá, podmienky, kontrola, autorizácia, platby, previazanosť na národné podpory a štátnu pomoc podpory
- oblasť ekologického poľnohospodárstva
- informačné aktivity so zameraním na znižovanie znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia – ovzdušie, voda, pôda, klíma ako a biodiverzity;
- oblasť hospodárenia s vodou na poľnohospodárskej pôde – protierózne a protipovodňové opatrenia

- oblasť so zameraním na zvýšenie záujmu o hospodárenie v uvedených oblastiach s dôrazom na kompenzačné platby v územiach NATURA 2000;
- oblasť aplikácie hnojív a pesticídov do pôdy – smernice a nariadenia na ich aplikáciu
- oblasť zameraná na protieróziu ochranu a ochranu proti degradácii pôdy vrátane starostlivosti o TTP
- oblasť zamerania na energetickú efektívnosť v pôdohospodárstve – efektívne tepelné hospodárstvo s udržateľným využitím obnoviteľných zdrojov energie, ktoré je podnik schopný produkovať. Využitie minimalizačných technológií pri osevných postupoch
- oblasť výroby elektrickej energie a tepla s využitím vedľajších produktov, zvyškov a iných nepotravinových surovín
- oblasť manipulácie, uskladňovania a aplikácie organických hnojív, exkrementov hospodárskych zvierat s dôrazom na minimalizáciu úniku skleníkových plynov
- vyššie uvedené oblasti v Bratislavskom kraji

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok
- paušálne financovanie až do výšky 20 %

Prijímateľ podpory:

- aktívni a začínajúci poľnohospodári, obhospodarovatelia lesa, spracovatelia produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby
- MSP vo vidieckych oblastiach

Oprávnené náklady:

- personálne náklady na zabezpečenie, prípravu a realizáciu aktivít vrátane odmien a odvodov do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovne
- prenájom priestorov a potrebnej techniky
- materiálno-technické náklady, zahŕňajúce vydávanie odborných publikácií v tlačenej a elektronickej forme, náklady na propagáciu formou informačných a propagačných materiálov i náklady na služby v súvislosti s aktivitou
- ubytovacie náklady, náklady na občerstvenie resp. dopravné náklady, ak sú súčasťou projektu;
- investičné náklady spojené s realizáciou demonštračnej aktivity
- vecné ceny do súťaže
- režijné náklady spojené s realizáciou vzdelávacej aktivity vrátane nákladov na získavanie zručností nepriame výdavky/náklady súvisiace so zabezpečením podporných aktivít projektu a taktiež náklady konečného prijímateľa finančnej pomoci, ktoré súvisia s projektom

Podmienky oprávnenosti:

- Splnenie všeobecných kritérií oprávnenosti v zmysle kapitoly 8.1.3
- Projekt v súlade s identifikovanými potrebami a aspoň jednou fokusovou oblasťou daného opatrenia
- Poskytovateľ služieb prenosu vedomostí a zručností musí mať primerané kapacity v podobe kvalifikovaných zamestnancov alebo najatých lektorov v zmysle zákona o celoživotnom vzdelávaní

- Musí byť zabezpečené pravidelné odborné vzdelávanie kapacít poskytovateľa služieb prenosu vedomostí a zručností
- Účastníkmi vzdelávacích aktivít môžu byť len aktívni prípadne začínajúci poľnohospodári, obhospodarovatelia lesa, spracovatelia produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby v pracovnoprávnom vzťahu a malé a stredné podniky vo vidieckych oblastiach

Výška a miera podpory:

- Maximálna miera podpory z celkových oprávnených nákladov je 100%.
- Maximálna výška podpory 40 tis. EUR

5.2. Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku

- **Podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov**

Operácia:

Investície do hmotného majetku prispievajúce k zlepšeniu konkurencieschopnosti, využívania vody a OZE v poľnohospodárstve

Opis operácie:

Investície do hmotného majetku, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku ako aj činnosti týkajúce sa spracovania alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie s výnimkou vodnej, veternej a solárnej energie a činnosti týkajúce sa výroby biomasy a zakladania porastov rýchlorastúcich drevín. Investície do výroby, spracovania a využívania OZE, pričom všetku vyrobenú energiu spotrebuje podnik na vlastnú činnosť

Rozsah činností:

Pre kategóriu A) :

1. Špeciálna rastlinná výroba:

- investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov špeciálnej rastlinnej výroby vrátane prípravy staveniska
- investície do obstarania technického a technologického vybavenia špeciálnej rastlinnej výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich na pestovanie, aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, priemyselných a hospodárskych hnojív, zber a pozberovú úpravu
- investície do objektov na využívanie geotermálnej energie na vykurovanie skleníkov a fóliovníkov a na vlastnú spotrebu v podniku vrátane súvisiacich investičných činností

2. Živočíšna výroba:

- investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov živočíšnej výroby vrátane prípravy staveniska
- investície do obstarania technického a technologického vybavenia živočíšnej výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich aj na zber objemových krmív, uskladnenie a manipuláciu s krmivami a stelivami
- investície do zavádzania technológií na výrobu energie energetickou transformáciou biomasy vyprodukovanej primárne v rámci živočíšnej výroby s doplnkovou funkciou biomasy vyprodukovanej na ostatnej poľnohospodárskej pôde (nevyužitej ornej i TTP) a odpadových druhov biomasy z poľnohospodárstva, vlastnej výroby potravinárskych výrobkov

3. Zlepšenie využívania závlah:

- stavebné investície na výstavbu, rekonštrukciu alebo modernizáciu závlahových systémov vrátane infraštruktúry s cieľom zvýšenia produkcie alebo jej kvality
- investície do obstarania a modernizácie techniky a technológie závlahových systémov s cieľom zvýšenia produkcie alebo jej kvality

4. Zavádzanie inovatívnych technológií v súvislosti s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív a ostatných substrátov s cieľom lepšenia kvalitatívnych vlastností a úrodnosti pôdy a ochrany pred jej degradáciou

- investície do obstarania inovatívnej techniky, technológie a strojov s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív a ostatných substrátov do pôdy

5. Zlepšenie odbytu

- investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov a do jeho vnútorného vybavenia: na priamy predaj výhradne vlastných výrobkov v rámci areálu daného podniku

Pozn.: V prípade sektora „hrozno a víno“ sú neoprávnenými investíciami investície do nákupu vnútorného vybavenia pre predajné a prezentačné priestory v rámci výrobného podniku[1], pretože tieto investície sú oprávnenými na podporu z Národného podporného programu v rámci SOT s vínom.

6. Založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín

- náklady na založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín na poľnohospodárskej pôde

7. Skladovacie kapacity a pozberová úprava

- investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie skladovacích kapacít a pozberovej úpravy vrátane sušiarň s energetickým využitím biomasy na výrobu tepla s max. tepelným výkonom do 2 MWt

8. Zníženie záťaže na životné prostredie vrátane technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov v spojitosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie:

- investície do nových technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov v ustajnení hospodárskych zvierat v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie
- investície do objektov a technológií na bezpečné uskladnenie a nakladanie s hospodárskymi hnojivami a inými vedľajšími produktmi vlastnej živočíšnej výroby (výstavba hnojísk, uskladňovacích nádrží alebo žúmp) v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie
- investície do uskladnenia hnojív a chemických prípravkov v rastlinnej výrobe a do objektov, technológií a zariadení na bezpečné uskladnenie senáže a siláže v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie

9. Investície spojené s využitím biomasy vyprodukovanej primárne v rámci živočíšnej výroby s doplnkovou funkciou biomasy vyprodukovanej na ostatnej poľnohospodárskej pôde (nevyužitej ornej i TTP) a odpadových druhov biomasy z poľnohospodárstva, vlastnej výroby potravinárskych výrobkov:

- investície na budovanie, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kWt
- investície na budovanie, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním bioplynu vyrobeného anaeróbnou fermentáciou, s max. elektrickým výkonom do 500 kWe
- investície na výrobu biomasy pre technické a energetické využitie

Pre kategóriu B)

Investície realizované len v súvislosti s vypracovaným plánom reštrukturalizácie výroby v podniku resp. s plánom diverzifikácie výroby v podniku zameranými na zvýšenie produktivity podniku, zvýšenie zamestnanosti podniku alebo na diverzifikáciu poľnohospodárskej výroby s cieľom výroby produktov s vyššou pridanou hodnotou. V rámci uvedeného nebudú podporované investície do špeciálnych strojov a náradia s výnimkou pokiaľ má investícia priamy súvis s reštrukturalizáciou podniku resp. diverzifikáciou výroby

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok

Prijímateľ podpory:

- prijímateľom pomoci sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe. V spojitosti s opatrením Spolupráca aj iný verejný alebo súkromný subjekt

Oprávnené náklady:

- investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane lízingu a investícií na zlepšenie kvalitatívnych vlastností nehnuteľného dlhodobého hmotného majetku spojené s opisom činností
- investície do dlhodobého nehmotného majetku (nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známk)
- investície do dlhodobého hmotného majetku nakúpeného z druhej ruky vrátane jeho lízingu, ale len v prípade, že žiadateľom o NFP je mladý farmár z Opatrenia 6.1 a v čase podania žiadosti vek majetku neprevýši 3 roky
- súvisiace všeobecné náklady

Podmienky oprávnenosti:

- dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti v zmysle kapitoly 8.1.3 PRV SR 2014 - 2020
- predloženie podnikateľského plánu

Oprávnené sú činnosti, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku:

- zvýšením produkcie alebo jej kvality v kritických odvetviach ŽV a ŠRV
- zvýšením odbytu
- znížením záťaže na ŽP vrátane technológii
- zvýšením skladovacích kapacít a pozberovej úpravy
- reštrukturalizáciou výroby podniku alebo diverzifikáciou výroby
- zlepšením kvality a úrodnosti pôdy a ochranou pred jej degradáciou
- zvýšením efektivity využívania vody

Pre projekty zamerané na zvýšenie efektivity využívania vody v poľnohospodárstve sú oprávnené činnosti:

- do závlahových systémov sú podmienené zavedením merača spotreby vody
- rekonštrukcia alebo modernizácia existujúcich závlahových systémov sú oprávnené, pokiaľ sa dosiahne úspora vody aspoň 5 - 25 %
- ktoré zabezpečia skutočné zníženie spotreby vody v objeme aspoň 50%, okrem investícií do existujúcich inštalácií, na vytvorenie rezervoáru a do využívania recyklovanej vody, ktorá nemá vplyv na útvar podzemnej alebo povrchovej vody
- na zväčšenie čistej zavlažovanej plochy majúcej vplyv na daný útvar podzemnej alebo povrchovej vody ak environmentálna analýza preukazuje, že daná investícia nebude mať

výrazný negatívny vplyv na životné prostredie a plochy, ktoré nie sú zavlažované, ale v ktorých bola zavlažovacia inštalácia aktívna v nedávnej minulosti, sa môžu považovať za zavlažované plochy

- odchylné od predchádzajúceho bodu môžu nastať ak sa kombinuje investíciou do existujúcej zavlažovacej infraštruktúry, v prípade ktorej sa pri posúdení ex-ante skonštatuje, že ponúkajú potenciálnu úsporu vody minimálne 5 % - 25 % alebo sa zabezpečí účinné zníženie spotreby vody na úrovni investície ako celku vo výške min. 50 %

Podmienky v odseku 5 sa neuplatňujú na investície do vytvorenia novej zavlažovacej inštalácie zásobovanej vodou z existujúcej nádrže, schválenej pred 31.10.2013, pokiaľ:

- nádrž je určená v príslušnom pláne manažmentu povodia a je predmetom požiadaviek preverovania uvedených v rámcovej smernici o vode
- 31.10.2013 platil maximálny limit pre celkový odber z nádrže alebo minimálna požadovaná úroveň prietoku vo vodných útvaroch, na ktoré má daná nádrž vplyv
- tento maximálny limit alebo minimálna požadovaná úroveň prietoku sú v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej smernici o vode
- výsledkom daných investícií nie je odber nad rámec maximálneho limitu platného 31.10.2013, ani pokles úrovne prietoku v ovplyvnených vodných útvaroch pod minimálnu požadovanú úroveň

Pre projekty zamerané na obnoviteľné zdroje energie:

- podpora nesmie zakladať ďalšie nároky na ornú pôdu, aby nedošlo k prípadnému zhoršeniu podmienok potravinovej bezpečnosti
- založenie porastov rýchlorastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín nebude mať negatívny vplyv na biodiverzitu a sústavu NATURA. Zoznam energetických a technických plodín vrátane rýchlorastúcich drevín bude vytvorený MPA RV SR kde budú vymedzené druhy rastlín, ktoré možno považovať za mladinu s krátkodobým striedaním, a bude určený cyklus zberu
- pokiaľ ide o spracovanie biomasy na energiu, technológia sa zameriava na spracovanie prevažne odpadu a vedľajších produktov (min. 50% vstupov)
- pokiaľ ide o výrobu elektriny spaľovaním bioplynu, musí žiadateľ z ročnej výroby tepla využiť najmenej 50 % na dodávku využiteľného tepla
- v prípade investícií do výroby energie je podmienkou, že všetka vyrobená energia sa spotrebuje výhradne vo vlastnom podniku
- v prípade OZE na energetickú transformáciu biomasy a to cielene zo ŽV, živočíšnych produktov a odpadov a doplnkovo pestovanej biomasy na plochách nevyužívanej poľnohospodárskej pôdy, odpadovej biomasy primárne zo ŽV, biomasy z biologicky rozložiteľného odpadu z vlastnej činnosti. Investície budú zamerané na produkciu tepla a elektriny
- súlad so zákonom č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby

Výška a miera podpory:

Základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 50 % v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja);
- 40 % v prípade iných regiónov (Bratislavský kraj).

Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvyšuje:

- o 20 % v prípade mladých poľnohospodárov;
- o 20 % v prípade ekologického poľnohospodárstva;

- o 20 % v prípade kolektívnych (združených) investícií;
- o 20 % v prípade operácií v rámci operačných skupín EIP;
- o 20 % v prípade integrovaných projektov s inými opatreniami.

V prípade, ak predmetom projektu je aj spracovanie, kde výstupom je produkt mimo prílohy I, bude na uvedenú časť nasledovná miera podpory:

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky:

- 55% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky:

- 45% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 35% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky:

- 35% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 25% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

- [Podopatrenie 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych produktov](#)

Operácia:

Investície do spracovania, uvádzania na trh, vývoja poľnohosp. výrobkov a prispievajúce k úsporám energetickej spotreby

Opis operácie:

Oprávnené sú investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje a na investície, ktoré zároveň prispievajú k úsporám spotreby energie. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku.

Rozsah činností:

- výstavba vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane kancelárií (sklady obalových materiálov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pomôcok);
- obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci procesu spracovania, skladovania, uvádzania na trh produktov a /alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane produktov s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie EÚ č. 1151/2012 , nariadenie (EÚ) č. 1308/2013);
- stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie;
- nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh

- zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobnéj praxe;
- stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiarne odpadových vôd;
- investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych produktov
- investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní;
- investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov (hygienické zariadenia, jedálne, odpočívárne, klimatizácia).

Pozn.: V prípade sektora „hrozno a víno“ sú neoprávnenými investíciami investície do nákupu vnútorného vybavenia pre predajné a prezentačné priestory v rámci výrobného podniku[1], pretože tieto investície sú oprávnenými na podporu z Národného podporného programu v rámci SOT s vínom.

[1] V rámci Národného podporného programu SR v rámci SOT s vínom sú oprávnené iba náklady na nákup hmotného majetku v súvislosti s vnútorným vybavením a zariadením, napr. nábytok, chladiarenské zariadenie, umývací drez, výčapné zariadenie, sanitárne zariadenie a pod. Vylúčené sú akékoľvek náklady na stavebné práce napr. výstavba hrubej stavby, zavedenie elektroinštalácie, vodoinštalácie, naniesenie omietky, vymaľovanie a pod.

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok

Oprávnené náklady:

- investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane lízingu a investícií na zlepšenie kvalitatívnych vlastností nehnuteľného dlhodobého hmotného majetku spojené s opisom činností
- investície do dlhodobého nehmotného majetku (nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známk v spojitosti so spracovaním poľnohospodárskych produktov)
- súvisiace všeobecné náklady

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybích produktov) v rámci celého rozsahu činností
- fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby ako aj spracovania vlastnej produkcie. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa ako vstup vzťahuje príloha I ZFEÚ.

Podmienky oprávnenosti:

- dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti v zmysle kapitoly 8.1.3;
- predkladanie podnikateľského plánu;
- oprávnené sú len tie investície, ktoré sa týkajú spracovania, uvádzania na trh alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov v súvislosti so:
 - o zavádzaním výroby nových ako aj tradičných výrobkov

- zavádzaním novej techniky/technológií;
- rozširovaním výroby
- zvýšením efektívnosti výrobného procesu
- zvýšením účinnosti využitia energie (ide o investície vyplývajúce z energetických auditov v zmysle 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie);
- zavádzaním a rozširovaním informačných a komunikačných technológií;
- podporou budovania odbytových miest pre odbyt poľnohospodárskej produkcie a produktov spracovania poľnohospodárskej výroby.
- na vstupy do výrobného procesu sa vzťahuje príloha I ZFEÚ;
- výstupom výrobného procesu môže byť:
 - produkt prílohy I ZFEÚ
 - ďalšie potraviny v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, ktoré nie sú zahrnuté medzi produktmi prílohy I ZFEÚ
 - ostatné produkty pre poľnohospodársku a potravinársku výrobu

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- príspevok investície k udržaniu alebo zvýšeniu zamestnanosti alebo k zvyšovaniu efektívnosti výroby
- investícia sa týka výrobcov, ktorých výrobky majú Značku kvality SK, iný certifikát kvality alebo chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie alebo sú to výrobky s označením zaručená tradičná špecialita
- príspevok investície k zvýšeniu produkcie alebo k zvýšeniu kvality výrobkov
- uprednostnené budú projekty s väčšou preukázanou komplexnosťou, udržateľnosťou, realizovateľnosťou, efektívnosťou a hospodárnosťou: komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť projektu
- zvýhodnenie integrovaných projektov
- žiadateľ poskytuje možnosť absolvovania praxe pre študentov potravinárskych a poľnohospodárskych študijných alebo učebných odborov

Výška a miera podpory:

1. výstup

Základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov:

pre mikro, malý a stredný podnik:

- 50% v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja);
- 40% v prípade ostatných regiónov (Bratislavský kraj);

pre veľký podnik, výška oprávnených výdavkov:

- 35% v prípade menej rozvinutých regiónov ako aj ostatných regiónov

Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvýši o 20%:

- v prípade operácií v rámci operačných skupín EIP;
- v prípade integrovaných projektov s inými opatreniami.

Miera podpory sa môže zvýšiť kombinovane najviac do 90% z celkových oprávnených výdavkov.

2. výstup

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky:

- 55% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky:

- 45% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 35% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky:

- 35% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- 25% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

- Podopatrenie 4.3 Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo a prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

Operácia:

Vypracovanie a vykonanie projektov pozemkových úprav

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, zálohová platba do výšky 50 %

Prijímateľ podpory :

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci:

- priamy– štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy
- nepriamy– obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva

Oprávnené náklady:

- Investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane zelenej infraštruktúry
- Administratívne náklady na vykonanie projektov pozemkových úprav sú oprávnené iba v prípade, že dôjde k následnému vykonaniu samotnej investície prostredníctvom podopatrenia D: Vybudovanie spoločných zariadení a opatrení
- Všeobecné náklady

Kritériá oprávnenosti:

- projekty pozemkových úprav sú oprávnené len ak splnia povinné kritériá stanovené v závislosti od priority podľa materiálu "Návrh priorít pre PRV 2014-2020 pre pozemkové úpravy" (napr. deklarováný záujem obce, deklarováný záujem vlastníkov atď.)
- projekty pozemkových úprav v novom programovom období 2014-2020 sa môžu začať vyhotovovať až po dobudovaní spoločných zariadení naprojektovaných v starom programovom období 2007-2013
- projekty pozemkových úprav budú oprávnené len ak dodržia všeobecné podmienky oprávnenosti uvedené v kapitole 8.1.3 PRV SR 2014 - 2020

Prostriedky nie je možné čerpať na katastrálne územia ležiace mimo územia Slovenska.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

V rámci hodnotenia budú minimálne aplikované nasledovné princípy:

- komplexnosť – posúdenie či je projekt komplexný a po ukončení realizácie bude funkčný a životaschopný, či jednotlivé činnosti a aktivity projektu komplexne riešia požadovaný stav, t.z. či nejde len o 1 etapu projektu, na ktorú musí nadväzovať ďalšia etapa

- udržateľnosť – finančná a technologická udržateľnosť – zabezpečenie ďalších zdrojov financovania po ukončení realizácie projektu, použitie moderných, nezastaralých technológií
- realizovateľnosť – či bude realizáciou plánovaných činností dosiahnutý cieľ projektu vrátane vzatia do úvahy iných aspektov, ktoré môžu projekt ohroziť
- hospodárnosť – zásada hospodárnosti znamená, že žiadateľ pri zabezpečení realizácie projektu postupuje čo možno najhospodárnejšie, t.j., že výdavky/náklady na akúkoľvek fázu projektu sú minimálne možné a pritom sa ešte stále dosiahne účel (cieľ projektu), ktorý chce žiadateľ dosiahnuť
- efektívnosť projektu – maximalizovanie výsledkov činnosti vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom. Zásada efektívnosti na úrovni projektu je chápaná aj ako stanovenie takých cieľov projektu, aby sa dosiahol celkový žiadaný efekt projektu
- uprednostnené budú projekty so zaradením prvkov zelenej infraštruktúry

Výberové kritéria budú uplatnené aj v závislosti od priority podľa materiálu “Návrh priorít pre PRV 2014-2020 pre pozemkové úpravy”. Konkrétne sa jedná napr. o:

- priemerný počet parciel na jedného vlastníka/ vlastníkov na jednu parcelu/ parciel na hektár/ vlastníkov na hektár/ vlastníckych vzťahov na hektár
- podiel špeciálnych kultúr poľnohospodárskej pôdy
- podiel lesných pozemkov
- neprístupnosť pozemkov
- stupeň ekologickej stability územia
- záber pôdy pre celospoločenský a obecný záujem
- ohrozenosť územia
- rómske osady
- hospodárske pomery
- ďalšie dôvody

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100%

- [Podopatrenie 4.3 Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo a prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva](#)

Operácia:

Vybudovanie spoločných zariadení a opatrení

Opis operácie:

Pozemkové úpravy v predmetnom katastrálnom území možno považovať za skončené až po vybudovaní všetkých spoločných zariadení a opatrení navrhnutých v projekte pozemkových úprav, čím sa pozemky vstupujúce do pozemkových úprav stávajú lepšie prístupnými, budovaním protipovodňových objektov sa zabraňuje odplavovaniu ornice, pomocou vodohospodárskych stavieb sa regulujú vodné toky a pomocou ekologických zariadení sa zabraňuje vodnej a veternej erózií a tým sa zvyšuje a chráni kvalita pôdy

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, zálohová platba do výšky 50%

Prijímateľ podpory:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce.

Užívateľ:

- priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy
- nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva

Oprávnené náklady:

- investície do dlhodobého hmotného majetku
- všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 – náklady na riadenie projektu
- investície spojené s prvkami zelenej infraštruktúry

Podmienky oprávnenosti:

- budú uplatňované kritériá spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi
- oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ
- musia byť dodržané všeobecné podmienky oprávnenosti

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- uprednostnené budú projekty so zaradením prvkov zelenej infraštruktúry
- komplexnosť, udržateľnosť, efektívnosť projektu, schopnosť realizácie projektu, hospodárnosť projektu

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100%
- Podopatrenie 4.3 Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo a prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

Operácia:

Investície týkajúce sa infraštruktúry a prístupu k lesnej pôde

Opis operácie:

Činnosti súvisiace s výstavbou, dostavbou, prestavbou a rekonštrukciou lesných ciest a prístupu k lesnej pôde s výnimkou protipožiarnych lesných ciest

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, zálohová platba do výšky 50%

Súvislosť s inou legislatívou:

- neprekrývanie podpory v rámci podopatrenia 4.3 s podporou v rámci podopatrenia 8.3 je zabezpečené rozdielnym typom oprávnených aktivít (v rámci podopatrenia 4.3 je oprávnená výstavba a rekonštrukcia lesných ciest a prístupu k lesnej pôde s výnimkou protipožiarnych

lesných ciest, v rámci podopatrenia 8.3 je oprávnená výstavba a rekonštrukcia protipožiarных lesných ciest)

Prijímateľ podpory:

- obhospodarovateľ lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

Oprávnené náklady:

- investície súvisiace s výstavbou, rekonštrukciou a modernizáciou nehnuteľného majetku.

Podmienky oprávnenosti:

- oprávnením žiadateľom je obhospodarovateľ lesa, ktorý obhospodaruje les s minimálnou výmerou 10ha
- výstavba nových lesných ciest ako aj rekonštrukcia existujúcich lesných ciest kategórie 1L, 2L a 3L bude oprávnená len na územiach, na ktorých sa budovaním ako aj rekonštrukciou lesných ciest nedosiahne ich hustota vyššia ako je optimálna na jeden lesný celok alebo na jedného obhospodarovateľa lesa

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť
- prioritu budú mať projekty budovania/rekonštrukcie lesných ciest v oblasti výskytu kalamity a rubnej veľkosti
- prioritou bude rekonštrukcia ciest pred výstavbou nových ciest

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 80%

5.2 Opatrenie 5 Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení

- Podopatrenie 5.1 Podpora na investície do preventívnych opatrení na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí

Operácia:

Preventívne opatrenia pred negatívnymi dôsledkami katastrof na potenciál poľnohospodárskej výroby

Opis operácie:

Rekonštrukcia, modernizácia, oprava a dostavba odvodňovacích systémov, kanálov s regulovaným odtokom a čerpacích staníc a ich zariadení, ktoré sú v súlade s relevantnými plánmi manažmentu povodia

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok

Prijímateľ podpory:

- verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby (Hydromeliorácie, š.p.).

Oprávnené náklady:

- hmotné a nehmotné investície súvisiace s opisom operácie
- Všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 uvedené v kapitole 8.1.3. PRV SR 2014 - 2020

Podmienky oprávnenosti:

- preukázanie, že projekt prešiel posúdením v súlade s čl. (4.7), (8), (9) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky a že príslušné zmierňujúce opatrenia sú navrhnuté
- posúdenie v zmysle zákona o EIA a konečné stanovisko a posudzovaní vplyvov na životné prostredie je predložené
- zhodnotenie prekryvu záplav a aridity daného územia s tým, že každý jednotlivý projekt preukáže, ako rieši (resp. eliminuje) suchá
- dodržanie a preukázanie súladu čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, ak je to relevantné
- žiadateľ ako verejný subjekt, musí preukázať prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej pôdy
- technická rekonštrukcia kanála nebude v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny (tzn. nenaruší evidované mokradné a iné ekosystémy a pod.)
- komplexnosť projektu vrátane zabezpečenia odstránenia kalu
- podmienky povinne vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- dodržanie podmienok povinne vyplývajúcich z Rámcovej smernice o vodách a to zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách
- dodržanie všeobecných kritérií oprávnenosti

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- kanál sa nachádza v oblasti intenzívnej poľnohospodárskej výroby,
- kanál významne zabezpečuje ochranu poľnohospodárskej pôdy prevažne využívanej ako orná pôda jej zaplavením a zamokrením
- úroveň povodňového rizika zaplavenia a zamokrenia poľnohospodárskej pôdy v zbernom území kanála
- súčasný technický stav kanála a jeho objektov nezabezpečuje dostatočnú intenzitu prevencie pred potenciálnymi povodňami, zaplavením, resp. zamokrením poľnohospodárskej pôdy
- kanál má aj kapacitný potenciál na zadržanie vody v zbernej oblasti (budovanie stavidiel...) pre obdobia sucha vo vegetačnom období resp. aj na privedenie vody do oblastí s nedostatkom vody z iných vodných zdrojov
- technická rekonštrukcia kanála nebude v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny, tzn. nenaruší evidované mokradné a iné ekosystémy a pod.

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100% na činnosti vykonávané verejným subjektom, ak preukážu prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby

5.3 Opatrenie 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti

- Podopatrenie 6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov

Operácia:

Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov

Typ podpory:

Podpora na začatie podnikania vo forme nenávratného finančného príspevku – paušálna platba

Súvislosť s inou legislatívou:

- podpora v rámci tejto operácie dopĺňa/nadväzuje na podporu v oblasti zamestnanosti v rámci **OP Ľudské zdroje** tým, že poskytuje podporu pre subjekty, ktoré majú oprávnenie podnikateľ (t.j. nie nezamestnaných), a to formou **paušálnej platby** pre *mladého poľnohospodára*, ktorý po prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik
- podpora v rámci tejto operácie dopĺňa/nadväzuje na podporu v rámci „**schémy pre mladých farmárov**“ **I. piliera Spoločnej poľnohospodárskej politiky v oblasti priamych platieb**, ktorej cieľom je rovnako uľahčiť mladým poľnohospodárom zakladanie podnikov a to zvýšenou mierou základného príjmu farmára prostredníctvom poskytnutia ročnej platby navyše k základnej platbe, ktorá zmierňuje riziko problémov súvisiacich s podnikaním (v rámci tejto operácie sa poskytuje podpora na podnikateľský plán na začatie podnikateľskej činnosti)

Prijímateľ podpory:

- mladý poľnohospodár – samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES), ktorý vykonáva poľnohospodársku prvovýrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku, ktorý je hlavným zdrojom jeho príjmu
- táto fyzická osoba v čase podania ŽoNFP nemá viac ako 40 rokov, má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho jediný a najvyšší predstaviteľ

Oprávnené náklady:

- oprávnené náklady sú výlučne náklady uvedené v podnikateľskom pláne. Prijímateľ podpory nie je povinný preukazovať skutočný účel použitia NFP na jednotlivé typy nákladov, uvedených v podnikateľskom pláne

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- **mladý poľnohospodár** je predstaviteľom podniku s výrobným potenciálom, meraným štandardným výstupom, od 10 000 € do 50 000 € (hodnota štandardného výstupu)
- predloženie podnikateľského plánu
- zameranie podnikateľského plánu ma špecializovanú rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu
- mladý poľnohospodár zaháji realizáciu podnikateľského plánu do 9 mesiacov od dátumu podpisu Zmluvy o poskytnutí NFP
- má zodpovedajúce primerané zručnosti a schopnosti:
 - o minimálne stredoškolské vzdelanie v oblasti poľnohospodárstva, veterinárstva alebo potravinárstva**ALEBO**
 - o absolvovanie akreditovaného vzdelávacieho kurzu (programu) zameraného na poľnohospodárske podnikanie v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby, ktorý je realizovaný prostredníctvom opatrenia 1 PRV SR 2014-2020,

- v prípade potreby môže byť na splnenie tejto podmienky poskytnutá tolerančná lehota max. 24 mesiacov od dátumu podpisu Zmluva o poskytnutí NFP, pokiaľ je tento zámer súčasťou podnikateľského plánu.
- mladý poľnohospodár sa do 18 mesiacov od dňa začatia činnosti musí stať aktívnym poľnohospodárom v zmysle ustanovení o priamych platbách
- vyplatenie prvej splátky je podmienené registráciou poľnohospodárskeho podniku, ktorá je uvedená v definícii procesu založenia poľnohospodárskeho podniku
- pred vyplatením druhej splátky pomoci je príjemca pomoci povinný preukázať správnu realizáciu predloženého podnikateľského plánu

Výška a miera podpory:

- **max. 50 000 € na 1 mladého poľnohospodára** vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 70% podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a 30% po správnej realizácii podnikateľského plánu
- [Podopatrenie 6.3 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov](#)

Operácia:

Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov

Popis operácie:

Podpora sa poskytuje malému poľnohospodárskemu podniku na rozvoj jeho podnikateľskej činnosti spojenej s realizáciou jeho podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby

Typ podpory:

- podpora na začatie podnikania vo forme nenávratného finančného príspevku – paušálna platba

Prijímateľ podpory:

- samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúci v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktorého výrobný potenciál, meraný štandardným výstupom, prevyšuje 4 000 € a neprevyšuje 9 999 € (hodnota štandardného výstupu)

Oprávnené náklady:

- oprávnené náklady sú výlučne náklady uvedené v podnikateľskom pláne. Prijímateľ podpory nie je povinný preukazovať skutočný účel použitia NFP na jednotlivé typy nákladov, uvedených v podnikateľskom pláne

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- výrobný potenciál poľnohospodárskeho podniku od 4 000 € do 9 999 € (hodnota štandardného výstupu)
- predloženie podnikateľského plánu

- zameranie podnikateľského plánu na špecializovanú rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu
- zahájenie realizácie podnikateľského plánu do 9 mesiacov od dátumu podpisu Zmluvy o poskytnutí NFP
- preukázanie poľnohospodárskej činnosti podniku min. 24 mesiacov pred dátumom podania ŽoNFP
- pred vyplatením druhej splátky je príjemca pomoci povinný preukázať správnu realizáciu predloženého podnikateľského plánu

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- aplikované budú nasledovné princípy: komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť, princíp bodového hodnotenia, princíp zamestnanosti, princíp kvalifikácie poľnohospodára, princíp systému hospodárenia

Výška a miera podpory:

- **max. 15 000€ na 1 malý poľnohospodársky podnik** vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 50 % podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a 50 % po správnej realizácii podnikateľského plánu

- **Podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností**

Operácia:

Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností

Opis operácie:

Činnosť 1 – činnosti spojené s **vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou** zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenia a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností.

Činnosť 2 – Činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: **deti, seniori, občania so zníženou schopnosťou pohybu**. V rámci danej oblasti je možné zamerať sa aj na terapie, lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny.

Činnosť 3 – Spracovanie a uvádzanie na trh produkty mimo poľnohospodárstva a potravinárstva V rámci využívania **obnoviteľných zdrojov energie** sú oprávnené nasledovné investície za podmienky, že časť energie prijímateľ podpory spotrebuje vo vlastnom podniku a v prípade využívania solárnej energie, táto pokryje aj časť jeho spotreby tepla resp. bude vyrobená elektrina použitá na klimatizáciu a pod.:

- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie *drevnej biomasy* na výrobu elektriny a tepla spaľovaním bioplynu vyrobeného anaeróbnou fermentáciou s max. elektrickým výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete
- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie *biomasy* na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete
- investície na výrobu biomasy pre technické a energetické využitie, kde je časť energie uvádzaná do siete

- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie drevnej biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním plynu vyrobeného termochemickou konverziou s max. elektrickým výkonom do 500 kW
- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie odpadovej drevnej biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kW
- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie solárnej energie s max. výkonom 250 kW
- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie *veternej energie* s max. výkonom 250 kW
- investície na budovanie zariadení na energetické využívanie *vodnej energie* s max. výkonom 250 kW
- Činnosti spojené s využívaním OZE prispievajú k fokusovej oblasti 5C

Typ podpory:

- grant

Prijímateľ podpory:

Činnosť 1 a 2:

- mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach.

Činnosť 1 až 3:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby
- fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení
 - o obcí a ich združení
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
- fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry)

Oprávnené náklady¹:

- výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s oprávnenými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov
- všeobecné náklady na projektovú dokumentáciu, na verejné obstarávanie

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti.
- v prípade poľnohospodárskych podnikov podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch, za predchádzajúci rok pre rokom podania ŽoNFP, predstavuje 30%

¹ V rámci **činnosti 3** nie sú oprávnené investície súvisiace s drevospracujúcim priemyslom (piliarska výroba, výroba nábytku a pod.), s výnimkou využívania dreva ako OZE.

V prípade obhospodarovateľov lesa je **činnosť 1** oprávnená s výnimkou budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry.

V prípade podnikov akvakultúry nie sú oprávnené investície do alternatívnych zdrojov príjmov, ktoré súvisia s akvakultúrou, ako je rybárska turistika, environmentálne služby v oblasti akvakultúry, vzdelávacie aktivity súvisiace s akvakultúrou a pod.

- v prípade podnikov akvakultúry podiel ročných tržieb/príjmov z akvakultúry na celkových tržbách/príjmoch, za predchádzajúci rok pred rokom podania ŽoNFP, predstavuje minimálne 30% príjmov
- v prípade obhospodarovateľov lesa podiel ročných tržieb/príjmov z lesníckej výroby na celkových tržbách/príjmoch, za predchádzajúci rok pred rokom podanie ŽoNFP, predstavuje minimálne 30%
- veľkosť nepoľnohospodárskeho podniku (mikro a malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES)
- realizácia projektu nepoľnohospodárskeho podniku vo vidieckej oblasti
- výsledkom investície nesmie byť poľnohospodárska činnosť alebo podpora takej aktivity, ktorá spadá do oblasti poľnohospodárstva alebo potravinárstva, ktorej sa výstup spracovania nachádza na prílohe I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý sa nachádza na prílohe I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt mimo prílohy I ZFEÚ (s výnimkou spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spadá výlučne do prílohy I ZFEÚ a výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie, ktorej časť sa uvádza do siete)
- investície súvisiace s využívaním biomasy (vrátane drevnej) sú v súlade s kritériami udržateľného využitia biomasy v regiónoch Slovenska, ktoré budú vypracované MŽP SR na národnej úrovni (v spolupráci s MPRV SR), pred poskytnutím akejkoľvek podpory pre využitie biomasy (tento dokument by mal poskytnúť odôvodnenie, vrátane projekcie (so zdrojmi údajov) a vyznačiť oblasti Slovenska, kde by mohol byť vývoj trhu naďalej vhodný pre podporu na využitie biomasy z EÚ fondov, zohľadňujúc taktiež vplyv na kvalitu ovzdušia)
- výrobná kapacita zariadení na výrobu tepelnej a/alebo elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie presahuje kombinovanú priemernú ročnú spotrebu tepelnej energie a elektrickej energie v danom podniku vrátane domácnosti. Uvedená podmienka sa bude posudzovať pred realizáciou investície
- v prípade výroby energie je časť energie spracovaná vo vlastnom podniku
- v prípade spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spracovania výlučne spadá do Prílohy I ZFEÚ je časť vyrobenej energie uvádzaná do siete
- všetky investície súvisiace s OZE musia byť v súlade so zákonom NR SR č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť projektu, princíp bodového hodnotenia, princíp zamestnanosti, princíp spôsobu investície.

Výška a miera podpory:

Mikro a malé podniky:

- 55% v PO, KE, BB, ZA krajoch
- 45% v TN, NR, TT, BA krajoch

Stredné podniky:

- 45% v PO, KE, BB, ZA krajoch
- 35% v TN, NR, TT, BA krajoch

Veľké podniky:

- 35% v PO, KE, BB, ZA krajoch
- 25% v TN, NR, TT, BA krajoch

5.4 Opatrenie 8 Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov

- Podopatrenie 8.3 Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami

Operácia:

Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami

Opis operácie:

Činnosť 1 na zlepšenie vodného hospodárstva v lesoch:

- **zahrádzanie bystrín** v lesoch na účely ochrany pred povodňami a zmiernenie erózných procesov a pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarimi
- budovanie a rekonštrukcia **technických diel** v lesoch na ochranu pred povodňami, zmiernenie erózných procesov a pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarimi
- budovanie **jednoduchých objektov protipovodňovej ochrany** v lesoch – drobných prekladaných drevených hrádzok alebo sypaných kamenných hrádzok na lesných pozemkoch, ktorých budovanie si nevyžaduje stavebné povolenie

Činnosť 2 na zlepšenie proti požiarnej infraštruktúry:

- výstavba, rekonštrukcia protipožiarnej lesných ciest, ak slúžia ako prístup k vybudovaným objektom v rámci tohto podopatrenia, ktoré sú v súlade s požiadavkami životného prostredia a ochrany prírody
- realizácia projektov komplexného protipožiarneho monitorovacieho systému v lesnej krajine s vysokým a stredným stupňom požiarovosti
- výstavba, rekonštrukcia a dodávka protipožiarnej monitorovacích veží a súvisiacich prostriedkov komunikácie

Činnosť 3 na zlepšenie zdravotného stavu lesov:

- realizácia preventívnych opatrení malého rozsahu proti kalamitným biotickým škodcom formou kladenia a asanácie lapákov, inštalácie a prevádzky feromónových lapačov a aplikácie chemických prípravkov v lesných porastoch.

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do max. 50% oprávnených výdavkov.

Súvislosť s inou legislatívou:

- neprekrývanie podpory v rámci tejto operácie s podporou v rámci **OP Kvalita životného prostredia** je zabezpečené rozdielnym typom oprávnených aktivít (v rámci OP KŽP budú oprávnené aktivity mimo oprávnených aktivít v rámci tejto operácie)

Prijímateľ podpory:

- Fyzické a právnické osoby² obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení
 - o obcí a ich združení

² Právnickou osobou sa rozumie aj obec, ktorá obhospodaruje les a podniká na základe oprávnenia.

- cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
- štátu (LESY SR, š.p.; Vojenské lesy a majetky SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.)
- pri stavebných investíciách (hmotné investície) na drobných vodných tokoch iba správcovia drobných vodných tokov resp. právnických osôb majúcich k správe drobných vodných tokov právny vzťah (prenájom a pod.), ktorí sú zároveň obhospodarovateľmi lesa.

Oprávnené náklady³:

- **zahrádzanie bystrín** v lesoch, budovanie a rekonštrukcia **technických diel** v lesoch, budovanie **jednoduchých objektov protipovodňovej ochrany** v lesoch, výstavba, rekonštrukcia protipožiarneho **lesných ciest**, realizácia projektov komplexného protipožiarneho monitorovacieho systému, výstavba, rekonštrukcia a dodávka protipožiarneho monitorovacích veží, realizácia preventívnych opatrení malého rozsahu proti kalamitným biotickým škodcom
- náklady na riadenie projektu.

Podmienky oprávnenosti:

- dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- v prípade **budovania a rekonštrukcie protipovodňových technických diel zahrádzania bystrín** sú oprávnené iba výdavky tých prijímateľov, ktorí sú správcami drobných vodných tokov resp. majú k správe drobných vodných tokov právny vzťah (prenájom a pod.).
- v prípade **budovania jednoduchých objektov protipovodňovej ochrany, zabezpečujúcich udržanie vody v krajine resp. spomalenie jej odtoku** sú oprávnené iba výdavky na tie projekty, ktorých naliehavosť je doložená relevantnými dokumentmi. Takými dokumentmi môže byť odborné stanovisko správcu DVT⁴, odborná štúdia spracovaná relevantnou inštitúciou, stanovisko miestne príslušnej samosprávy patriacej do povodia DVT (obecné a mestské úrady) o povodňových rizikách v nimi spravovanom území a pod.
- v prípade **investícií na účely ochrany pred požiarmi** sú oprávnené iba projekty realizované v lesoch oblastiach klasifikovaných ako oblasti so stredným až vysokým stupňom rizika lesov (oblasti so stredným až vysokým stupňom rizika lesov sú v SR taxatívne určené všeobecne záväzným právnym predpisom – vyhláška č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa)
- oprávnené činnosti sú v súlade s Programom starostlivosti o les (Lesným hospodárskym plánom)
- v prípade preventívnych opatrení týkajúcich sa **škodcov** a chorôb musí byť riziko výskytu príslušnej katastrofy podporené vedeckými dôkazmi a uznané Národným lesníckym centrom
- oprávnené činnosti sú v súlade s Národným programom plánom ochrany lesov
- v prípade preventívnych opatrení, týkajúcich sa **škodcov** je aplikácia chemických prípravkov oprávnená len v prípade, že na realizáciu daného opatrenia nie sú dostupné biologické prípravky alebo ich aplikácia nie je účinná
- predloženie relevantných informácií z Programu starostlivosti o les (§47 zákona č.326/2005 Z.z.) a prípadne inej dokumentácie ochrany prírody podľa §54 zákona č.543/2002 Z. z.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu, princíp bodového hodnotenia princíp polohy lesného porastu, princíp spôsobu hospodárenia, princíp nižšej intenzity pomoci

³ Kompenzácia straty príjmu v dôsledku prírodnej katastrofy nie je oprávnená na podporu.

⁴ DVT – drobné vodné toky

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- 100%
- Podopatrenie 8.4 Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami

Operácia:

Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami

Opis operácie:

Projekty revitalizácie a obnovy lesných spoločenstiev zničených požiarimi, projekty ozdravných opatrení v lesoch poškodených v dôsledku zmeny klímy alebo v dôsledku napadnutia škodcami, projekty konverzie smrečín v rozpade na lesy zmiešané s vysokou ekologickou stabilitou

Typ podpory:

- investičná, nezisková, nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky max. 50% oprávnených nákladov

Prijímateľ podpory:

- Fyzické a právnické osoby⁵ obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení
 - o obcí a ich združení
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
 - o štátu (LESY SR, š.p.; Vojenské lesy a majetky SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.)

Oprávnené náklady⁶:

- Náklady na:
 - o projekty revitalizácie a obnovy lesných spoločenstiev (vrátane obnovy lesných porastov, ochrany, ošetrovania a výchovy lesov) zničených alebo výrazne destabilizovaných lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami
 - o projekty ozdravných opatrení v lesoch poškodených v dôsledku zmeny klímy, premnožením kalamitných škodcov či vplyvom iných významných biotických a abiotických škodlivých činiteľov
 - o projekty konverzie smrečín v rozpade, ktoré sú na danom území stanovište nevhodnou drevinou založenou na stanovišti pôvodne zmiešaných lesov (destabilizované prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami) na lesy zmiešané s vysokou ekologickou stabilitou
- náklady na riadenie projektu

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- formálne uznanie kompetentným verejným orgánom, že sa stala prírodná katastrofa

⁵ Právnickou osobou sa rozumie aj obec, ktorá obhospodaruje les a podniká na základe oprávnenia.

⁶ Kompenzácia straty príjmu v dôsledku prírodnej katastrofy nie je oprávnená na podporu.

- predmetná katastrofa alebo opatrenia prijaté v súlade so smernicou 2000/29/ES na eradikáciu alebo zabránenie šíreniu choroby rastlín alebo škodcov spôsobili zničenie najmenej 20% príslušného lesného potenciálu (20% územia z celkového územia obhospodarovaného príjemcom podpory)
- oprávnené operácie sú v súlade s Programom starostlivosti o les (Lesný hospodársky plán)
- oprávnené činnosti sú v súlade s Národným plánom ochrany lesov
- predloženie relevantných informácií z Programu starostlivosti o les a prípadne inej dokumentácie ochrany prírody podľa §54 zákona č.543/2002 Z. z.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu, princíp bodového hodnotenia, princíp polohy lesného porastu, princíp nižšej intenzity pomoci, princíp druhovej biodiverzity pri obnove lesa

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- 100%

- **Podopatrenie 8.5 Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov**

Operácia:

Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov

Opis operácie:

Činnosť 1 – umelá obnova a výchova ochranných lesov,

Činnosť 2 – budovanie a obnova občianskej a poznávacej infraštruktúry v lesných ekosystémoch,

Činnosť 3 – zlepšenie hniezdnych príležitostí vtákov v lese a iných prvkov zvyšujúcich biodiverzitu lesných ekosystémov

Činnosť 4 – vypracovanie plánov lesného hospodárstva pre trvalo udržateľné obhospodarovanie ochranných lesov, lesov osobitného určenia a hospodárskych lesov

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, v prípade **vypracovania plánov lesného hospodárstva** je možné príjemcovi poskytnúť zálohovú platbu do výšky 50% celkových oprávnených nákladov

Prijímateľ podpory:

- Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení
 - o obcí a ich združení
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
 - o štátu (LESY SR, š.p.; Vojenské lesy a majetky SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.)
- občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Z.z. o združovaní občanov len so súhlasom obhospodarovateľa lesa daného územia
- v prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva len MPRV SR alebo ňou poverená inštitúcia zabezpečením vypracovania programov starostlivosti o les, ktorou môžu byť LESY SRm š.p. alebo NLC vo Zvolene

Oprávnené náklady:

- Oprávnenými nákladmi sú náklady na jedno rázové aktivity a investície: prevádzkové náklady alebo náklady na údržbu nie sú oprávnené.

Činnosť 1.-3.:

- výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov
- všeobecné náklady na činnosti spojené s podopatrením

Činnosť 4:

- náklady na vypracovanie plánov lesného hospodárstva

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- v prípade ochranných lesov je oprávnená umelá obnova lesa a výchova lesa vo všetkých subkategóriách tak, ako sú uvedené v zákone č. 326/2005 Z.z. o lese, § 13 ods. 2
- v prípade lesov osobitného určenia je oprávnená umelá obnova lesa a výchova lesa v subkategóriách, ktoré sú uvedené v zákone č. 326/2005 Z.z. o lese, § 14 ods. 2, písm. a), b), e), f) a g)
- investície sa zameriavajú na splnenie záväzkov prijatých na environmentálne účely alebo na poskytovanie služieb pre ekosystémy a/alebo záväzkov, ktoré zvyšujú spoločenskú hodnotu lesa a zalesnenej pôdy v príslušnej oblasti, alebo zlepšujú potenciál ekosystémov zmierňovať zmenu klímy bez toho, aby sa vylučovali ekonomické výhody z dlhodobého hľadiska
- dreviny použité pri obnove a výchove musia byť odolné pôvodné druhy biotopovo najlepšie vyhovujúce a najživotaschopnejšie v podmienkach daného územia (smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, smrekovec opadavý, javor horský, buk lesný, duby, resp. iné konkrétnemu stanovištu vhodné dreviny)
- trvanie projektu maximálne 5 rokov
- predloženie relevantných informácií z Programu starostlivosti o les (§47 zákona č.326/2005 Z.z.) a prípadne inej dokumentácie ochrany prírody podľa §54 zákona č.543/2002 Z. z.
- V prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva:
 - o dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
 - o vypracovanie plánov lesného hospodárstva pre oblasti klasifikované ako chránené lesy, lesy osobitného určenia a hospodárske lesy, s výnimkou hospodárskych lesov, ktoré sú funkčne klasifikované ako typ produkčný (primárnou funkciou je produkcia dreva)
 - o vypracovanie všetkých súčastí Programu starostlivosti o les v zmysle zákona NR SR č. 326/2005 Z. z.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť, princíp bodového hodnotenia, princíp biodiverzity, princíp spôsobu hospodárenia
- V prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva budú v rámci hodnotenia aplikované minimálne nasledovné princípy:
 - o komplexnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100%

- Podopatrenie 8.6 Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh

Operácia:

Podpora investícií lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh

Opis operácie:

Zvýšenie ekonomickej hodnoty lesa prostredníctvom lepších postupov obhospodarovania lesov, spracovanie lesných produktov, ktoré týmto spôsobom získavajú pridanú hodnotu a tiež ich uvádzanie na trh, vypracovanie plánov lesného hospodárstva pre trvalo udržateľné obhospodarovanie hospodárskych lesov

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, v prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva je možné príjemcovi pomoci poskytnúť zálohovú platbu do výšky 50% celkových oprávnených nákladov

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby⁷ (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - o súkromných vlastníkov a ich združení
 - o obcí a ich združení
 - o cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním
- fyzické a právnické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným v bode a)
- v prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva len MPRV SR alebo ňou poverená inštitúcia zabezpečením vypracovania programov starostlivosti o les, ktorou môžu byť LESY SR, š.p. alebo NLC vo Zvolene

Oprávnené výdavky⁸:

- výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov
- náklady na riadenie projektu
- náklady na vypracovanie plánov lesného hospodárstva (Programov starostlivosti o les)

Podmienky oprávnenosti:

- dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- predloženie relevantných informácií z programu starostlivosti o les (§47 zákona č.326/2005 Z.z.) v prípade prijímateľa podpory podľa písm. a) a prípadne inej dokumentácie ochrany prírody podľa §54 zákona č.543/2002 Z. z.
- predloženie odôvodnenia ako uvedená investícia zvyšuje lesohospodársky potenciál alebo ako súvisí so spracovaním alebo mobilizáciou lesníckych výrobkov
- podiel ročných tržieb z lesníckej výroby alebo poskytovaných lesníckych služieb za rok predchádzajúci roku podania ŽoNFP k celkovým tržbám musí byť viac ako 70%
- v prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva je oprávnené vypracovanie plánov lesného hospodárstva len pre oblasti klasifikované ako hospodárske lesy, ktoré sú funkčne klasifikované ako typ produkčný (primárnou funkciou je produkcia dreva)

⁷ Právnickou osobou sa rozumie aj obec, ktorá obhospodaruje les a podniká na základe oprávnenia.

⁸ Výstavba lesných ciest, činnosti súvisiace s regeneráciou lesa po ťažbe, zalesňovanie po ťažbe nie sú oprávnenými výdavkami.

- v prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva vypracovanie všetkých súčastí Programu starostlivosti o les v zmysle zákona NR SR č. 326/2005 Z. z.

Princípy nastavenia kritérií oprávnenosti:

- komplexnosť, realizovateľnosť, udržateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť, princíp bodového hodnotenia, princíp životného prostredia, princíp zamestnanosti
- V prípade vypracovania plánov lesného hospodárstva:
 - o komplexnosť, realizovateľnosť, udržateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť, princíp bodového hodnotenia

Miera a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 50 % oprávnených nákladov pre menej rozvinuté regióny
- 40 % oprávnených nákladov v ostatných regiónoch

5.5 Opatrenie 10 Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia

- Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia

Operácia:

Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

Podporené druhy zvierat:

Hovädzí dobytok	- slovenský pinzgauský dobytok
Ovce	- pôvodná valaška, Askánske merino
Kozy	- biela krátkosrstá koza, hnedá krátkosrstá koza
Kone	- slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab, Norik muránskeho typu

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na 1 DJ chovných zvierat oprávnených na podporu

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- náklady spojené zo znížených výnosov z produkcie zvierat podľa zamerania chovu, zníženej plodnosti a dodatočných nákladov pre špecifickosť ustajnenia, veterinárnu starostlivosť alebo reprodukciu

Podmienky oprávnenosti :

- preukázať sa potvrdením od príslušnej chovateľskej organizácie o zápise zvieratá do plemennej knihy alebo do plemenárskej evidencie v súlade s národnou legislatívou;

Podmienky podpory:

- udržať stav zvierat počas obdobia trvania záväzku (obmena a náhrada toho istého druhu je možná s povinnosťou oznámenia na PPA)
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- vzhľadom na zachovanie ohrozených druhov sa výberové kritéria neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 200 €/DJ.

- Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia

Operácia:

Integrovaná produkcia v ovocinárstve

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na 1 hektár ovocného sadu v systéme IP chovaných

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby vypočítané na 1 hektár ovocného sadu založené na ušlom príjme a dodatočných nákladoch vznikajúcich v dôsledku záväzkov, ktoré sú stanovené nad rámec povinných noriem a vnútroštátnej legislatívy

Podmienky oprávnenosti:

- počas celej doby trvania záväzku musí byť žiadateľ a plochy v záväzku evidované v Registri ovocných sadov vedenom kontrolným ústavom
- oprávnené sú len produkčné ovocné sady
- vstúpiť do opatrenia s minimálne 0,5 ha ovocného sadu vedeného v registri/LPIS

Podmienky podpory:

- používať biologické prípravky na ochranu rastlín a chemické prípravky na ochranu rastlín povolené pre IP maximálny počet aplikácií povolených chemických prípravkov je 8 za rok
- zabezpečiť rozbor pôdy v prvom a štvrtom roku záväzku a rozbor plodov každoročne z každého pestovaného druhu akreditovanou inštitúciou na vybrané, používané rizikové látky, zistené hodnoty nesmú prekročiť stanovené limity
- zabezpečiť celoročne zelený kryt pôdy porastom nekonkurenčných bylinných alebo trávových zmesí, slamou, senom alebo iným mulčovacím materiálom minimálne v každej druhej uličke ovocného sadu alebo hospodáriť na terasách
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam operácie do konca 1. roku záväzku
- viesť a uchovávať všetky záznamy o pestovateľských postupoch a súvisiacich činnostiach

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- Výberové kritériá budú pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie. Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:
- výmera ovocných sadov zaradených v IP v zostupnej tendencii
- podiel ovocných sadov k celkovej výmere podniku v zostupnej tendencii

Výška a miera podpory:

Rodiace sady	mladé sady (do 3 rokov po výsadbe)
Jadroviny 497 €/ha,	377 €/ha
Kôstkoviny 347 €/ha,	262 €/ha
Škrupinové 247€/ha,	185 €/ha
Drobné ovocné druhy 136,85€/ha	98,30 €/ha

- **Podopatrenie 10.1 Platba za záväzok agroenvironmentálno-klimatického opatrenia**

Operácia:

Integrovaná produkcia v zeleninárstve

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na 1 hektár zeleniny pestovanej na ornej pôde v systéme IP

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby vypočítané na 1 hektár oprávnenej ornej pôdy založené na dodatočných nákladoch a ušľach príjmoch vznikajúcich v dôsledku prijatých záväzkov, ktoré sú stanovené nad rámec povinných noriem a vnútroštátnej legislatívy

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 0,5 ha ornej pôdy vedenej v LPIS

Podmienky podpory:

- používať biologické prípravky na ochranu rastlín a chemické prípravky na ochranu rastlín povolené pre IP
- maximálny počet aplikácií povolených chemických prípravkov je 5 za rok
- každoročne zabezpečiť rozbor každého pestovaného druhu zeleniny/zemiakov na vybrané chemické látky, rezídua zakázaných účinných látok a dusičnany akreditovanou inštitúciou, zistené hodnoty nesmú prekročiť stanovené limity
- rozbor pôdnych vzoriek na Cd, Hg, Pb, pH, P, K v prvom roku a následné raz za tri roky akreditovanou inštitúciou zabezpečiť stanovenie minerálneho dusíka v pôde (N min) pred založením úrody
- Doplnkové záväzky:
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným záväzkom do konca 1. roku záväzku
- zabezpečiť vyvážený osevný postup/rotáciu plodín podľa druhu pestovanej zeleniny/4 ročný pre zemiaky
- používať štandardné osivo zelenín a certifikované sadivo konzumných zemiakov
- viesť a uchovávať všetky záznamy o pestovateľských postupoch a súvisiacich činnostiach

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- Výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie. Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:
 - o výmera zeleniny; zemiakov; jahôd zaradená v IP v zostupnej tendencii
 - o podiel zeleniny; zemiakov; jahôd k celkovej výmere podniku v zostupnej tendencii

Výška a miera podpory:

- zelenina 416 €/ha pestovanej zeleniny
- konzumné zemiaky 221 €/ha
- jahody 416 €/ha
- Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia

Operácia:

Integrovaná produkcia vo vinohradníctve

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár vinohradu oprávneného na podporu v systéme IP

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby vypočítané na 1 hektár oprávnenej ornej pôdy založené na dodatočných nákladoch a ušľach príjmoch vznikajúcich v dôsledku prijatých záväzkov, ktoré sú stanovené nad rámec povinných noriem a vnútroštátnej legislatívy

Podmienky oprávnenosti:

- počas celej doby trvania záväzku musí byť žiadateľ a plochy v opatrení evidované v Registri vinogradov vedenom kontrolným ústavom; evidencia v LPIS
- vstúpiť do opatrenia minimálne s 0,5 ha vinohradu vedenom v LPIS /registri

Podmienky podpory:

- používať biologické prípravky na ochranu rastlín a chemické prípravky na ochranu rastlín povolené IP Maximálna aplikácia povolených chemických prípravkov za rok:
- 5 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, okrem biologických prípravkov, proti peronospóre
- 5 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, okrem biologických prípravkov, proti múčnatke
- 1 aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín proti plesni sivej po 1. auguste
- proti obaľovačom ošetrovať len biologickými prípravkami na ochranu rastlín alebo pomocnými prípravkami
- zabezpečenie najmenej v každom druhom medziradi celoročný zelený kryt pôdy zatrávením, zazelenením bylinným porastom bohato kvitnúcich rastlín

Pre mladé vinohrady (1.- 3. rok po výsadbe):

- úplné vylúčenie používania herbicídov v medzi riadkoch vinohradu
- úplné vylúčenie akaricídov a insekticídov
- aplikovať najmenej 2 postreky proti peronospóre a 2 proti múčnatke viniča biologickými prípravkami na ochranu rastlín a pomocnými prípravkami
- aplikovať povolené chemické POR proti múčnatke viniča najviac 2 aplikácie a proti peronospóre 3 aplikácie za rok
- v prvých troch rokoch po výsadbe minimálne jedenkrát aplikovať zelené hnojenie vysiatím a zapravením vikovitých rastlín do pôd najmenej v prepočte 80 kg osiva na ha pôdy
- do konca tretieho roka v každom druhom medziradi zabezpečiť súvislý bylinný porast (zatravenie, zazelenenie)

Dodatočné záväzky spoločné pre rodiace aj mladé vinohrady:

- najviac 50 kg dusíka/ha ročne vrátane maštalného hnoja
- nahradiť jeden postrek herbicídu mechanickou kultiváciou príkmenného pásu
- každoročne v rodiacich vinohradoch zabezpečiť rozbor plodov na reziduá zakázaných účinných látok, zistené hodnoty nesmú prekročiť stanovené limity
- absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia do konca 1. roku záväzku
- viesť a uchovávať všetky záznamy o pestovateľských postupoch a súvisiacich činnostiach

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- Výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie. Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:
 - o výmera vinogradov zaradených v IP v zostupnej tendencii
 - o podiel vinogradov k celkovej výmere podniku v zostupnej tendencii

Výška a miera podpory:

- rodiace vinohrady 483 €/ha
- mladé vinohrady 367 €/ha

Výška podpory predstavuje 94,8% vypočítanej platby pre mladé vinohrady a 96% vypočítanej platby pre rodiace vinohrady.

- **Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia**

Operácia:

Multifunkčné okraje polí – biopásky na ornej pôde

Opis operácie:

Hlavným cieľom podpory je zvýšenie biodiverzity prostredníctvom vytvárania multifunkčných okrajov polí bez chemického ošetrovania

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár vytvoreného multifunkčného pásu na ornej pôde

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby vypočítané na 1 hektár oprávnenej ornej pôdy založené na dodatočných nákladoch a ušľach príjmoch vznikajúcich v dôsledku prijatých záväzkov, ktoré sú stanovené nad rámec povinných noriem a vnútroštátnej legislatívy

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 3 ha ornej pôdy vedenej v LPIS

Podmienky podpory:

- každoročne (počas obdobia trvania záväzku) osiať zmesou celoročne kvitnúcich zmesí minimálne 5 metrov (max 10) široké multifunkčné pásy ornej pôdy v dĺžke najmenej 200 m (plocha 1000 m²), ktorý bude umiestnený na okraji alebo vo vnútri pôdneho bloku ornej pôdy medzi dvoma pestovanými plodinami
- výsev multifunkčných pásov realizovať do konca apríla príslušného roku
- na vytvorených multifunkčných biopásoch celoročne neaplikovať chemické prípravky na ochranu rastlín ani minerálne hnojivá
- celoročne multifunkčné biopásky nekosiť
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- Výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie. Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:
 - o v územiach Natura 2000
 - o podiel multifunkčných pásov na celkovej výmere podniku v zostupnej tendencii
 - o celková výmera multifunkčných pásov v zostupnej tendencii v podniku

Výška a miera podpory:

- 350 €/ha plochy ornej pôdy s vytvoreným multifunkčným pásom.
- Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia

Operácia:

Ochrana biotopov poloprirodných a prírodných trávnych porastov

Opis opatrenia:

Obhospodarovanie vybratých plôch 7 typov poloprirodných a prírodných trávnych porastov má za cieľ prispieť k zachovaniu biodiverzity, hlavne v územiach európskeho významu a územiach s vysokou prírodnou hodnotou. Operácia tiež prispieva k zvyšovaniu biologickej rôznorodosti a ekologickej stabilite krajiny. Trávne porasty sú rozdelené do siedmich kategórií podľa príslušných biotopov. Kategórie biotopov trávnych porastov sú nasledovné:

- Teplo a suchomilné trvalé trávne porasty (Tr1, Tr2, Tr3, Tr4, Tr5)
- Mezofilné trvalé trávne porasty (Lk1, Lk3, Tr8b)
- Horské kosné lúky (Lk2)
- Vlhkomilné porasty nižších plôch (Lk7, Lk9, Lk10, Lk11, Sl1, Sl3, Sl4)
- Nížinné aluviálne lúky (Lk8)
- Vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (Lk4, Lk5, Lk6, Ra3, Ra5, Ra6, Ra7, Sl2)
- Vysokohorské trávne porasty (Tr8a, Al1, Al3, Al6, Al8)

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na 1 hektár biotopu trávneho porastu

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby stanovené nad rámec povinných podmienok a kompenzujú stratu príjmov a dodatočné náklady vznikajúce z realizácie stanovených záväzkov

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha biotopu trávneho porastu vedeného v LPIS

Podmienky podpory:

Aplikácia hnojív a prípravkov na ochranu rastlín:

- úplné vylúčenie minerálnych hnojív a hnojovice na všetkých typoch trávnych biotopov
- obmedzené použitie organických hnojív podľa typu tráv B,C; maximálna dávka organických hnojív je 50 kg N/ha biotopu raz za 2 roky (exkrementy pasúcich sa zvierat sa do limitu nezapočítavajú)
- na celej ploche biotopu vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín

Spôsoby kosenia:

- prvú kosbu trávnych porastov je potrebné vykonať najneskôr do 30. júla (v odôvodnených prípadoch posunutia kosieb dáva súhlas príslušná organizácia ochrany prírody)
- kosiť maximálne 2-krát ročne je možné typy B,C,D,E,F, kosiť maximálne 1-krát ročne je možné typy A a G, ručné kosenie s pomocou ľahkých mechanizmov (A,C,F,G) , trávne porasty je potrebné kosiť smerom od stredu k okraju porastu alebo od jednej strany pozemku na druhú stranu.

Podmienky pasenia:

- pasenie je vylúčené pre typ *F*
- pasenie pre porasty typu *C a E* je možné iba po prvej kosbe v rámci záväzkového obdobia na dopásanie mláďzí; a to zaťažením max. 0,3 DJ počítanej na plochy stanoveného biotopu v záväzku, ktorá je spásaná
- dodržiavanie zásady šetrného košarovania (min. plocha na 1DJ – 10m², pravidelné denné prekladanie košiarov); pri pasení mladého HD je možnosť využívania nočného košiara umiestneného stabilne (so súhlasom príslušnej odbornej organizácie)
- dodržiavať zaťaženie minimálne 0,3 DJ/ hektár a maximálne 1,9 DJ/hektár plochy povolenej pre pasenie (zaťaženie zvieratami (polygastre a kone) v období od 1. apríla do 31. októbra každého roka záväzku

Ostatné podmienky:

- na plochách biotopov je možné realizovať prísevy len rovnakým druhom tráv
- zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovanie trávnych porastov, mulčovanie je možné na rovnakej ploche 2 krát počas trvania záväzku ako doplnkové agrotechnické opatrenie zamerané proti šíreniu náletových drevín
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 87,33 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy B,D,E
- 174,00 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy A,C,F,G

Výpočet podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Kombinačná platba operácie Ochrana biotopov poloprirodných a prírodných TP a podopatrenia 12.1.

Platby v rámci Natura 2000 - trvalý trávny porast:

- 91,70 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy B,D,E
- 190,51 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy A,C,F,G

Kombinačná platba operácie Ochrana biotopov poloprirodných a prírodných TP a opatrenia 11

Ekologické poľnohospodárstvo je vo výške:

- 155,90 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy B,D,E
- 246,70 €/ha biotopu trávneho porastu pre typy A,C,F,G

- [Podopatrienie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia](#)

Operácia:

Ochrana biotopov sysľa pasienkového

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár trvalého trávnatého porastu s výskytom sysľa pasienkovitého

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe na stanovených lokalitách s výskytom

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby nad rámce povinných podmienok a kompenzujú stratu príjmov to zníženia úrod trávnych porastov. Dodatočné náklady zohľadňujú zvýšená prácnosť na kosbu, smer aj opakovanosť kosby

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha trávnych porastov vedených v LPIS a nachádzajúcich sa v stanovených lokalitách
- preukázať potvrdenie Štátnej ochrany prírody o výskyte sysľa pasienkového na konkrétnych pôdnych blokoch

Podmienky podpory:

- úplné vylúčenie všetkých druhov hnojív (povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami)
- úplné vylúčenie aplikácie prípravkov na ochranu rastlín
- prvú kosbu trávnych porastov vykonať v termíne do 31. mája a následné kosby tak, aby priemerná výška trávneho porastu vo vegetačnom období nepresahovala 20 cm
- kosby na pôdnych blokoch alebo na ich dieloch realizovať od stredu ku krajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku
- pastvu začať v apríli a zabezpečiť, aby spásané plochy trávnych porastov počas pastevnej sezóny nepresahovali výšku 20 cm (oplôtkové pasenie je povolené)
- zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovanie trávnych porastov
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 70 €/ha plochy trávnych porastov s výskytom sysľa pasienkového

Poznámka: Vylúčená je kombinácia podpory na tej istej ploche biotopu sysľa pasienkového a biotopu poloprírodných a prírodných trávnych porastov

- [Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia](#)

Operácia:

Ochrana dropa fúzatého

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár ornej pôdy so stanoveným osevným postupom

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe v stanovených chránených vtáčích územiach s výskytom dropa fúzatého

Oprávnené náklady:

- oprávnené náklady, ktoré sú stanovené nad rámec všetkých povinných podmienok a kompenzujú stratu príjmov z realizácie stanovených osevných postupov

- tiež sa zohľadňujú dodatočné náklady vznikajúce zo stanovených spôsobov kosieb

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha orných pôd vedených v LPIS a nachádzajúcich sa v CHVÚ Lehnice alebo CHVÚ Sysľovské polia

Podmienky podpory:

- realizovať stanovený osevný postup:
 - o pestovať minimálne 4 druhy hlavných plodín
 - o celkový podiel ozimných obilnín, repky olejnej, viacročných krmovín, tráv na ornej pôde a medziplodín spolu minimálne 70% , z toho:
 - podiel repky olejnej alebo viacročných krmovín (lucerna) minimálne 15%
 - podiel tráv na ornej pôde kosených po 15.7. je minimálne 5 %
- úplné vylúčiť aplikáciu stanovených prípravkov na ochranu rastlín
- kosiť a vykonávať žatevné práce vždy od stredu smerom k okraju alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku; pri kosbe a žatve používať výstražné zariadenia
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným záväzkom operácie do konca 1. roku záväzku

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 86 €/ha plochy ornej pôdy

- **Podopatrenie 10.1 Platba na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia**

Operácia:

Ochrana vodných zdrojov – CHVO Žitný ostrov

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár ornej pôdy s aplikáciou precízneho hnojenia

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe na území CHVO Žitný ostrov

Oprávnené náklady:

- oprávnené náklady predstavujú dodatočné finančné zdroje na každoročnú bilanciu obsahu minerálneho dusíka v pôde vypracovanú oprávnenou inštitúciou , vypracovanie máp zásoby živín, vyhotovenie plánu precízneho hnojenia na základe stanoveného osevného postupu, dodržanie stanovených limitov hnojenia, zabezpečenie aplikácie precízneho hnojenia prostredníctvom programov v palubných počítačoch strojov, odovzdávanie bilančných a aplikačných podkladov pre nezávislú výskumnú inštitúciu (VUPOP)

Podmienky oprávnenosti:

- do podpory môžu byť zaradené orné pôdy nachádzajúce sa v CHVO Žitný ostrov, okrem plôch na ktorých je v súlade s GEAC aplikácia dusičnanov zakázaná (10 m od brehovej čiary vodného toku)
- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha ornej pôdy vedenej v LPIS

Podmienky podpory:

- v prvom roku realizácie operácie (jar 2015) zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej inštitúcie (laboratória) celkový rozbor ornej pôdy (1 sonda na 10 ha) na obsah N_{min} , P, K, pH a taktiež v tom roku (jeseň 2015) na obsah N_{min} . (realizovaný systémom GPS)
- v následných 3 rokoch zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej akreditovanej inštitúcie (laboratória) celkový jesenný rozbor ornej pôdy (1 sonda na 10 ha) na obsah N_{min} . (realizovaný systémom GPS)
- každoročne na základe výsledkov jesenného rozboru obsahu N_{min} vypracovať mapu zásob živín a na základe týchto podkladov stanoviť plán hnojenia (podľa oševného postupu)
- povinnosť absolvovať školiaci kurz k správne vykonávaným podmienkam opatrenia do konca 1. roku záväzku

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 25 €/ha plochy ornej pôdy s aplikáciou precízneho hnojenia.

5.6 Opatrenie 11 Ekologické poľnohospodárstvo

- Podopatrenie 11.1 Platba na prechod na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva

Operácia:

Platby na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo

Podpora bude poskytovaná na nasledovné druhy pozemkov:

- orná pôda
- zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny
- zemiaky
- ovocné sady intenzívne rodiace
- ovocné sady intenzívne mladé
- ovocné sady ostatné
- vinohrady
- trvalé trávne porasty (ďalej len „TTP“)

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár poľnohospodárskej pôdy v konverzii podľa jednotlivých druhov pozemkov v záväzku

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe a ich združenia plniace požiadavky na aktívneho poľnohospodára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené výdavky:

- platba kompenzuje dodatočné náklady a stratu príjmu v dôsledku prijatia záväzku

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia s minimálne 1 ha poľnohospodárskej pôdy (LPIS)

- v prípade žiadateľa, ktorý má ekologickú a neekologickú časť podniku, môže do opatrenia vstúpiť len žiadateľ, ktorý má minimálne 51% výmery poľnohospodárskej pôdy podniku registrovanej v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby na Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom (UKSUP)
- počas celej doby realizácie záväzku byť vedený v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby na UKSUP

Podmienky podpory:

- dodržiavať ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov
- dodržiavať nasledovný počet jedincov ovocných druhov v ovocnom sade:
 - o intenzívny sad: minimálny počet jedincov ovocných druhov na jeden hektár – jadroviny 1 000 ks, broskyňa 600 ks, marhuľa 600 ks, slivka 500 ks, čerešňa 500 ks, višňa 500 ks, ringlota 500 ks, ríbezle 3 000 ks, egreš 2 000 ks, maliny 5 000 ks, černice 3 000 ks, jahody 20 000 ks, čučoriedky 3 000 ks, brusnica 10 000 ks , rakytník 1 000 ks, baza čierna 500 ks, jarabina čierna 1 000 ks, ruža jabĺčková 1 000 ks, mandľa 300 ks, orech 150 ks, gaštan 150 ks, lieska 300 ks
 - o ostatný sad: minimálny počet jedincov ovocných druhov na jeden hektár – jadroviny 400 ks, broskyňa 300 ks, marhuľa 300 ks, slivka 300 ks, čerešňa 300 ks, višňa 300 ks, ringlota 300 ks, ríbezle 2 000 ks, egreš 1 000 ks, maliny 3 000 ks, černice 2 000 ks, jahody 10 000 ks, čučoriedky 2 000 ks, brusnica 5 000 ks, rakytník 500 ks, baza čierna 300 ks, jarabina čierna 600 ks, ruža jabĺčková 600 ks, mandľa 200 ks, orech 50 ks, gaštan 50 ks, lieska 200 ks
- dodržiavať stanovené zaťaženie registrovanými zvieratami v ekologickej poľnohospodárskej výrobe najmenej 0,3 DJ na jeden hektár trvalých trávnych porastov vedených v záväzku a maximálne zaťaženie 1,9 DJ na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy v podniku v období od 1. apríla do 31. októbra každého roka záväzku. Výnimky pre zníženie zaťaženia DJ nie sú akceptované
- z podpory sú vylúčené rastlinné komodity pestované mimo potravinové a krmné účely

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- uprednostnené budú podniky, ktoré sú celé registrované v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby, sú v oblastiach s vysokou prírodnou hodnotou , majú registrovanú živočíšnu aj rastlinnú výrobu v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby

Výška podpory:

Orná pôda	153 €/ha	
Zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny	529 €/ha	
Zemiaky	290 €/ha	
Ovocné sady intenzívne rodiace	671 €/ha	mladé 420 €/ha
Ovocné sady ostatné	330 €/ha	
Vinohrady rodiace	671 €/ha	mladé 420 €/ha
TTP	96 €/ha	

Kombinačné platby: EP (TTP) + biotopy TTP: 155,9 €/ha resp. 246,7 €/ha EP (TTP) + syseľ: 138,57 €/ha, EP (OP) + drop (OP): 152,9 €/ha

- Podopatrenie 11.2 Platba na zachovanie postupov a metód ekologického poľnohospodárstva

Operácia:

Platby na udržanie ekologického poľnohospodárstva

- orná pôda
- zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny
- zemiaky
- ovocné sady intenzívne rodiace
- ovocné sady intenzívne mladé
- ovocné sady ostatné
- vinohrady
- TTP

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár poľnohospodárskej pôdy podľa jednotlivých druhov pozemkov v záväzku

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe a ich združenia plniace požiadavky na aktívneho poľnohospodára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje dodatočné náklady a stratu príjmu v dôsledku prijatia záväzku.

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia s minimálne 1 ha poľnohospodárskej pôdy (LPIS)
- v prípade žiadateľa, ktorý má ekologickú a neekologickú časť podniku (pôda), môže do opatrenia vstúpiť len žiadateľ, ktorý má minimálne 51% výmery poľnohospodárskej pôdy podniku registrovanej v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby na Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom.
- počas celej doby realizácie záväzku byť vedený v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby na UKSUP

Podmienky podpory:

- dodržiavať nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov
- mať po skončení konverzie certifikovanú produkciu v kvalite „bio“ v zmysle nariadenia 834/2007
- dodržiavať nasledovný počet jedincov ovocných druhov v ovocnom sade:
 - o intenzívny sad: minimálny počet jedincov ovocných druhov na jeden hektár – jadroviny 1000 ks, broskyňa 600ks, marhuľa 600 ks, slivka 500 ks, čerešňa 500 ks, višňa 500 ks, ringlota 500 ks, ríbezle 3000 ks, egreš 2000 ks, maliny 5000 ks, černice 3000 ks, jahody 20000 ks, čučoriedky 3000 ks, brusnica 10 000 ks, rakytník 1 000 ks, baza čierna 500 ks, jarabina čierna 1000 ks, ruža jabĺčková 1000 ks, mandľa 300 ks, orech 150 ks, gaštan 150 ks, lieska 300 ks
 - o ostatný sad: minimálny počet jedincov ovocných druhov na jeden hektár – jadroviny 400 ks, broskyňa 300ks, marhuľa 300 ks, slivka 300 ks, čerešňa 300 ks, višňa 300 ks, ringlota 300 ks, ríbezle 2000 ks, egreš 1000 ks, maliny 3000 ks, černice 2000 ks, jahody 10000 ks, čučoriedky 2000 ks, brusnica 5000 ks, rakytník 500 ks, baza čierna 300 ks, jarabina čierna 600 ks, ruža jabĺčková 600 ks, mandľa 200 ks, orech 50 ks, gaštan 50 ks, lieska 200 ks
- udržiavať TTP v zapojenom stave dosievaním certifikovaným osivom tráv (trávných zmesí)

- dodržiavať stanovené zaťaženie registrovanými zvieratami v ekologickej poľnohospodárskej výrobe najmenej 0,3 DJ na jeden hektár trvalých trávnych porastov vedených v záväzku a maximálne zaťaženie 1,9 DJ na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy v podniku v období od 1. apríla do 31. októbra každého roka záväzku. *Výnimky pre zníženie zaťaženia DJ nie sú akceptované*
- z podpory sú vylúčené rastlinné komodity pestované mimo potravinové a krmné účely

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- uprednostnené budú podniky, ktoré sú celé registrované v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby, sú v chránených územiach, majú registrovanú živočíšnu aj rastlinnú výrobu v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby

Výška a miera podpory:

Orná pôda	153 €/ha	
Zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny	529 €/ha	
Zemiaky	290 €/ha	
Ovocné sady intenzívne rodiace	671 €/ha	mladé 420 €/ha
Ovocné sady ostatné	330 €/ha	
Vinohrady rodiace	671 €/ha	mladé 420 €/ha
TTP	96 €/ha.	

Kombinačné platby: EP (TTP) + biotopy TTP: 155,9 €/ha resp. 246,7 €/ha EP (TTP) + syseľ: 138,57 €/ha, EP (OP) + drop (OP): 152,9 €/ha

5.7 Opatrenie 12 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 a podľa rámcovej smernice o vode

- **Podopatrenie 12.1 Kompenzačné platby na poľnohospodárske oblasti sústavy NATURA 2000**

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár trvalého trávneho porastu

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje ďalšie náklady a stratu príjmu v dôsledku znevýhodnenia v súvislosti s vykonávaním smernice Rady 92/43/EHS

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do podopatrenia minimálne s 1 ha trvalých trávnych porastov (LPIS) - ÚEV vo 4. a/alebo 5.stupni ochrany

Podmienky podpory:

- neaplikovať na trvalých trávnych porastoch žiadne chemické látky a žiadne dodatkové hnojivá (povolené je iba hnojenie pasúcimi sa zvieratami)

- neumiestňovať na trvalých trávnych porastoch košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat (výnimka je možná len pre dočasné košarovanie so súhlasom Štátnej ochrany prírody)

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- vzhľadom na nárokovateľnosť kompenzačných platieb sa výberové kritéria neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- 62,20 €/ha trvalého trávneho porastu

- Podopatrenie 12.2 Kompenzačné platby na lesné oblasti sústavy NATURA 2000

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár lesného pozemku pokrytého lesným porastom

Prijímatelia podpory:

- súkromný obhospodarovateľ lesa alebo združenie súkromných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje stratu príjmu v dôsledku znevýhodnenia vyplývajúceho z podmienok v 5. stupni ochrany

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu v 5. stupni ochrany

Podmienky podpory:

- nezasahovať do lesného porastu a nepoškodiť vegetačný a pôdny kryt

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- vzhľadom na nárokovateľnosť kompenzačných platieb sa výberové kritéria v ÚEV neuplatňujú
- v územiach mimo lokalít Natura 2000 budú uprednostnené výmery plôch v zostupnej tendencii

Výška a miera podpory:

- 52,75 €/ha.

5.8 Opatrenie 13 Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami

- Podopatrenie 13.2 Kompenzačná platba na ostatné oblasti, ktoré čelia významným prírodným obmedzeniam

Opis operácie:

Do oblastí čeliacim významným prírodným obmedzeniam boli zaradené obce (LAU 2), ktoré majú najmenej 60% poľnohospodárskej pôdy spĺňajúcej aspoň jedno aplikovaných biofyzických kritérií (slabá priepustnosť pôd, skeletnatosť, nepriaznivá textúra – piesočnaté pôdy, plytkú hĺbku zakorenenia, extrémnu svahovitosť), a ktoré v rámci agregátneho kritéria vykazujú na minimálne 60% poľnohospodárskej pôdy obmedzenie niektorým z biofyzikálnych kritérií, ktoré je započítané iba raz. Zároveň boli v rámci dolaďovania vylúčené oblasti, v ktorých prírodné obmedzenia boli prekonané pomocou investícií alebo ekonomickou činnosťou

alebo dôkazom normálnej úrodnosti pôdy. Výmera pôdy pred doladovaním bola 650 434 ha po doladovaní 573 622 ha

Kvantifikácia opatrenia

ANC	Kritérium	Počet KÚ	Počet obcí	Výmera v ha
BK1	slabá priepustnosť pôdy	21	2	9 542
BK2	skeletnosť	21	19	77 990
BK3	nepriaznivá textúra – piesočnaté pôdy	3		3 114
BK4	plytká hĺbka zakorenenia	58	52	334 604
BK5	extrémna svahovitosť	1		5 503
BKA	agregátne kritérium	29	22	142 869
BK	Spolu	113	97	573 622

Typ podpory:

- kompenzačná platba na hektár poľnohospodárskej pôdy (LPIS) v oblastiach s prírodnými obmedzeniami

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platby na hektár využívanej poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov) ako kompenzácia straty príjmu a dodatočných nákladov súvisiacich s obmedzeniami poľnohospodárskej výroby v oblastiach s prírodnými obmedzeniami v porovnaní s oblasťami bez obmedzení

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha poľnohospodárskej pôdy (LPIS)
- prijať záväzok vykonávať svoju poľnohospodársku činnosť v ostatných znevýhodnených oblastiach
- mať zaťaženie polygastrických zvierat a/alebo koní min. 0,3 DJ/ha trávnatých porastov v retenčnom období od 1.4. do 31.10. (CEHZ)

Princíp nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritéria sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- priemerná výška podpory pre oblasti s prírodnými obmedzeniami bola stanovená na úrovni 70,84% základnej platby, pre TTP to je 59,65 €/ha (68% z platby TTP)
- diferenciácia platieb pre jednotlivé subtypy oblastí s prírodnými obmedzeniami bola vykonaná na základe priemernej výnosnosti poľnohospodárskej pôdy oblastí s prírodnými obmedzeniami vo vzťahu k jednotlivým subtypom, priemerná výnosovosť a priemerná kompenzácia predstavuje 100% kompenzácie základného typu BK, výnosovosť jednotlivých subtypov sa porovnávala s výnosovosťou základného typu BK, percentuálna zmena výnosovosti subtypu v porovnaní s výnosovosťou základného typu predstavuje opačnú percentuálnu zmenu vyrovnávacieho príspevku subtypu, ak je výnosovosť subtypu vyššia ako 100% priemernej výnosovosti typu, kompenzácia subtypu je znížená o príslušné percento, v prípade, že je výnosovosť subtypu nižšia v porovnaní so základným typom, vyrovnávací príspevok je zvýšený

Diferenciácia platieb pre jednotlivé subtypy oblastí s prírodnými obmedzeniami

Typ oblasti	Diferenciácia platieb (%)		Vyrovnávací príspevok (Eur/ha)	
			OP	TTP
BK1	89,3	89,3	36,21	53,26
BK2	129,5	129,5	52,52	77,23
BK3	83,8	83,8	34,01	50,01
BK4	156,5	156,5	63,47	93,34
BK5	151,8	151,8	61,58	90,56
BKA	104,7	104,7	42,49	64,48

- [Podopatrenie 13.3 Kompenzačná platba na iné oblasti postihnuté špecifickými obmedzeniami](#)

Oblasti so špecifickými nevýhodami (označenie S):

Oblasti si špecifickými obmedzeniami sú oblasti, v ktorých cieľom je pokračovať v poľnohospodárskej činnosti, zachovať alebo zlepšiť životné prostredie, zachovať vidiek. Bez aktívnej poľnohospodárskej činnosti v špecifických oblastiach by dochádzalo k opúšťaniu pôdy a následnej degradácii krajiny. Výmera špecifických oblastí SR predstavuje 3,4% rozlohy štátu.

Kvantifikácia podopatrenia

ANC	Kritérium	Počet KÚ	Počet obcí	Výmera v ha
OS1	Pôdy flyšového pásma	23	18	10 129
OS2	Oblasti úpätných svahov a podsvahových depresíí	93	74	56 556
OS3	Málo produkčné pôdy	221	176	98 506
OS	Spolu	337	268	165 192

Typ podpory:

- kompenzačná platba na hektár poľnohospodárskej pôdy v oblasti so špecifickými obmedzeniami

Prijímateľ podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platby na hektár využívanej poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov) ako kompenzácia straty príjmu a dodatočných nákladov súvisiacich s obmedzeniami poľnohospodárskej výroby v špecifických oblastiach v porovnaní s oblasťami v porovnaní s oblasťami bez obmedzení

Podmienky oprávnenosti:

- Vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha poľnohospodárskej pôdy (LPIS)
- prijať záväzok vykonávať svoju poľnohospodársku činnosť v špecificky znevýhodnených oblastiach
- mať zaťaženie polygastrických zvierat a/alebo koní min. 0,3 DJ/ha trávnatých porastov v retenčnom období od 1.4. do 31.10. (CEHZ)

Princíp nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritéria sa neuplatňujú

Výška a miera podpory:

- priemerná výška podpory pre oblasti so špecifickými obmedzeniami bola stanovená na úrovni 70, 84% základnej platby. Pre TTP to je 48,05 €/ha a pre ornú pôdu 32,67 €/ha (68% z platby TTP)
- diferenciácia platieb pre jednotlivé subtypy oblastí s prírodnými obmedzeniami bola vykonaná na základe priemernej výnosnosti poľnohospodárskej pôdy oblastí s prírodnými obmedzeniami vo vzťahu k jednotlivým subtypom, priemerná výnosovosť a priemerná kompenzácia predstavuje 100% kompenzácie základného typu BK, výnosovosť jednotlivých subtypov sa porovnávala s výnosovosťou základného typu BK, percentuálna zmena výnosovosti subtypu v porovnaní s výnosovosťou základného typu predstavuje opačnú percentuálnu zmenu vyrovnávacieho príspevku subtypu, ak je výnosovosť subtypu vyššia ako 100% priemernej výnosovosti typu, kompenzácia subtypu je znížená o príslušné percento, v prípade, že je výnosovosť subtypu nižšia v porovnaní so základným typom, vyrovnávací príspevok je zvýšený.

Diferenciácia platieb pre jednotlivé subtypy oblastí so špecifickými obmedzeniami

Typ oblasti	Diferenciácia platieb (%)		Vyrovňovací príspevok (Eur/ha)	
	OP	TTP	OP	TTP
OS1	132,9	1332,3	43,22	63,55
OS2	65,2	65,2	21,29	31,31
OS3	116,7	116,7	38,12	56,06

5.9 Opatrenie 14 Dobré životné podmienky zvierat

- **Podopatrenie 14.1 Platba na dobré životné podmienky zvierat**

Operácia:

Zlepšenie starostlivosti o dojnice

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na DJ dojnice chované vo voľnom ustajnení

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- výška podpory je vypočítaná na základe ušlého príjmu zo zníženia počtu zvierat a ustajňovacej jednotke vo voľných systémoch ustajnenia

Podmienky oprávnenosti:

- zvýšiť celkovú ustajňovaciu plochu na dojnicu minimálne o 15% a dosiahnuť plochu pri jednoradových boxoch 5,90 m²/dojnicu, pri protiľahlých boxoch 5,58 m²/dojnicu a pri kotercovom ustajnení 7,19 m²/dojnicu

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie
- princíp výberu subjektov bude zameraný na podporu subjektov od najvyššieho počtu DJ po najnižší
- pri výbere žiadostí bude ďalej zohľadnený podiel počtu dojníc s dosiahnutou ustajňovacou plochou z celkového počtu dojníc podniku v zostupnom poradí

Výška a miera podpory:

- 130 €/DJ/rok

- **Podopatrenie 14.1 Platba na dobré životné podmienky zvierat**

Operácia:

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na DJ

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje ušlý príjem zo straty na produkcii zo zníženia zaťaženia o 10%

Podmienky oprávnenosti:

- do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami narodenými v rámci opatrenia Dobré životné podmienky zvierat (typ operácie: Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení)
- vstúpiť do operácie s minimálnym počtom 10 DJ
- mať zvieratá vedené v CEHZ (register chovu)

Podmienky podpory:

- Podporu možno poskytnúť žiadateľovi na výkrmové ošípané (od 20kg do porážkovej hmotnosti)
- Žiadateľ zvieratám zabezpečí nad rámec požiadaviek ustanovujúcich minimálne normy na ochranu ošípaných (nariadenie vlády SR č.735/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov) navýšenie ustajňovacej plochy o 10%

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie
- princíp výberu subjektov bude zameraný na podporu subjektov od najvyššieho počtu DJ po najnižší
- pri výbere žiadostí bude ďalej zohľadnený podiel počtu výkrmových ošípaných s dosiahnutou ustajňovacou plochou z celkového počtu výkrmových ošípaných v podniku v zostupnom poradí

Výška a miera podpory:

- 20€/DJ/rok

- Podopatrenie 14.1 Platba na dobré životné podmienky zvierat

Operácia:

Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok pri narodení

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na DJ

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje dopad na ušlý príjem zo zväčšenia plochy pre odchov prasnice a na produkcii odstavčiat

Podmienky oprávnenosti:

- chovať minimálny počet 10 prasníc (5 DJ)
- mať prasnice vedené v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat (register chovu)

Podmienky podpory:

- zabezpečiť pre prasnice ustajnené v skupinovom koterci pre 5 ks a menej plochu 2,72 m²/ks, pre prasnice ustajnené v skupinovom koterci pre 6 – 40 ks plochu 2,48 m²/ks a pre prasnice ustajnené v skupinovom koterci 41 a viac ks plochu 2,26 m²/ks

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie
- princíp výberu subjektov bude zameraný na podporu subjektov od najvyššieho počtu DJ po najnižší
- pri výbere žiadostí bude ďalej zohľadnený podiel počtu prasníc s dosiahnutou ustajňovacou plochou z celkového počtu prasníc v podniku v zostupnom poradí

Výška a miera podpory:

- 150€/DJ/rok

- Podopatrenie 14.1 Platba na dobré životné podmienky zvierat

Operácia:

Zlepšenie životných podmienok v chove hydiny

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na DJ

Prijímatelia podpory:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 342/2014

Oprávnené náklady:

- platba kompenzuje ušlý príjem zo straty na produkcii v dôsledku zo zníženia zaťaženia o 23% plochy a predĺženia výkrmu

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do operácie s minimálnym počtom 30 DJ
- mať zvieratá vedené v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat (register chovu)

Podmienky podpory:

- zaťaženie podlahovej plochy môže predstavovať max. 30,0 kg/m² pri hlbokaj podstielke (zníženie o 23% oproti minimálnemu štandardu, t. j. 39 kg/m² plochy); toto zaťaženie je žiadateľ povinný dodržiavať počas celého záväzku
- zabezpečiť aby doba čistenia, dezinfekcie a prípravy haly na nosný turnus nebola kratšia ako 14 dní a počet turnusov nesmie prekročiť 6 opakovaní za kalendárny rok
- dĺžka výkrmu nesmie byť kratšia ako 38 dní/1 turnus, pričom prvým výkrmovým dňom je deň naskladnenia. Do výkrmových dní sa neráta deň vyskladnenia

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá budú využité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie
- princíp výberu subjektov bude zameraný na podporu subjektov od najvyššieho počtu DJ po najnižší
- pri výbere žiadostí bude ďalej zohľadnený podiel počtu výkrmových kurčiat s dosiahnutým zaťažením z celkového počtu výkrmových kurčiat v podniku v zostupnom poradí

Výška a miera podpory:

- 75€/DJ/rok

5.10 Opatrenie 15 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

- Podopatrenie 15.1 Platba na lesnícko-environmentálne a klimatické záväzky

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár lesného pozemku pokrytého lesným porastom nachádzajúceho sa v stanovenom chránenom vtáčom území

Prijímatelia podpory:

- súkromní a verejní obhospodarovatelia lesa alebo združenie súkromných a verejných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby sa vzťahujú iba na záväzky, ktoré prekračujú príslušné povinné požiadavky stanovené vnútroštátnym zákonom o lesnom hospodárstve alebo inými príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu v chránenom vtáčom území
- mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán)

Podmienky podpory:

- pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne 5 ks živých stojacich stromov na 1 ha, s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. V CHVÚ Bukovské vrchy, CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Medzibodrodžie pri obnovennej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne 8 ks živých stojacich stromov na 1 ha, s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Medzi ponechanými živými jedincami stromov nebudú jedince smreka
- pri obnove lesných porastov uplatňovať výlučne výberkový alebo účelový hospodársky spôsob, alebo výlučne maloplošnú formu podrastového hospodárskeho spôsobu s výmerou obnovného prvku maximálne do 1,5 ha, so zameraním na zvýšenie odolnosti lesného porastu
- dosiahnuť pred dorubom prirodzenú obnovu drevín na minimálne 60 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi
- ponechať časť pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 %
- na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín
- pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej pily
- pri približovaní dreva využívať sortimentovú metódu
- na hniezdnych lokalitách ohrozených druhov vtákov vylúčiť lesohospodársku činnosť, za lokalitu je považované príslušné JPRL, v ktorom je Štátnou ochranou prírody SR evidovaný výskyt predmetného vtáčieho druhu

(uvedené aktivity vykoná žiadateľ minimálne raz počas obdobia trvania záväzku)

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu v stanovenom chránenom vtáčom území
- mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán)

Výška a miera podpory:

- 42,45 €/ha lesného porastu (CHVÚ)

- [Podopatrenie 15.1 Platba na lesnícko-environmetálne a klimatické záväzky](#)

Typ podpory:

- ročná kompenzačná platba na hektár lesného pozemku pokrytého lesným porastom nachádzajúceho sa vo 4. alebo v 3. stupni územnej ochrany

Prijímatelia podpory:

- súkromní a verejní obhospodarovatelia lesa alebo združenie súkromných a verejných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou

Oprávnené náklady:

- kompenzačné platby sa vzťahujú iba na záväzky, ktoré prekračujú príslušné povinné požiadavky stanovené vnútroštátnym zákonom o lesnom hospodárstve alebo inými príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do oprávnenia minimálne s 1 ha lesného porastu vo 4. a/alebo 3. stupni ochrany
- mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán)

Podmienky podpory:

- pri obnovení ťažby lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne 5 ks živých stojacich stromov na 1 ha, s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Medzi ponechanými živými jedincami stromov nebudú jedince smreka
- pri obnove lesných porastov uplatňovať výlučne výberkový alebo účelový hospodársky spôsob, alebo výlučne maloplošnú formu podrastového hospodárskeho spôsobu s výmerou obnovného prvku maximálne do 1,5 ha, so zameraním na zvýšenie odolnosti lesného porastu
- dosiahnuť pred dorubom prirodzenú obnovu drevín na minimálne 60% obnovennej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi
- ponechať časť pionierskych drevín na dozitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10%
- na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín
- pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažobného stroja alebo motorovej pily
- pri približovaní dreva využívať sortimentovú metódu

(uvedené aktivity vykoná žiadateľ minimálne raz počas obdobia trvania záväzku)

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- výberové kritériá budú použité pri pretlaku žiadostí nad finančné možnosti operácie
- súbeh plôch chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu (ak realizuje podmienky pre operáciu CHVÚ)
- plocha lesného pozemku v 4. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii
- plocha lesného pozemku v 3. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii

Výška a miera podpory:

- 39 €/ha

5.11 Opatrenie 16 Spolupráca

- **Podopatrenie 16.1 Podpora na zriaďovanie operačných skupín EIP zameraných na produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva**

Operácia:

Zriadenie a prevádzka operačných skupín EIP

Opis typu operácie:

- operačné skupiny EIP sú súčasťou Európskeho inovačného partnerstva (EIP) zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, ktoré:

- podporuje vytvorenie odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré efektívne využívajú zdroje, sú hospodársky životaschopné, produktívne a konkurencieschopné, produkujú málo emisií, sú šetrné a odolné voči klíme, smerujú k agro-ekologickým výrobným systémom a fungujú v harmónii so základnými prírodnými zdrojmi, od ktorých poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo závisia
- pomáha poskytovať stabilnú a udržateľnú dodávku potravín, krmív a biomateriálov, vrátane existujúcich aj nových druhov
- zlepšuje postupy zamerané na ochranu životného prostredia, adaptáciu na zmenu klímy a na jej zmierňovanie
- stavia mosty medzi najnovšími poznatkami výskumu a technológiami a poľnohospodármi, obhospodarovateľmi lesov, vidieckymi komunitami, podnikmi, MVO a poradenskými službami
- EIP zamerané na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť sa usiluje dosiahnuť svoje ciele:
 - vytvorením pridanej hodnoty prostredníctvom lepšieho prepojenia výskumu s poľnohospodárskou praxou a podporením širšieho používania dostupných inovačných opatrení
 - podporou rýchlejšieho a širšieho zavedenia inovačných riešení do praxe
 - informovaním vedeckej obce o potrebách poľnohospodárskej praxe v oblasti výskumu

Operačné skupiny EIP sú tvorené zainteresovanými subjektami, ako poľnohospodári, výskumníci, poradcovia a podniky zapojené do odvetvia poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva, ktoré sú dôležité pre dosiahnutie cieľov EIP.

Operačné skupiny EIP si stanovujú vnútorné postupy, ktorými zabezpečia aby ich operácie a rozhodovania boli transparentné a aby predchádzali situáciám konfliktu záujmov.

Medzi úlohy operačných skupín EIP patrí vypracovanie plánu, ktorý obsahuje:

- opis inovačného projektu, ktorý sa má vyvinúť, testovať, prispôbiť alebo vykonávať;
- opis očakávaných výsledkov a prínosu k cieľu EIP, ktorým je zvýšenie produktivity a udržateľné riadenie zdrojov.

Operačné skupiny EIP pri vykonávaní svojho inovačného projektu:

- prijímajú rozhodnutia o vypracovaní a vykonávaní inovačných opatrení
- vykonávajú inovačné opatrenia pomocou opatrení financovaných prostredníctvom programov rozvoja vidieka.

Operačné skupiny EIP šíria výsledky svojho projektu, a to najmä prostredníctvom siete EIP.

Operačné skupiny EIP môžu byť zamerané na:

- tvorbu pilotných projektov
- vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva

- spoluprácu medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov, spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu, ktoré súvisia s vidieckym cestovným ruchom, a/alebo ich uvádzania na trh
- na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektami dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov
- spoločnú činnosť realizovanú v záujme zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu
- spoločné prístupy k environmentálnym projektom a súčasným environmentálnym postupom vrátane efektívneho vodného hospodárstva, využívania energie z obnoviteľných zdrojov a ochrany poľnohospodárskych krajinných oblastí
- horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca v rámci udržateľnej produkcie biomasy na použitie v oblasti potravinárstva, výroby energie a priemyselných procesov
- vykonávanie iných stratégií miestneho rozvoja, ako sú stratégie vymedzené v článku 2 ods. 19 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, zameraných na jednu alebo viac priorít Únie pre rozvoj vidieka, a to najmä prostredníctvom iných skupín verejných a súkromných partnerov, ako sú vymedzené v článku 32 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013
- diverzifikáciu poľnohospodárskych činností smerom k činnostiam súvisiacim so zdravotnou starostlivosťou, sociálnou integráciou, poľnohospodárstvom podporovaným komunitou a so vzdelávaním o životnom prostredí a výžive

Operačné skupiny EIP budú pri riešení uvedenej problematiky podporené vždy z podopatrenia 16.1 aj keď riešia aj problematiku popísanú v ostatných podopatreniach opatrenia 16.

Pomoc môže byť pomoc môže byť poskytnutá tak na zriadenie prevádzkového skupiny EIP a pre realizáciu svojho projektu.

Operačné skupiny EIP nemusia riešiť problém komplexne, môžu byť zamerané aj na úzku špecifickú časť.

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutie zálohovej platby do max. 50% oprávnených výdavkov v prípade investícií

Prijímateľ podpory:

- najmenej 5 subjektov, ktorých spolupráca je:
 - o medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií pri vytváraní a prevádzke klastrov
 - o zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
 - o zameraná na vytváranie klastrov a sietí

Oprávnené náklady:

- na podporu v rámci danej operácie sú oprávnené tieto náklady:
 - o náklady na štúdie o príslušnej oblasti, realizačné štúdie a vypracovanie podnikateľského plánu, plánov alebo inej stratégie

- náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť projektu, ktorý realizuje operačná skupina EIP zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť
- prevádzkové náklady na spoluprácu
- priame náklady na konkrétne projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu v oblasti životného prostredia a inej stratégie miestneho rozvoja, alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, vrátane testovania, resp. nevyhnutných investičných nákladov

Kritériá oprávnenosti:

- operačné skupiny EIP vznikajú za účelom riešenia konkrétneho praktického problému/výzvy, pričom naň hľadajú inovatívne riešenie a keď ho nájdú projekt sa končí. Podpora nebude poskytnutá pre vytvorenie a prevádzkovanie skupín, ktoré len „vedú diskusiu“ o konkrétnych problémoch, no bez výsledkov
- oprávnené sú činnosti, ktoré zabezpečia zriadenie operačných skupín EIP, alebo činnosti, ktoré sú pre nie nové a doteraz ich nerealizovali. Finančné prostriedky nemôžu byť poskytnuté na podporu už zavedenej činnosti vykonávanej v sieti či klastri
- podpora sa poskytuje iba v prípade, že skupiny preukázateľne vykonáva projekt, ktorý je zameraný na priority politiky rozvoja vidieka. Výsledky spolupráce v rámci operačných skupín EIP budú zverejnené v súlade s čl. 57 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 1305/2013 najmä cez Sieť Európskeho Inovačného Partnerstva
- je nutné dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- riešenie projektov, ktoré reagujú na konkrétne praktické problémy a príležitosti, konkrétnosť zamerania na špecifický problém
- vytvorenie pridanej hodnoty prostredníctvom prepojenia výskumu s poľnohospodárskou praxou v prípade, ak je to pre danú aktivitu relevantné
- kvalita projektového plánu
- prepojenosť s ostatnými opatreniami v rámci PRV
- cielená kompozícia partnerov z rôznych oblastí s cieľom vyriešenia problému (pestrosť partnerstva)
- potenciál na úspešné uvedenie do praxe
- spôsoby výmeny poznatkov a šírenia výsledkov

Výška a intenzita podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 %

Ďalšie informácie špecifické pre dané podopatrenie:

- výsledky operácií vývoja nových výrobkov, postupov, procesov a technológií v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva individuálnymi aktérmi sa šíria, tzn. nezostávajú priemyselným tajomstvom
- ak sa realizuje podnikateľský plán, podpora sa viaže len na náklady spolupráce. Na realizáciu môžu byť využité prostriedky z iných opatrení alebo fondov. V prípade čerpania investičných

prostriedkov z Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 bude poskytnutá výška nenávratného finančného príspevku vo výške 70 % z oprávnených výdavkov projektu

- spolupráca medzi aktérmi, ktorí sa nachádzajú v rôznych regiónoch alebo členských štátoch, je tiež oprávnená na podporu
- podpora sa obmedzuje na maximálne obdobie siedmich rokov s výnimkou v odôvodnených prípadoch
- v prípade verejného subjektu ako hlavného aktéra spolupráce bude možné využiť aj postupy v zmysle zákona o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov
- spolupráca v rámci tohto opatrenia sa môže kombinovať s projektmi podporovanými fondmi Únie, inými ako EPFRV na tom istom území

- **Podopatrenie 16.2 Podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrokov postupov, procesov a technológií**

Operácia:

Podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrokov postupov, procesov a technológií

Opis operácie:

Pilotný projekt sa vzťahuje na prvotnú fázu zavádzania alebo realizovania, ktorá do určitej časti otestuje pripravenosť daného riešenia pre konečné nasadenie v rámci celého územia alebo u viacerých podnikov a organizácií, alebo podporí zavedenie dlhodobo aplikovateľného systému. Ide o čiastkovú realizáciu daného výstupu z hľadiska rozsahu alebo času aplikácie s cieľom otestovať funkčnosť, prípadne zhodnotiť, či daný proces je dlhodobo adaptovateľný v danom prostredí. Cieľom pilotného projektu je otestovať v produkčnom prostredí, či systém funguje tak, ako bol navrhnutý a či má predpoklady na konečnú alebo dlhodobú implementáciu alebo aplikáciu, resp. či je uvedené riešenie vhodné v rámci celého porovnateľného územia.

Pilotné projekty budú prioritne zamerané na:

- podporu inovácií a inovatívnych riešení
- vývoj a zavádzanie nových výrobkov, postupov, procesov a technológií
- vývoj a zavádzanie nových postupov a procesov pri odbyte poľnohospodárskych produktov a výrobkov
- vývoj a zavádzanie nových inovatívnych postupov v súvislosti s variabilným resp. presným obhospodarovaním pôdy a s technikou a technológiou v živočíšnej výrobe
- pilotné projekty v rámci spoločných činností realizovaných v záujme zmiernenia klímy, ekológie a zlepšenia životného prostredia

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do max. 50% oprávnených výdavkov v prípade investícií

Prijímateľ podpory:

- najmenej tri subjekty, ktorých spolupráca je medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky

rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií

- v prípade verejného subjektu je možná podpora aj jedného subjektu, pokiaľ poskytnutá podpora bude mať pozitívny vplyv na konkrétnych konečných užívateľov, bude verejne prístupná alebo voľne šíriteľná. V uvedenom prípade bude možné využiť postupy v zmysle § 26 zákona 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Oprávnené náklady:

- na podporu v rámci danej operácie sú oprávnené tieto náklady:
 - o náklady na štúdie alebo plány týkajúce sa príslušnej oblasti, realizačné štúdie, geometrické plány, vypracovanie podnikateľského plánu, plánu na zvýšenie úrodnosti, plánu obhospodarovania lesov alebo rovnocenného nástroja alebo inej stratégie miestneho rozvoja
 - o náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť projektu
 - o náklady na príslušné vzorky, merania, zamerania a testovania s tým spojené - prevádzkové náklady na uskutočnenie plánu, štúdie, prieskumu, alebo spolupráce
 - o priame náklady na konkrétne projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu v oblasti životného prostredia, plánu obhospodarovania lesov, plánu na zvýšenie úrodnosti alebo rovnocenného nástroja, plánu na vysporiadanie pôdy a inej stratégie miestneho alebo územného rozvoja, alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, a to vrátane testovania, zaškolenia, licencií, podpory nábehu, poskytovaných služieb a príslušných investičných nákladov
 - o náklady na pilotné technologické zariadenie

Podmienky oprávnenosti:

- oprávnené sú len tie činnosti, ktoré majú inovatívny a/alebo experimentálny charakter. Výsledky pilotných projektov a operácií budú zverejnené
- je nutné dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- riešenie prioritne strategických oblastí
- riešenie projektov, ktoré reagujú na konkrétne praktické problémy a príležitosti; konkrétnosť zamerania na špecifický problém
- riešenie problematiky, ktorá ovplyvňuje viac beneficentov
- prínos projektu pre daný sektor
- prepojenosť s ostatnými opatreniami v rámci PRV
- kvalita projektového plánu
- potenciál na úspešné uvedenie do praxe
- spôsoby výmeny poznatkov a šírenia výsledkov
- cieľená kompozícia partnerov z rôznych oblastí s cieľom vyriešenia problému

Výška a miera podpory:

Maximálna výška z celkových oprávnených nákladov:

- 100%

- Podopatrenie 16.3 (Iná) spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ich uvádzania na trh

Operácia:

Podpora spolupráce medzi malými hospodárskymi subjektmi

Opis operácie:

Podporená bude spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi) v odvetví poľnohospodárstva, potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu pri organizácii spoločných pracovných procesov, spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu. Cieľom je prostredníctvom spolupráce zvýšiť efektivitu vykonávaných činností

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok

Prijímateľ podpory:

- najmenej 5 subjektov, ktorých spolupráca je:
 - o medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií

Oprávnené náklady:

- na podporu v rámci danej operácie sú oprávnené tieto náklady:
 - o náklady na štúdie o príslušnej oblasti, realizačné štúdie a vypracovanie podnikateľského plánu, plánu obhospodarovania lesov alebo rovnocenného nástroja alebo inej stratégie miestneho rozvoja
 - o náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť kolektívneho územného projektu
 - o prevádzkové náklady na spoluprácu
 - o priame náklady na konkrétne projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu v oblasti životného prostredia, alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, vrátane testovania, resp. nevyhnutných investičných nákladov

Kritériá oprávnenosti:

- podpora sa poskytne iba v prípade, že malé hospodárske subjekty preukázateľne vykonávajú prostredníctvom spolupráce projekt, ktorý je zameraný na priority politiky rozvoja vidieka a projekt má preukázateľný prínos z hľadiska zvýšenia efektivity spoločne vykonávaných činností
- je nutné dodržanie všeobecných podmienok oprávnenosti

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- prínos projektu pre daný sektor
- spolupráca vyššieho počtu partnerov
- cieleňá kompozícia partnerov z rôznych oblastí (pestrosť partnerstva)
- riešenie projektov, ktoré reagujú na konkrétne praktické problémy a príležitosti
- konkrétnosť zamerania na problém alebo oblasť

- riešenie problematiky, ktorá ovplyvňuje viac beneficentov
- riešenie prioritne strategických oblastí
- prepojenosť s ostatnými opatreniami v rámci PRV
- kvalita projektového plánu
- potenciál na úspešné uvedenie do praxe
- spôsoby výmeny poznatkov a šírenia výsledkov

Výška a intenzita podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 %

- Podopatrenie 16.4 Podpora na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov a na propagačné činnosti v miestnom kontexte, ktoré súvisia s rozvojom krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov

Operácia:

Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátkeho dodávateľského reťazca

Opis operácie:

Podpora pri zriaďovaní a prevádzkovaní logistických platforiem, ktoré umožnia prístup aktérom dodávateľského reťazca a zintenzívnia činnosti horizontálnej a vertikálnej spolupráce, ktoré pokrývajú všetko od výroby, dopravy, logistiky produktu cez informačné systémy potrebné pre koordináciu týchto činností až k predaju produktu a jeho marketing, pričom podpora sa nevzťahuje na vývoj nových produktov

Typ podpory:

- nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do max. 50% oprávnených výdavkov

Prijímateľ podpory:

- najmenej 3 subjekty, ktorých spolupráca je medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka

Oprávnené náklady:

- na podporu v rámci danej operácie sú oprávnené tieto náklady:
 - o náklady na štúdie alebo plány týkajúce sa príslušnej oblasti, realizačné štúdie, vypracovanie podnikateľského plánu alebo inej stratégie miestneho rozvoja
 - o náklady na oživenie príslušnej logistickej platformy resp. krátkeho dodávateľského reťazca alebo miestneho trhu s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť projektu
 - o náklady na príslušné vzorky, merania a testovania s tým spojené prevádzkové náklady na uskutočnenie podnikateľského plánu, štúdie, prieskumu, alebo spolupráce; vrátane priamych a nepriamych personálnych nákladov pri realizácii logistických platforiem, krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov,

nákladov na prenájom resp. služby spojené s realizáciou logistických platforiem, krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov

- priame náklady na konkrétne projekty a investície spojené s vykonávaním podnikateľského plánu alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, vrátane testovania, zaškolenia, podpory nábehu a príslušných investičných nákladov
- náklady na propagačné činnosti a marketing v spojitosti s vytvorením logistických platforiem, podporou krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- prínos projektu pre daný sektor
- riešenie integrovaných projektov
- komplexnosť riešenia problematiky
- spolupráca vyššieho počtu partnerov
- riešenie problematiky, ktorá ovplyvňuje viac beneficentov
- riešenie prioritne strategických oblastí
- zameranie na ciele PRV
- kvalita projektového plánu
- potenciál na úspešné uvedenie do prax
- spôsoby výmeny poznatkov a šírenia výsledkov

Výška a intenzita podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 %

Finančný plán

Alokácia verejných zdrojov podľa opatrení				
Č. opatrenia	Č. podopatrenia	Názov opatrenia/podopatrení	Verejné výdavky spolu pre SR (€)	Z toho verejné výdavky spolu pre BSK (€)
1		Prenos znalostí a informačné akcie	14 330 000	798 960,4
	1.1	Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností		
	1.2	Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie		
2		Poradenské služby	4 000 000	86 000
	2.1	Podpora na pomoc pri využívaní poradenských služieb		
	2.3	Podpora na odbornú prípravu poradcov		
4		Investície do hmotného majetku	542 752 740	16 558 762,3
	4.1	Podpora na investície do poľn. podnikov		
	4.2	Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohosp. produktov		
	4.3	Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva		
5		Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	70 000 000	2 500 000
	5.1	Podpora na investície do preventívnych opatrení na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí		
6		Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	120 860 000	4 413 445,3
	6.1	Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov		
	6.3	Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov		
	6.4	Podpora na Investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností		
7		Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	119 500 000	1 673 150,9
	7.2	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie obnoviteľných zdrojov a úspor energie		
	7.3	Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovanie, pasívnu širokopásmovú		

		infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy		
	7.4	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry		
	7.5	Podpora na investície pre do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie		
8		Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov	137 683 650,7	11 568 500
	8.3	Podpora na prevenciu škôd v lesoch lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami		
	8.4	Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami		
	8.5	Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov		
	8.6	Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzanie na trh		
10		Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	143 750 000	4 907 100
	10.1	Platby na záväzky agroenvironmentálno-klimatického opatrenia		
11		Ekologické poľnohospodárstvo	90 000 000	1 170 000
	11.2	Platba na prechod na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva		
	11.2	Platba na zachovanie postupov a metód ekologického poľnohospodárstva		
12		Platby v rámci sústavy NATURA 2000 a podľa rámcovej smernice o vode	8 780 000	156285
	12.1	Kompenzačné platby na poľnohospodárske oblasti sústavy NATURA 2000		
	12.2	Kompenzačné platby na lesné oblasti sústavy NATURA 2000		
13		Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitými obmedzeniami	482 650 000	7 915 460
	13.1	Kompenzačná platba v horských oblastiach		
	13.2	Kompenzačná platba pre ostatné oblasti, ktoré čelia významným prírodným obmedzeniam		
	13.3	Kompenzačná platba na iné oblasti postihnuté osobitými obmedzeniami		
14		Dobré životné podmienky zvierat	108 000 000	5 400 000
	14.1	Platba na dobré životné podmienky zvierat		

15		Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	4 950 000	0
	15.1	Platby na lesnícko-environmentálne záväzky		
16		Spolupráca	48 500 000	1 285 250
	16.1	Podpora na zriaďovanie operačných skupín EIP zameraných na produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva		
	16.2	Podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrokov postupov, procesov a technológií		
	16.3	Spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ich uvádzania na trh		
	16.4	Podpora na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov a na propagačné činnosti v miestnom kontexte, ktoré súvisia s rozvojom krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov		
19		LEADER	104 783 019	5 988 718,87
20		Technická pomoc z iniciatívy členských štátov	79 055 720	0
		Spolu	2 079 595 131	65 561 383

6. Podpora malého a stredného podnikania z Operačného programu rybné hospodárstvo

6.1. Priorita Únie 2

Podpora akvakultúry, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach

Špecifický cieľ 2.2

Zlepšenie konkurencieschopnosti a životaschopnosti podnikov akvakultúry vrátane zlepšenia bezpečnostných a pracovných podmienok, najmä MSP

Opatrenie – Produktívne investície do akvakultúry

- Podpora do inovatívnych investícií vo forme modernizácie existujúcich rybochovných zariadení
- Podpora budovania nových rybochovných zariadení
- Podpora odbahňovania vodných plôch slúžiacich na hospodársky chov rýb vrátane prítokových a odtokových kanálov
- Odstraňovanie následkov príslušných revitalizačných opatrení s ohľadom na životné prostredie, obzvlášť v prípade fariem nachádzajúcich sa na území NATURA 2000

- Zabezpečenie ochrany proti vodným predátorom
- Podpora doplnkových činností, ktoré súvisia s hlavnou činnosťou akvakultúrnych podnikov (rybárska turistika, environmentálne služby v oblasti akvakultúry)
- Podpora investícií prispievajúcich k pridanej hodnote (výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich predajní, prestavba vhodných objektov, nachádzajúcich sa priamo v areáli, ktoré budú využívané výlučne na prvotnú úpravu rýb a ich priamy predaj)

Oprávnení prijímatelia – Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti akvakultúry

Špecifický cieľ 2.3

Ochrana a obnova vodnej biodiverzity a posilnenie ekosystémov týkajúcich sa akvakultúry a podpora akvakultúry, ktorá efektívne využíva zdroje

Opatrenie – Produktívne investície do akvakultúry

- Podpora investícií, ktoré budú viac šetrné k životnému prostrediu a budú mať nižšie nároky na zdroje vody
- Podpora zavádzania chovateľských metód šetrných k životnému prostrediu prispievajúcich k efektívnemu využívaniu zdrojov

Oprávnení prijímatelia – Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti akvakultúry

Celková alokácia verejných financií pre Prioritu Únie 2 je 12 542 040 EUR (z toho príspevok z ENRF činí 9 406 530 EUR).

7. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko

7.1. Prioritná os č.1: Príspevok k budovaniu znalostného cezhraničného regiónu

- Investičná priorita 1b: Podpora spolupráce kľúčových aktérov v regionálnych inovačných systémových zariadeniach, a to pomocou prenosu poznatkov, budovania kapacít a zakladania spoločných rámcov, spoločných výskumných a inovačných aktivít a spoločných výskumných zariadení

Špecifický cieľ 1.1: Posilnenie spolupráce v inovačnom systéme

Posilnenie spolupráce kľúčových aktérov v regionálnom inovačnom systéme s cieľom zlepšiť prenos poznatkov, budovanie kapacít a spoločných rámcov, spoločných výskumných a inovačných činností a spoločných výskumných zariadení.

Aktivity:

- Rozvoj a šírenie klastrových iniciatív (spoločné školenia, spoločný výskum, koordinácia programov na podporu klastrov)
- Spoločný vývoj služieb a kvalifikácií súvisiacich s inováciami

- Rozvoj inštitucionálnej spolupráce medzi rakúskymi a slovenskými vysokými školami s cieľom rozvíjať spoločnú ponuku (napr. podpora centier prenosu znalostí)
- Podpora spolupráce výskumu a vývoja v odboroch: biotechnológie, obnoviteľné zdroje energie, inteligentná mobilita, materiály, informačno-komunikačné technológie, kreatívny priemysel a sociálne inovácie
- Podpora inovatívnych environmentálnych technológií s cieľom zlepšiť ochranu životného prostredia a efektívne využívanie zdrojov
- Investície do výskumných zariadení na zlepšenie integrovaného riečneho manažmentu Dunaja

Špecifický cieľ 1.2: Zlepšenie vysokoškolského a celoživotného vzdelávania za účelom zabezpečenia kompetentnej a kvalifikovanej pracovnej sily

Zlepšiť kapacitu cezhraničného vzdelávacieho systému s cieľom poskytnutia vedomostí a znalostí ľudských zdrojov požadovaných regionálnym inovačným systémom.

Aktivita:

- Spolupráca na vývoji, modernizácii a realizácii spoločných vzdelávacích programov za účasti relevantných partnerov
- Vznik a rozvoj spoločných platforiem pre účinnú spoluprácu medzi strednými školami a zamestnávateľmi
- Vypracovanie a zlepšenie kvality spoločného vzdelávania a školiacich programov, ktoré zohľadňujú zmeny v zručnostiach a kompetenciách požadovaných trhom práce
- Podpora duálneho vzdelávania na strednej úrovni vzdelávania, a to najmä v technických odboroch
- Programy na výmenu študentov, učiteľov a výskumných pracovníkov
- Vypracovanie spoločných učebných plánov a pilotná implementácia na univerzitách

Oprávnení prijímatelia:

Regionálne orgány a organizácie založené a riadené lokálnymi a regionálnymi orgánmi

- Štátne orgány a organizácie založené a riadené štátnymi orgánmi
- Siete, klastre a združenia
- Výskumno-vývojové inštitúcie
- Univerzity
- Stredné školy
- Školiace inštitúcie a inštitúcie odborného vzdelávania
- Organizácie podporujúce podnikanie (napr. obchodné komory, asociácia zamestnávateľov, pracovné združenia)
- Európske zoskupenie územnej spolupráce

Osobitné zásady výberu projektov:

- Prínos pre dlhodobejšiu spoluprácu medzi aktérmi výskumu a inovácií (nezamerať sa iba na krátkodobé výstupy z výskumnej činnosti)
- Jednoznačný prínos pre šírenie technológií
- Využitelnosť výstupov z projektu

- Jasné elementy zvyšovania informovanosti, odbornej prípravy, budovania kapacity
- Konkrétnosť a využiteľnosť projektových výstupov (napr. vzdelávacích programov, školiacich schém)

Celková alokácia financií z EFRR spolu s národným spolufinancovaním pre prioritnú os č.3 SK-AT 2014 – 2020 je 23 156 638 EUR.

8. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarská republika

8.1. Prioritná os č.1: Príroda a kultúra

- Investičná priorita 1.1: Zachovanie, ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ: Zvýšenie atraktivity pohraničných regiónov

Aktivita:

podpora spolupráce a rozvoja kultúrneho dedičstva (stratégia rozvoja kultúrneho dedičstva, štúdie, rekonštrukcie, stavba doplnkových infraštruktúr ako parkoviská, značenia, návštevnícke centrá, prístupové cesty, malé mosty a pod.)

- zachovanie a podpora prírodného dedičstva v prihraničnej oblasti (napr. ako je reštaurovanie nív, mokradí, renaturalizácia riek a riečnych brehov, projekty zamerané na mimoprodukčné funkcie lesa - ekologické, environmentálne a verejné funkcie, integrované cezhraničné strategické plány pre obnovenie a zachovanie zelenej infraštruktúry, aktivity osvetu v oblasti životného prostredia, atď.)
- vypracovanie cezhraničných akčných plánov, nastavenie modelov a testovanie pilotných akcií s cieľom lepšieho narábania regiónov s kultúrnym a prírodným dedičstvom a zlúčenie turizmu s propagáciou a ochranou prírodného a kultúrneho dedičstva v regiónoch prostredníctvom tvorivej a umeleckej činnosti
- zvyšovanie kvality cestovného ruchu spojené s miestnym prostredím alebo kultúrnymi funkciami prostredníctvom malých projektov MSP (inovácie výrobkov a služieb , uplatnenie inovatívnych riešení a ďalšie činnosti zahŕňajúce podporu cestovného ruchu)
- projektovanie a výstavba lokálnych prístupových ciest v spojení s miestami kultúrneho a prírodného dedičstva, príprava a výstavba cezhraničnej cestnej infraštruktúry
- spoločný vývoj ekologicky šetrných produktov cestovného ruchu a rozvoj cezhraničnej infraštruktúry pre ekoturizmus (budovanie bezpečných malých plavidiel, cezhraničných vodných ciest a súvisiacej infraštruktúry, nástupných a výstupných zariadení, parkovacích plôch, plavidiel pre nakládku a vykládku a pod.)
- v prípade aktivít cestnej výstavby riešenie protihlukových zábran (hlukové bariéry, chrániace stromy)

Očakávané výsledky:

- Lepšie zužitkovanie endogénneho prírodného a kultúrneho potenciálu regiónov pri podpore udržateľného rastu lokálnych ekonomík;
- Zvýšenie sociálnej, ekonomickej a teritoriálnej kohézie, pri podpore spoločných kultúrnych aktivít ako aj aktivít týkajúcich sa zachovania a ochrany prírody
- Zlepšenie sociálnej, ekonomickej a územnej kohézie vďaka podpore spoločných aktivít vedúcim k ochrane prírody a kultúry
- Zvýšenie počtu návštevníkov programovej oblasti

Oprávnení prijímatelia:

- verejné inštitúcie
- súkromné inštitúcie uplatňujúce verejný záujem,
- organizácie zriadené štátom, súkromné inštitúcie slúžiace verejnému záujmu;

- Cirkev
- Európske zoskupenie územnej spolupráce,
- mimovládne neziskové organizácie, mimovládne organizácie;
- rozvojové agentúry;
- orgány územnej samosprávy, komory;
- univerzity a výskumné inštitúcie,
- komory,
- organizácie zriadené osobitným zákonom poskytujúce verejné služby (nadácie, združenia),
- malé a stredné podniky

Hlavné zásady výberu operácií:

- výber operácií sa bude realizovať prostredníctvom výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie FP všetkých typov (otvorené, obmedzené, jednokolové, dvojkolové atď.) Výzvy budú otvorené žiadostiam o FP, ktoré riešia špecifický cieľ v celom jeho rozsahu, prípadne sa programové orgány môžu rozhodnúť vydať aj cielenejšie výzvy, ktoré sa budú sústrediť na určité kľúčové oblasti v rámci daného špecifického cieľa. Obsah a typ výzvy podlieha schváleniu monitorovacieho výboru
- v rámci tejto PO sa môže použiť aj fond malých projektov. Malé projekty podporujú malé investície v oblasti cestovného ruchu, životného prostredia a kultúry s jasným príspevkom k ochrane krajiny a prírody. Riadiaca štruktúra fondu malých projektov sa bude realizovať formou dvoch projektov (1 pre západnú časť pohraničia a 1 pre východnú časť)
- všetky operácie musia mať jasný cezhraničný aspekt (projekty musia mať aj doplnkový charakter cezhraničného prístupu – na rozdiel od regionálneho, vnútroštátneho, medziregionálneho či nadnárodného prístupu. Tzv. mäkké projekty by mali preukázateľne čerpať z výsledkov cezhraničnej spolupráce, napr. prenos modelov/poznatkov/technológií z jedného kraja do druhého v kombinácii so súbormi rôznych zručností, ktoré nie sú k dispozícii v druhom regióne; získanie kritickej masy, ktoré by bolo inak nemožné atď.)
- operácie musia spĺňať kvalitatívne kritériá stanovené vo výzve na predkladanie návrhov schválenej monitorovacím výborom, musia byť cielené, relevantné, životaschopné, trvalo udržateľné, vhodné na daný účel a ekologické
- účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky
- operácie musia preukázateľne prispievať k očakávaným výsledkom prioritnej osi, menovite k zvýšeniu počtu návštevníkov programovej oblasti
- cestné prepojenia môžu byť z tejto investičnej priority financované len ak sú doplnkovou investíciou k projektom súvisiacim s prírodným a kultúrnym dedičstvom a sú absolútne nevyhnutné na šírenie prínosov projektov za hranicu. Operácie výstavby ciest musia byť doplnkové k investíciám financovaných z tohto programu alebo vnútroštátnych programov a musia prispievať k napĺňaniu tematického cieľa a špecifického cieľa prioritnej osi a k zníženiu emisií skleníkových plynov
- operácie by mali byť riadne zakotvené v existujúcich územných stratégiách (napr. v plánoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja Slovenska a Maďarska, rozvojových stratégiách EÚS atď.) a

mali by podporovať plnenie ich cieľov. Prioritu budú mať operácie so silnejšími prepojeniami s existujúcimi stratégiami a programami.

Celková alokácia financií z EFRR spolu s národným spolufinancovaním pre prioritnú os č.1 SK-HU 2014 – 2020 je 65 209 186 EUR

8.2. Prioritná os č.3: Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a podpora pracovnej mobility

- Investičná priorita 3.1: Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a podpora pracovnej mobility prostredníctvom rozvoja vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie konkrétnych regiónov, vrátane transformácie upadajúcich priemyselných oblastí a zvyšovanie dostupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov.

Špecifický cieľ: Zvyšovanie zamestnanosti a cezhraničnej pracovnej mobility

Aktivity:

- cielené opatrenia na posilnenie zamestnanosti prostredníctvom rozvoja produktov a služieb založených na miestnom potenciáli (napr. rozvoj miestnych trhov výrobkov; bývalé oblasti spracovania železa a upadajúce priemyselné zóny pomocou zaistenia nových spôsobov využitia, zlepšením podmienok cestovného ruchu, rozvojom sociálnej ekonomiky predovšetkým v regiónoch s vysokou mierou chudoby a obývaných rómskou populáciou, atď)
- Iniciatívy a služby zamerané na zlepšenie cezhraničnej mobility pracovných síl
- Intervencie posilňujúce prístup k funkciám mesta
- Investície do infraštruktúry, ktoré prispievajú k modernizácii, štrukturálnej transformácii a trvalo udržateľnému rozvoju špecifických oblastí, ktoré majú za následok merateľné zlepšenie, pokiaľ ide o pracovnú mobilitu
- zahájenie a realizácia spoločných integrovaných iniciatív cezhraničnej zamestnanosti:
 - o iniciatívy (vrátane uľahčovania zamestnávania osôb opúšťajúcich trh práce) za účelom spoločnej zamestnanosti,
 - o iniciatívy v oblasti spolupráce na trhu práce,
 - o inovatívne projekty zamestnanosti (s dôrazom na zamestnateľnosť Rómov)
- zriadenie podnikateľských služieb podporujúcich zamestnanosť a vytváranie infraštruktúrnych podmienok, z toho:
 - o služby podporujúce zamestnanosť v pozadí, ako sú databázy, poradenské služby, webové stránky, atď.
 - o rozvoj nových obchodných služieb, cezhraničnej spolupráce na podporu podnikových štruktúr,
 - o iniciatívy, uľahčujúce cezhranične šírenie obchodných informácií,
 - o IT systémy, siete na podporu zamestnanosti;
- spoločné vzdelávacie a školiace programy:
 - o prieskum a príprava vzdelávacích potrieb s cieľom stanoviť smer školení nevyhnutných pre trh práce (aj s ohľadom na celoživotné vzdelávacie kurzy),
 - o spoločné využívanie odborných a poradenských služieb

Oprávnení prijímatelia:

- štát a jeho organizačné zložky
- územná samospráva a jej organizačné zložky
- organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou a združením obcí
- súkromné inštitúcie slúžiace verejnému záujmu
- európske zoskupenia územnej spolupráce
- mimovládne organizácie
- rozvojové agentúry
- univerzity a iné vysoké školy
- komory
- malé a stredné podniky

Hlavné zásady výberu operácií:

- Projekty sa budú vyberať prostredníctvom otvorených výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie FP- v jednom alebo dvoch kolách výzvy
- Akčné plány by mali byť založené na endogénnych potenciáloch s cieľom využitia pre vyššiu úroveň zamestnanosti; lokálne, subregionálne stratégie by mali prispieť k organickej, efektívnej a cezhraničnej ceste k zníženiu dlhodobej nezamestnanosti a taktiež k hospodárskemu rastu
- Všetky operácie musia mať jasný cezhraničný dopad (prvky dopravnej infraštruktúry skutočne presahujúce hranice; soft prvky by mali preukázateľne vychádzať z výsledkov cezhraničnej spolupráce, napríklad spoločnej stratégie pre územia na oboch stranách hranice, výrobkov alebo služieb alebo funkcií, ktoré sú k dispozícii pre obe strany hraníc, rozšírené mestské funkcie z jednej strany hranice na druhú, prenos modelov / znalostí / technológií z jedného regiónu do druhého z oboch strán hranice, kombinovanie rôznych zručností, ktoré nie sú k dispozícii v jednom regióne, získanie ich množstva, ktoré by inak bolo nedosiahnuteľné, atď.)
- projekty musia spĺňať všeobecné kritériá kvality, a musia byť priame, relevantné, realizovateľné a vhodné pre daný účel
- Ďalšie požiadavky integrovaných akčných plánov:
 - o tvorba nových pracovných miest je podmienkou všetkých žiadostí o poskytnutie FP
 - o všetky aktivity musia byť vykonané ako súčasť územného akčného plánu
 - o projekty by mali byť začlenené v rámci akčného plánu, v ktorom je potrebné zrealizovať 3-8 projektov
 - o v prípade, že počet projektov v rámci akčného plánu prevýši počet 3, projekt zameraný na spoločný manažment, koordináciu projektov, prípravu výročných správ a komunikačných aktivít bude súčasťou
 - o infraštruktúrne iniciatívy zlepšujúce priechodnosť hranice pre zamestnancov regiónu, vrátane výstavby ciest (infraštruktúrne projekty), musia mať pripravenú úplnú dokumentáciu (technické plány so stavebnými povoleniami)

Celková alokácia financií z EFRR spolu s národným spolufinancovaním pre prioritnú os č.3 SK-HU 2014 – 2020 je 40 715 389 EUR

9. Podpora malého a stredného podnikania z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika

Územie Bratislavského samosprávneho kraja je v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 oprávnené na čerpanie nenávratných finančných príspevkov iba z prioritnej osi č.1. Predpokladaná alokácia pre BSK z EFRR je približne 4,5 milióna EUR.

9.1. Prioritná os č.1: Využívanie inovačného potenciálu

- Investičná priorita 1: Zvýšenie relevantnosti obsahu vzdelávania pre potreby trhu práce s cieľom zlepšenia uplatniteľnosti na trhu práce

Špecifický cieľ 1.1: Zvýšenie relevantnosti obsahu vzdelávania pre potreby trhu práce s cieľom zlepšenia uplatniteľnosti na trhu práce

Opis špecifického cieľa:

Prispieť ku skvalitneniu všeobecného a odborného vzdelávania poskytovaného vzdelávacími inštitúciami v cezhraničnom regióne.

Príklady aktivít:

- Tvorba, zavádzanie a overovanie nových a inovovaných spoločných vzdelávacích programov pre základné, stredné a vysoké školy s dôrazom na získanie kľúčových kompetencií požadovaných praxou
- Systematická inštitucionálna spolupráca medzi vzdelávacími inštitúciami, inštitúciami pôsobiace v oblasti vzdelávania, zamestnávateľmi a úradmi práce s cieľom zvýšenia relevantnosti vzdelávania s ohľadom na potreby zamestnávateľov v cezhraničnom regióne
- Podpora výmeny odborných poznatkov a skúseností, realizácia výmenných pobytov a stáží pre pedagogický personál, žiakov a študentov
- Podpora vytvárania stratégií, partnerstiev a regionálnych „paktov“ pre rozvoj ľudských zdrojov, vrátane celoživotného vzdelávania
- Zvyšovanie povedomia žiakov a rodičov o ponuke vzdelávania prostredníctvom služieb kariérnej orientácie a poradenstva, propagácie a zvýšenia atraktívnosti technických odborov a škôl (remeselné a prírodovedné odbory)
- Investície do skvalitnenia vzdelávacej infraštruktúry realizované len ako doplnkové aktivity s dôrazom na zavádzanie inovatívnych technológií, nových prvkov výučby, zvýšenie podielu praktickej prípravy, prvkov výučby orientovaných na reálne potreby trhu práce najmä v technických odboroch, vybavenie pre spoločnú odbornú prípravu
- Tvorba spoločných programov celoživotného vzdelávania pre dospelú populáciu, vrátane zavádzania nových prístupov k zvyšovaniu atraktívnosti a efektívnosti celoživotného vzdelávania pre firmy a jednotlivcov

Oprávnení prijímatelia:

- školy/vzdelávacie inštitúcie
- komory a záujmové združenia právnických osôb

- mimovládne (neštátne) neziskové organizácie
- štát a jeho organizačné zložky
- územná samospráva a jej organizačné zložky
- organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou a združením obcí
- Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS)
- podnikateľské subjekty (zamestnávateľia)
- Investičná priorita 2: Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím

Špecifický cieľ 2.1: Zintenzívnenie využívania výsledkov aplikovaného výskumu malými a strednými podnikmi

Opis špecifického cieľa:

Strategickým zámerom je zintenzívniť spoluprácu medzi inštitúciami výskumu a vývoja a produktívnym sektorom za účelom efektívneho prenosu a využívania výsledkov výskumu a vývoja. Riešenie sa sústreďí na posilnenie regionálnych inovačných systémov prostredníctvom vytvorenia udržateľných cezhraničných sietí spájajúcich relevantných aktérov. Hlavným nástrojom na dosiahnutie stanoveného cieľa je podpora orientácie výskumno-vývojových činností na požiadavky malých a stredných podnikov, ktoré sú kľúčovým segmentom regionálnych ekonomík.

Príklady aktivít:

- Prenos výsledkov aplikovaného výskumu a vývoja do praxe a jeho ďalšia komercializácia subjektmi pôsobiacimi v cezhraničnom regióne
- Nástroje na efektívnu identifikáciu spoločných potrieb produktívneho sektora a včasnú orientáciu výskumných a vývojových aktivít na perspektívne odvetvia a oblasti
- Príprava cezhraničných stratégií na podporu inteligentného rozvoja a využívania inovácií
- Optimalizácia a spolupráca pri využívaní existujúcej infraštruktúry výskumu, vývoja a inovácií pre potreby podnikateľskej základne v cezhraničnom regióne
- Príprava a zavádzanie inovatívnych foriem podpory MSP v oblasti využívania výsledkov výskumu a vývoja, hlavne inovačné poukážky (vouchers) pre malé a stredné podniky

Oprávnení prijímatelia:

- výskumné inštitúcie
- vysoké školy s výskumnými pracoviskami
- podnikateľské subjekty – malé a stredné podniky
- komory a záujmové združenia právnických osôb (vrátane klastrov a sietí)
- mimovládne (neštátne) neziskové organizácie
- štát a jeho organizačné zložky
- územná samospráva a jej organizačné zložky
- organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou a združením obcí

- Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS)

Hlavné zásady výberu operácií:

- relevantnosť – riešenie aktuálnych cezhraničných potrieb a výziev identifikovaných programom
- cezhraničný charakter (vplyv) – preukázateľný a jednoznačný prínos projektu a výstupov pre cieľové skupiny na oboch stranách hranice
- pripravenosť – schopnosť odôvodniť potrebu realizácie projektu, zrozumiteľne definovať vnútornú logiku projektu (t.j. problémy – stratégia – ciele – aktivity – výstupy – výsledky), rozdelenie úloh a pripravenosť prijímateľov (t.j. administratívna, prevádzková a finančná kapacita)
- cezhraničná spolupráca – preukázanie spoločného a koordinovaného postupu pri tvorbe, implementácii a financovaní projektu s aktívnou participáciou partnerov
- partnerstvo – zapojenie inštitúcií s potrebnými kompetenciami a odbornými kapacitami v riešenej oblasti, inštitucionálna vyváženosť partnerstva
- ekonomická efektívnosť – adekvátnosť finančných zdrojov vo vzťahu k náročnosti realizácie navrhovaných aktivít a vyprodukovania služieb/produktov v zodpovedajúcej kvalite a rozsahu
- pridaná hodnota – dodatočný prínos projektu pre konkrétne cieľové skupiny a programové územie
- udržateľnosť – schopnosť zabezpečiť dostupnosť a využiteľnosť výstupov po ukončení realizácie projektu
- transparentnosť – predvídateľnosť, nestrannosť a objektívnosť procesu hodnotenia a výberu projektov
- využiteľnosť – preukázanie využiteľnosti výstupov v praxi v kontexte špecifických cieľov programu (bude overené aj prostredníctvom následného monitorovania)
- doplnkovosť – podpora cestnej infraštruktúry je možná len ako doplnková aktivita v kontexte zachovania, ochrany, podpory a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva v súlade s podmienkami stanovenými EK. Investície do cestnej infraštruktúry dopĺňajú investície do kultúrneho a prírodného dedičstva a budú prispievať výhradne k dosiahnutiu vybraného tematického cieľa a špecifických cieľov investičnej priority
- miera ohrozenia – pozornosť sa bude sústrediť na tie druhy, ktoré sú charakteristické pre cezhraničný región a zároveň sú v ohrození

Predpokladaná celková alokácia z EFRR pre prioritnú os č.1 pre územie Bratislavského kraja sa odhaduje na približne 4,5 milióna EUR

10.Podpora malého a stredného podnikania z programov INTERREG V-B Dunaj a INTERREG V-C Stredná Európa 2020

10.1. INTERREG V-B Dunaj

Oprávneným územím pre čerpanie finančných prostriedkov z programu Dunaj sú územia Nemecka (len vybrané regióny), Česka, Rakúska, Slovenska, Maďarska, Slovinska, Chorvátska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Čiernej Hory, Bulharska, Rumunska, Moldavska a vybrané regióny Ukrajiny. Finančná alokácia pre celý program je približne 263 miliónov EUR. Program má stanovené štyri tematické ciele:

- TC1 - Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- TC6 – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
- TC7 - Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie úzkych miest v kľúčových sieťových infraštruktúrach
- TC11 - Zlepšovanie inštitucionálnej kapacity verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektívna verejná správa

Minimálnymi požiadavkami je účasť aspoň troch partnerov z troch krajín a výstupy z projektu by mali byť aplikovateľné v praxi.

10.2. INTERREG V-C Stredná Európa 2020

Oprávneným územím pre čerpanie finančných prostriedkov z programu Stredná Európa sú územia Česka, Slovenska, Poľska, Maďarska, Rakúska, Slovinska a Chorvátska a vybrané regióny Nemecka, Talianska. Finančná alokácia pre celý program je približne 426 miliónov EUR. Program má stanovené štyri tematické ciele:

- TC1 - Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- TC3 – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP
- TC4 - Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
- TC6 - Ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

Minimálnymi požiadavkami je účasť aspoň troch partnerov z troch krajín a výstupy z projektu by mali byť aplikovateľné v praxi.

11.Podpora malého a stredného podnikania z programu Horizont 2020

Horizont 2020 je hlavným nástrojom na podporu výskumu, vývoja a inovácií Európskej komisie na roky 2014 až 2020

Horizont 2020 vznikol zlúčením iniciatív Siedmeho rámcového programu zameraného na výskum a vývoj, Rámca pre konkurencieschopnosť a inovácie a Európskeho inštitútu pre inovácie a technológie z predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013. Program operuje s rozpočtom v objeme 79,4 miliárd eur a mal by prispievať k dosiahnutiu cieľov obsiahnutých v stratégii Európa 2020, podpore medzinárodnej spolupráce, vytvorení európskeho výskumného priestoru a spoločných pravidiel a podmienok pre všetky schémy. Horizont 2020 má tri základné piliere:

- Excelentnosť vedeckej základne – priority:
 - Výskum na hraniciach poznania
 - Budúce a vznikajúce technológie
 - Znalosti a rozvoj kariéry
 - Výskumné infraštruktúry
- Vytváranie vedúcej úlohy priemyslu – priority:
 - Vytvorenie vedúceho postavenia vo vznikajúcich a priemyselných technológiách
 - Prístup k rizikovému financovaniu
 - Inovácie v malých a stredných podnikoch
- Riešenie spoločenských výziev – priority:
 - Zdravie a kvalita života
 - Bezpečnosť biopotravín a bio-ekonomika
 - Udržateľná energia
 - Ekologická a integrovaná mobilita
 - Dodávky surovínových zdrojov
 - Efektivity zdrojov a klimatické akcie
 - Inkluzívne, inovatívne a bezpečné spoločnosti
 - Európsky inštitút pre inovácie a technológie a Združené výskumné centrum budú prispievať k riešeniu týchto výziev

I. Excellent Science		
Podpora excelentného výskumu, v mnohých prípadoch na hraniciach poznania	Prioritná oblasť	mil. eur
	1. European Research Council	13 094
Zvyšovanie dlhodobej konkurencieschopnosti Európy	2. Future and emerging technologies	2 695
Podpora najlepších myšlienok, rozvoj talentov a prístup k výskumným infraštruktúram	3. Marie Skłodowska Curie Actions	6 162
	4. European Research Infrastructures	2 488
II. Vedúce postavenie priemyslu		
Podpora kľúčových vedných a priemyselných oblastí s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť EU	1. vedúca úloha v oblasti priemyselných technológií (IKT, nanotechnológie, nové materiály,	13556

	biotechnológie, vesmír, interdisciplinárne projekty	
Maximalizovať rastový potenciál európskych firiem	2. prístup k rizikovému kapitálu(vznikajúce a inovatívne firmy vo všetkých štádiách ich rozvoja)	2842
Podpora inovatívnych MSP	3. inovácie v MSP	616
III. Spoločenské výzvy		
Podpora výskumu v oblastiach, ktoré sú prioritné pre ďalší rozvoj EU (stratégia Európa 2020)	1. Zdravie, demografické zmeny, blahobyt	7 471
	2. Potravinová bezpečnosť, udržateľné hospodárstvo, morský a námorný výskum, bio-ekonomika	3 851
	3. Bezpečná, čistá a efektívna energia	5 931
Dôraz bude kladený na všetky časti inovačného cyklu (od nápadu až po trh)	4. Inteligentná, zelená a integrovaná doprava	6 339
	5. Klimatické akcie, efektívne využívanie zdrojov a nerastných surovín	3 081
	6. Európa v meniacom sa svete - inkluzívna, inovatívna a reflektívna spoločnosť	1 309
Podpora Európskych inovačných partnerstiev	7. Bezpečné spoločnosti - ochrana slobody a bezpečnosť Európy a jej občanov	1 694

5 princípov, na ktorých je založená spolupráca v rámci programu Horizont 2020:

- Systém založený na dôvere
- Kritériá založené na excelentnosti
- Jeden nástroj na podporu výskumu na hraniciach poznania, technologického vývoja demonštračných činností, hodnotenia výsledkov a inovácií
- Synergia so štrukturálnymi fondmi pre budovanie kapacít
- Zamestnávanie mladých výskumníkov

Základné rozdiely v porovnaní s predchádzajúcimi iniciatívami v minulom programovom období:

- Jeden program zastrešujúci všetky tematické oblasti
- Jednotná miera financovania pre všetkých participantov a všetky aktivity v projekte
 - o 100% pre výskumné aktivity
 - o 70% pre inovačné aktivity
- Flat rate na nepriame náklady – 25%
- Bonus 8000 EUR na výskumníka ročne
- Urýchlenie celého procesu – time to grant 8 mesiacov
- 20% z LEIT a Societal Challenges pre MSP
- Fast Track to Innovation

- Váha hodnotiacich kritérií pri inovačných aktivitách

Viac informácií:

https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_SK_KI0213413SKN.pdf

- Pilier excelentnosť

Európska rada pre výskum

Európska rada pre výskum podporuje výskum v medzisektorových, nových a rozvíjajúcich sa oblastiach, ktoré zavádzajú nekonvenčné a inovatívne prístupy. Cieľom rady je podporovať vysokoodborný výskum v Európe prostredníctvom konkurenčného financovania a podporu medzisektorového výskumu vo všetkých oblastiach, na základe vedeckej excelentnosti. Celkový rozpočet tohto nástroja je 13,094 miliardy EUR, pričom tieto financie sú poskytované prostredníctvom štyroch schém financovania:

1. Štartovacie granty – zamerané na podporu excelentných výskumníkov s 2 až 7 ročnou praxou po získaní titulu PhD. Výška podpory na jeden grant je 1,5 milióna EUR (výnimočne až do 2 miliónov EUR), pričom trvanie projektu je do 5 rokov.
2. Konsolidačné granty - zamerané na podporu excelentných výskumníkov s 8 až 12 ročnou praxou po získaní titulu PhD. Výška podpory na jeden grant je 2 milióna EUR (výnimočne až do 2,75 milióna EUR), pričom trvanie projektu je do 5 rokov.
3. Pokročilé granty – zamerané na podporu výskumníkov, ktorí majú záznamy o nedávnom výskume, a sú lídrami vo svojom obore. Výška podpory na jeden grant je 2,5 milióna EUR (výnimočne až do 3,5 milióna EUR), pričom trvanie projektu je do 5 rokov.
4. „Proof of concept“ granty – určené pre poberateľov, ktorí už dostali grant. Držitelia grantov si môžu požiadať o tieto prostriedky pre vytvorenie inovačného potenciálu nápadov vyplývajúcich z ich projektov výskumu
5. Synergické granty – určené pre malé skupiny výskumníkov

Program FET

Cieľom je iniciovať nástup novej rady technológií prostredníctvom spolupráce vo výskume viacerých kľúčových odvetví. Práve výskum v nových technologických oblastiach je dôležitý pre zaistenie konkurencieschopnosti a rastu Európskej únie. Rozpočet pre program FET je takmer 2,7 miliardy EUR. Program FET má tri vzájomne sa dopĺňajúce smery podpory, ktoré sú zamerané na rôzne metódy:

1. FET Open – financuje projekty týkajúce sa nových nápadov pre úplne nové budúce technológie v ranej fáze, keď existuje len málo výskumníkov pracujúcich v danej oblasti. To môže zahŕňať širokú škálu nových technologických možností, inšpirovaných najmodernejšou vedou, netradičnou spoluprácou alebo novými postupmi v oblasti výskumu a inovácií.
2. FET Proactive – cieľom je podpora nových výskumných komunit, ktoré sú zamerané na interdisciplinárny výskum na nových technológiách.
3. FET Flagship – podpora vynikajúcich európskych vedcov, ktorí spájajú svoje sily, aby sa zamerali na riešenie ambiciózných vedeckých a technologických výziev, ako je pochopenie ľudského mozgu alebo vývoj nových materiálov pre budúcnosť.

- Pilier vytváranie vedúcej úlohy priemyslu:

Vedúce postavenie v podporných a priemyselných technológiách

Informačné, komunikačné technológie a vesmírne technológie sú kľúčové oblasti určujúce globálnu konkurencieschopnosť Európy. Zameranie sa na nové prelomové technológie bude prispievať k posilneniu konkurencieschopnosti, vytváraniu pracovných miest a podpore rastu. Dôraz tejto akcie bude kladený na:

- výskum a inovácie na posilnenie európskych priemyselných kapacít a obchodnej perspektívy, vrátane posilnenia malých a stredných podnikov.
- verejno-súkromné partnerstvá
- prierezové kľúčové technológie
- informačné a komunikačné technológie
- medzinárodnú spoluprácu a zodpovedný výskum a inovácie

Účast malých a stredných podnikov je kľúčový pre maximalizáciu očakávaného vplyvu akcie.

Inovácie v malých a stredných podnikoch

Cieľom je optimalizácia prostredia pre malé a stredné podniky, okrem iného zriadením a zjednodušením celého radu podporných služieb s cieľom posilniť inovačné kapacity MSP, a vytváranie hodnôt na trhu a/alebo do spoločnosti, teda na podporu stratégie Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

Nástroj pre malé a stredné podniky

Je nový nástroj na podporu malého a stredného podnikania v rámci programu Horizont 2020. Je určený pre inovatívne podniky s potenciálom rastu, pričom podporované budú trhovo orientované aktivity s výškou príspevku 70%. V rámci tohto nástroja je na roky 2014 – 2020 alokovaných približne 2,8 miliardy EUR.

Hlavné charakteristiky:

- zacielené na inovatívne MSP s ambíciou rozvoja, rastu a internacionalizácie
- vyhradené výhradne pre MSP
- je možná podpora jediného účastníka, na rozdiel od iných projektov Horizontu 2020
- Nie je povinnosť absolvovať všetky fázy
- každá fáza je otvorená pre všetky MSP

V prvej fáze, overenie realizovateľnosti, medzi podporované aktivity patrí proces od počiatočnej myšlienky po koncept, zhodnotenie rizík, technologická a komerčná realizovateľnosť. Do procesu vstupuje idea alebo koncept, business plán 1 v rozsahu približne 10 strán. Výstupom je vypracovaný business plán 2.

V rámci druhej fázy, výskumno-vývojového projektu, k podporovaným aktivitám patrí výskum a vývoj technológií, rozličné demonštrácie, prototypy a testovanie, replikácia trhu a miniaturizácia. Do tejto fázy vstupuje business plán 2 spolu s popisom aktivít vo fáze 2 a výstupom je business plán 3 pripravený pre investorov.

Finálna, tretia fáza vstupu na trh je charakteristická aktivitami ako sú quality label (známka kvality) pre úspešné projekty, prístup k rizikovému financovaniu, nepriama podpora vo forme školení, networkingu a možné prepojenie na PCP alebo PPI.

Prístup k rizikóvému financovaniu

V rámci piliera vytváranie vedúcej úlohy priemyslu je kľúčovým pre organizácie zaoberajúce sa výskumom a inováciami zjednodušenie prístupu k financiám prostredníctvom úverov, záruk, proti záruk. Konkrétnym cieľom je podporiť a uľahčiť prístup k financiám pre malé a stredné podniky najmä vo fáze start-upov alebo po diverzifikácii na nové trhy. Za týmto účelom bol vytvorený nástroj InnovFin.

InnovFin – Financie EÚ pre inovátorov – poskytovanie rôznych dlhových a akciových produktov a poradenských služieb za účelom uľahčenia dostupnosti finančných prostriedkov pre výskumné a inovačné aktivity v Európe. Pre malé a stredné podniky je v rámci InnovFin vyčlenený produkt InnovFin SME Guarantee, ktorý poskytuje záruky dlhového financovania v hodnote od 25 000 EUR až do výšky 7,5 milióna EUR s cieľom zlepšiť prístup k financiám pre inovatívne MSP.

- Akcie Marie Skłodowska Curie

Cieľom tejto akcie je podpora profesionálneho rozvoja a odbornej prípravy výskumných pracovníkov, so zameraním na inovačné zručnosti, vo všetkých vedeckých disciplínach. Za týmto účelom budú poskytované granty pre vedco v na všetkých stupňoch kariéry výskumného pracovníka, od doktorandov po skúsených výskumných pracovníkov.

Akcia 1	Innovative Training Networks
Mladí výskumníci	Podpora mladých doktorandov a mladých výskumníkov
	European Training Networks, European Industrial Doctorates, European Joint Doctorates
Akcia 2	Individual Fellowships
Skúsení výskumníci	Podpora výskumných pracovníkov v medzinárodnej a medziodvetvovej mobilite
	European Fellowships a Global Fellowships
	Špecifická podpora pre reštart kariéry a reintegráciu
Akcia 3	Research and Innovation Staff Exchange
Výmena personálu	Medzinárodná medziodvetvová spolupráca prostredníctvom výmeny personálu
Akcia 4	Kofinancovanie regionálnych, národných a medzinárodných programov
COFUND	doktorandské programy
	stážové programy

- Eurostars 2 (2014 - 2020)

Program je pokračovaním Eurostars a je určený pre MSP venujúce sa vede a výskumu. Môžu sa doň zapojiť MSP v akomkoľvek sektore kde sa výsledky ich výskumu dajú komerčne využiť. Pre konzorciá

platí, že musia zahŕňať aspoň 1 výskumný MSP zapojený do medzinárodných aktivít s ďalším MSP alebo ďalšími organizáciami. Rozpočet iniciatívy na roky 2014 – 2020 je 1 148 miliónov EUR, Slovenská republika sa predbežne zaviazala financovať projekty programu Eurostars 2 v celkovej sume 500 000 EUR. Výška príspevku by pre účastníka mala dosiahnuť 50% (25%EUREKA, 25% spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu). Eurostars 2 začína v prvom polroku 2014.

Viac informácií:

<https://www.vedatechnika.sk/SK/H2020-a-europske-iniciativy/Stranky/EUROSTARS.aspx>

Program agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV) na podporu prípravy projektu Horizontu 2020

Z prostriedkov APVV budú podporené a prípadne koordinované projekty Horizontu 2020, ktoré majú výskumný charakter. Podmienkou pre odsúhlasenie podpory projektu bude jeho kladné hodnotenie expertmi v rámci hodnotiaceho procesu výziev Horizontu 2020 podložené potvrdením Európskej komisie o kladnom hodnotení projektu. Podpora prípravy projektov je určená všetkým sektorom výskumu a vývoja vrátane výskumných podnikov (mikro, malých a stredných, veľkých) a neziskového sektora. Maximálna výška príspevku APVV na jednu žiadosť:

- 7500 EUR – projekt pripravoval slovenský účastník ako člen konzorcia projektu Horizont 2020
- 20 000 EUR – projekt pripravoval slovenský účastník ako hlavný koordinátor projektu Horizont 2020
- 20 000 EUR – projekt pripravoval slovenský účastník ako člen konzorcia v rámci projektov Európskeho technologického inštitútu EIT – KIC

Skúsenosti slovenských MSP v programovacom období 2007 – 2013

Súhrnná štatistika:

- 71 podpísaných zmlúv na projekty s účasťou MSP
- Účasť 54 MSP – celkovo 80 účastí vrátane viacnásobných účastí
- 5 koordinátorov
- Priemerný počet MSP na projekt: 1,5
- Celkový rozpočet pre slovenské MSP: 21,12 mil. eur
- Celkový príspevok zo strany EK: 15,94 mil. eur
- Priemerná úroveň financovania pre MSP: 75,5 %
- 5 najúspešnejších firiem získalo 20 účastí (25%) všetkých účastí a 7,44 mil. eur (47% z celkového príspevku pre MSP)

Dostupné informácie o doterajšej participácii slovenských firiem ukazujú na jednej strane výhody, ktoré tieto iniciatívy pre MSP ponúkajú a na strane druhej veľký priestor pre ostatné slovenské MSP na čerpanie financií z fondov Horizon 2020. Z regionálneho hľadiska bolo najväčšie zastúpenie zapojených firiem v Bratislavskom kraji a v Košickom kraji, čo súvisí predovšetkým s počtom podnikom v jednotlivých krajoch na Slovensku, no zároveň to poukazuje na priestor pre ostatné firmy na zapojenie sa do týchto podporných programov.

Pre bližšie informácie ohľadom zapojenia slovenských firiem do Siedmeho rámcového programu EU v rokoch 2007 – 2013 a odporúčaní pre MSP v aktuálnom programe Horizon 2020 je možné stiahnuť si

dokument názvom „Analýza účasti malých a stredných podnikov v 7RP“ na webovej stránke <http://www.7rp.sk>

Kontakty na získanie podpory na Slovensku:

- Národný koordinátor:
 - Patrik Helmich, MŠVVaŠ SR
 - tel. +421 2 59374 751, email: patrik.helmich@minedu.sk
- Národné kontaktné body:
 - CVTI SR od 15.11. 2013
- Národní delegáti / členovia PV
 - nominovaní externí experti
- Styčná kancelária v Bruseli

12.Podpora vykonania energetických auditov mikropodnikov, malých a stredných podnikov so sídlom v Bratislavskom kraji

Predmetom Schémy na podporu vykonania energetických auditov mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov so sídlom v Bratislavskom kraji je poskytovanie pomoci de minimis formou dotácie z prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie vykonania energetických auditov za účelom identifikácie opatrení zameraných na úsporu energie.

Cieľ pomoci:

Zníženie energetickej náročnosti mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov prostredníctvom podpory vykonania energetických auditov odborne spôsobilými osobami, v rámci ktorých bude na základe reálne nameraných hodnôt spotreby energie navrhnutý súbor optimálnych opatrení s energetickým, ekonomickým a environmentálnym hodnotením.

Oprávnené projekty:

Sú projekty neinvestičného charakteru zamerané na vykonanie energetického auditu odborne spôsobilou osobou, ktorých výsledkom je písomná správa z energetického auditu a súhrnný informačný list.

Príjemca pomoci:

- Príjemcami pomoci sú subjekty zo súkromného sektora - fyzické alebo právnické osoby podľa § 2 ods. 2 písm. a) a b) Obchodného zákonníka so sídlom v Bratislavskom samosprávnom kraji pričom spĺňajú definíciu mikro, malého a stredného podniku (ďalej „MSP“). Určujúcou definíciou MSP je definícia uvedená v prílohe I nariadenia č. 651/2014.

Výška a intenzita pomoci:

- Výšku pomoci predstavuje celková suma dotácie vyplatená príjemcovi. Najvyššia výška dotácie je 10 000 eur, za dodržania podmienok stanovených schémou.
- Maximálna intenzita pomoci je 85% celkových oprávnených výdavkov. Rozdiel medzi celkovými výdavkami projektu a výškou poskytnutej dotácie je hrađený z vlastných zdrojov príjemcu pomoci.
- Pomoc sa poskytuje na obdobie rokov 2017 a 2018, pričom prostriedky je možné použiť v súlade s § 8 ods. 5 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách.

Poskytovateľ:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mierová 19
827 15 Bratislava 212
tel. ústredňa: 02/4854 1111
webové sídlo: www.mhsr.sk

Vykonávateľ:

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Bajkalská 27
827 99 Bratislava

13.Podpora malého a stredného podnikania z programu COSME

Európsky Program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov

Program COSME je prostriedkom na riešenie kľúčových zlyhaní trhu, ktoré obmedzujú rast malých a stredných podnikov, teda predstavuje finančný nástroj, pomocou ktorého sa bude z veľkej časti pokračovať v činnostiach uskutočňovaných v rámci končiaceho programu pre konkurencieschopnosť a inovácie CIP. COSME má v období rokov 2014 – 2020 slúžiť na podporu podnikania a prístupu k financiam a trhom pre malých a stredných podnikateľov.

Ciele programu:

- uľahčenie prístupu k financiam pre malé a stredné podniky (MSP)
- vytváranie priaznivého prostredia pre vznik a rast podnikov
- podpora podnikateľskej kultúry v Európe
- zvýšenie udržateľnej konkurencieschopnosti podnikov v EÚ
- pomoc malým podnikom pri pôsobení mimo svojej domovskej krajiny a zlepšenie ich prístupu na trhy

COSME bude:

- zabezpečovať nadväznosť už prijatých iniciatív a opatrení v rámci programu pre podnikanie a inovácie (Entrepreneurship and Innovation Programme - EIP), akou je Enterprise Europe Network (Európska sieť podnikov), v nadväznosti na výsledky a získané poznatky.
- bude pokračovať v mnohých úspešných a osvedčených prvkoch EIP, pri súčasnom zjednodušení riadenia programu, aby bolo pre podnikateľov a malé firmy jednoduchšie čerpať z neho benefity
- podporovať, dopĺňať a pomáhať pri koordinácii krokov členských krajín EÚ. COSME bude konkrétne riešiť nadnárodné problémy, ktoré - vďaka zlepšeniu efektivity a demonštračnému efektu - možno účinnejšie riešiť na európskej úrovni.

Program COSME je postavený na 4 prioritných osiach, pričom jeho celkový rozpočet má hodnotu 2,3 miliardy EUR.

- **Zlepšenie prístupu MSP k financovaniu (60% z celkovej alokácie zdrojov)**
 - o nástroj pre úverové záruky
 - o kapitálový nástroj pre rast
 - o sprievodné činnosti
- **Zlepšenie prístupu na trhy (21,5% z celkovej alokácie zdrojov)**
 - o Enterprise Europe Network
 - o You Europe Business Portal
 - o Podpora internacionalizácie MSP
 - o Centrum pre priemyselnú spoluprácu EÚ – Japonsko

- Politika priemyselnej spolupráce
- Výmena skúseností
- **Podpora podnikania (11% z celkovej alokácie zdrojov)**
 - Politika podpory MSP
 - Regulatory fitness for competitiveness
 - Správa o konkurencieschopnosti Európy
 - Výmena skúseností za účelom podpory konkurencieschopnosti Európy
 - Spoločenská zodpovednosť
 - Podpora sociálneho podnikania
 - Excelentné clustre
 - Clustrový medzinárodný program pre MSP
 - Európske excelentné centrum pre efektívne zdroje
 - Kľúčové technológie
 - Design-based consumer goods
 - Turizmus
 - Implementácia akčného plánu „Construction 2020“
 - Trhy s biovýrobkami
- **Zlepšenie rámcových podmienok pre konkurencieschopnosť podnikov (2,5% z celkovej alokácie zdrojov)**
 - ERASMUS pre mladých podnikateľov
 - Podnikanie žien
 - Digitálne podnikanie
 - Eurobarometer na podnikanie

Ďalšie iniciatívy programu COSME:

Internacionalizácia MSP

Medzinárodne aktívne MSP majú vyšší obrat, vytvárajú viac pracovných miest a viac inovujú. Z tohto dôvodu program COSME dáva dôraz na prepájanie podnikateľov v rámci EÚ a ďalších krajín sveta, zvyšovanie povedomia a podpora ich mobility.

Školenia pre manažérov

Pre podnikateľov sú ponúkané aktivity na podporu odborného vzdelávania v Japonsku a Kórei.

Vďaka programom EU gateway programe a Executive Training Programme sa organizujú a podporujú obchodné kontakty, pričom MSP profitujú z coachingu, strategických aj logistických služieb a finančnej podpory. Získavajú informácie o kultúrnych zvyklostiach a etikete.

Erasmus +

Program Erasmus + je program EU pre vzdelávanie, tréning mládež a šport na obdobie 2014 – 2020. Jeho rozpočet je 14,7 miliardy eur, čo predstavuje navýšenie oproti súčasnemu rozpočtu a dokazuje záväzok EÚ o investície v týchto oblastiach. Jeho cieľom je podpora zamestnanosti a schopností zamestnancov spolu s modernizáciou vzdelávania a tréningu mladých ľudí.

Program poskytne pre viac ako 4 milióny ľudí príležitosti pre štúdium, získavanie pracovných skúseností a dobrovoľnícke práce. Navyše program podporí transnárodné partnerstvá vzdelávacích inštitúcií a organizácií na podporu spolupráce a premostenie sféry vzdelávania a pracovných príležitostí. Erasmus + pozostáva z troch kľúčových aktivít:

- Vzdelávacie mobility pre jednotlivcov
- Spolupráca pre inovácie a výmena skúseností
- Podpora pre reformy politík

Erasmus pre podnikateľov

Program Erasmus + ponúka 1 až 6 mesačné pobyty pre začínajúcich podnikateľov u skúsených podnikateľov. Od roku 2009 sa uskutočnilo cez 1600 výmen, pričom na Slovensku máme aktuálne 47 nových a 30 hosťujúcich podnikateľov.

Viac informácií o programe Erasmus + spolu s pravidlami o možnostiach uchádzania sa o program možno nájsť na webových stránkach programu <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/>

Zlepšenie prístupu k informáciám

Ambíciou programu COSME je vytvorenie **Informačného portálu pre MSP**, ktorý poskytuje informácie o podnikaní, inováciách a výskume. Pre podporu networkingu medzi podnikateľmi bol vytvorený portál Your Europe, ktorý poskytuje poradenstvo a informácie o seminároch.

Portál Your Europe nájdete na stránke <http://europa.eu/youreurope/business/>

Zlepšenie prístupu k financiám

Na napĺňaní cieľa v oblasti sprístupňovania financií sa bude podieľať **Jednotný portál o prístupe ku zdrojom** či už vo forme nenávratných príspevkov, pôžičiek či rizikového kapitálu. Kľúčová pritom bude rola národných finančných sprostredkovateľov (napr. bánk).

Informácie o zdrojoch dofinancovania nájdete na stránke:

http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/index_en.htm

Očakávané výsledky programu:

- jednoduchší prístup k financiám pre podnikateľov a malé firmy
- výraznejšia rola samostatnej zárobkovej činnosti a rozvoj podnikania ako dôležité zdroje rastu a vytvárania pracovných miest
- v jednotlivých krajinách EÚ: zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu, viac podnikateľov a vyššia mieru zamestnanosti.

Plánovaný rozpočet programu COSME na roky 2014-2020 je v rámci komunitárnych fondov 2.3 mld. eur. Prvé výzvy na podávanie žiadostí sú očakávané od začiatku roka 2014.

Informácie o aktuálnych výzvach nájdete na stránke

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/index.html>

Oficiálna stránka programu COSME

http://www.welcomeurope.com/european-funds/cosme-programme-competitiveness-of-enterprises-smes-807+707.html#tab=onglet_details

Kontakt:

Ivan FILUS

Národný kontaktný bod pre MSP

BIC Bratislava, Enterprise Europe Network

02/ 5441 7515

email: filus@bic.sk

www.bic.sk, www.een.sk

Peter Kopkáš

BIC Bratislava

Enterprise Europe Network

02/ 5441 7515

email: info@bic.sk

www.bic.sk, www.een.sk

Zastúpenie Európskej komisie v Slovenskej republike

Palisády 29

811 06 Bratislava

tel: + 421/2/54 43 17 18

fax: + 421/2/54 43 29 72

email: info@europa.sk

email: comm-rep-sk@ec.europa.eu

14. Ďalšie možnosti podpory MSP

14.1. Neulogy Ventures

Firma špecializujúca sa na komercializáciu výsledkov výskumu a vzniknutých start – up firiem. Medzi služby spoločnosti Neulogy patria:

Prenos poznatkov do praxe – aktivity:

- identifikácia výskumu s komerčným potenciálom a súvisiacich príležitostí
- výber a zhodnotenie realizovateľnosti konkrétnych potenciálnych aplikácií
- ochrana technológie prostredníctvom patentov alebo úžitkových vzorov
- testovanie podnikateľského konceptu a jeho potvrdenie trhom
- voľba vhodnej komercializačnej stratégie (start-up, spi-off, joint venture...)
- zabezpečenie financovania celého procesu

Pomoc pri rozbiehaní začínajúcej firmy – aktivity:

- analýzy trhu a trhového potenciálu firmy
- spracovanie corporate identity
- vypracovanie podnikateľského plánu
- sprostredkovanie kontaktov
- návrh na ochranu duševného vlastníctva
- riadenie finančných tokov
- sprostredkovanie investície
- príprava na vstup investora

Sprostredkovanie financovania rizikovým kapitálom

Podnikateľom poskytuje tzv. zárodočný a rozbehový kapitál. Pre firmy v počiatočných fázach rozvoja sa výška investície pohybuje medzi 50 a 200 tisíc EUR. V neskorších fázach poskytuje firmám rozbehový kapitál v rozmedzí od 300 tisíc do 1,5 milióna EUR s možnosťou niekoľkých kôl financovania.

Bližšie informácie ohľadom možnosti získania finančných prostriedkov sú dostupné na stránke:

<http://neulogy.vc/sk/ziskajte-financovanie>

14.2. Slovak business agency

Jedná sa o špecializovanú inštitúciu z hľadiska podpory MSP. Medzi jej hlavné aktivity patrí komplexná pomoc podnikateľom v súlade s princípmi iniciatívy Small Business Act, komplexná podpora podnikania na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľov v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín. Hlavnými cieľmi SBA je zvýšiť mieru prežitia podnikov na trhu, zvýšiť zamestnanosť v súkromnom sektore, zvýšiť inovačnú výkonnosť slovenských podnikov, stimulovať podnikateľského ducha, zabrániť marginalizácii podnikov a zvýšiť konkurencieschopnosť slovenského podnikateľského prostredia a slovenských podnikov

Finančné služby SBA pre MSP:

Mikropôžičkový program – oprávnení žiadateľa a podmienky poskytnutia:

- mikropodniky (do 9 zamestnancov) a malé podniky (10 – 49 zamestnancov)
- výška úveru: od 2 500 do 50 000 EUR
- splatnosť úveru: 6 mesiacov až 4 roky (možnosť odkladu splátok o 6 mesiacov)
- úroková sadzba: od 1,13% do 9,03%
- viac informácií: <http://www.sbagency.sk/mikropozicky>

Fond inovácií a technológií – typ podpory:

- investície od 20 000 EUR
- predštartovací (seed) kapitál, štartovací (start-up) kapitál, kapitál na rozšírenie (expansion)
- finančná podpora projektov v kombinácii s „hands on“ prístupom
- rizikový kapitál v rôznych formách (účasť na vlastnom kapitáli, dlhové a equityné financovanie)
- mentoring, koučing
- tvorba stratégií rozvoja, príprava spoločnosti na vstup strategického investora
- viac informácií: <http://www.fondfit.sk/>

Kontakt:

Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
02/502 44 500
agency@sbagency.sk

14.3. Fondy rizikového kapitálu

Národný holdingový fond

Oprávnené odvetvia projektov: priemyselná výroba, výrobné služby, aktívny cestovný ruch, inovatívne podniky, obchodné služby

Neoprávnené odvetvia: poľnohospodárska prvovýroba, farmárstvo, výroba zbraní, výroba alkoholických nápojov, poskytovanie erotických služieb, prevádzka herní, pasívny cestovný ruch, projekty s negatívnym ekologickým dopadom

Podmienky:

- počiatočné, štartovanie a rozvojové štádium
- maximálna dĺžka investície do projektu je flexibilná od 1 do 5 rokov
- oprávnené sú iba náklady logicky a vecne spojené s navrhovanou investíciou a štádiom životného cyklu spoločnosti

Oprávnení prijímatelia:

- počet zamestnancov do 250
- viac ako 50% podiel vlastníctva súkromného charakteru
- ročný obrát do 50 mil. € alebo celková ročná hodnota aktív v účtovej závierke je najviac 43 mil. €
- ekonomicky nezávislí (podiel iných subjektov ako MSP na základnom imaní a hlasovacích právach priamo či nepriamo – cez iný MSP – nepresahuje 25%)

- registrovaní a vykonávajúci činnosť na území SR v zmysle platných zákonov ako spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť

Slovenský rozvojový fond:

SRF realizuje investície do zabehnutých alebo začínajúcich spoločností, ktoré potrebujú expanzný kapitál

Podmienky:

- spoločnosť musí mať sídlo na území Slovenskej republiky alebo podstatná časť jej obchodnej činnosti musí byť na území Slovenskej republiky
- investícia do jedného projektu maximálne 2,3 mil. €, pričom minimálna výška investície sa spravidla pohybuje na úrovni 0,5 mil. €
- výška vlastníckeho podielu je spravidla stanovená v rozmedzí 34% - 75%
- dĺžka trvania projektu spravidla 3 - 5 rokov

SRF neinvestuje do:

- nehnuteľností
- start-upov
- špekulatívnych investičných aktivít
- derivátových obchodov
- hazardného podnikania
- obchodov so zbraňami, drogami, alebo iných nelegálnych aktivít

Slovenský rastový kapitálový fond:

Partnerom pre financovanie podnikateľa vo fáze rastu. Cieľom je identifikácia zaujímavých rastových projektov/spoločností, následná realizácia investície a exit pri požadovanej návratnosti vložených zdrojov. Ideálnym projektom je projekt alebo spoločnosť s výrazným rastovým potenciálom, silným trhovým postavením a motivovaným manažmentom.

Fond inovácií a technológií:

Ponúka partnerstvo pre výrazné zlepšenie finančnej pozície projektu. Fond formou poskytovania rizikového kapitálu podporuje podnikateľskú iniciatívu a tak rozvíja podnikanie, zamestnanosť a hospodárstvo smerom k inovatívnej ekonomike. Finančné možnosti Fondu poskytujú väčšiu flexibilitu ako financovanie prostredníctvom úveru z finančných inštitúcií.

Ďalšie informácie ohľadom možnosti získania finančných prostriedkov sú dostupné na stránke:

<http://www.nhfond.sk/>

14.4. Crowdfunding

Jednou z možností, ako získať financie pre realizáciu svojho podnikateľského zámeru je prostredníctvom crowdfundingu. Jedná sa o alternatívnu formu financovania, ktorý funguje na princípe zbierania menších individuálnych príspevkov od veľkého počtu osôb, tzv. davu väčšinou prostredníctvom internetu. Projekty sú zväčša zamerané na financovanie relatívne menších cieľov. Prostredníctvom crowdfundingu je možné financovať rôzne typy projektov, či už ide o umelecké diela, rôzne charitatívne a filantropické iniciatívy, verejné projekty, inovácie, výskum a vývoj alebo iné podnikateľské zámery.

V súčasnosti poznáme 6 rôznych modelov crowdfundingu:

1. Darcovský – ľudia prispievajú na konkrétny model bez nároku na nejakú protihodnotu. V tomto prípade sa jedná o finančne menšie projekty najmä charitatívnych a neziskových organizácií, avšak tento model patrí k najviac využíwanej forme
2. Odmeňovací – prispievateľ získa výmenou za financie určitý tovar alebo službu
3. Predpredaj produktov – prispievatelia si svojim príspevkom predobjednávajú výrobok, na vývoj ktorého budú určené ich finančné príspevky
4. Podiel na zisku – jedná sa o model, kedy si prispievateľ svojim finančným príspevkom zabezpečí podiel na prípadnom budúcom zisku z projektu
5. Pôžičkový model – vlastník projektu zaujme pozíciu dlžníka a prispievatelia budú vystupovať ako jeho veritelia
6. Cenné papiere – investície do cenných papierov. Jedná sa o najpomalšie sa rozvíjajúci model crowdfundingu najmä z dôvodov veľkého počtu bariér a regulačných obmedzení

5 vybraných crowdfundingových webových stránok:

A. Kickstarter

Stránka pracujúca na odmeňovacom princípe crowdfundingu. Prostredníctvom tejto stránky už bolo vyzbieraných 2,12 miliardy dolárov pre asi 97 tisíc projektov. Kickstarter je určený pre tvorivé projekty, nie však pre charity, osvetové kampane štipendiá a podobne. Poplatok za službu je 5% za každý úspešný projekt.

B. Indiegogo

Stránka Indiegogo je podobná stránke Kickstarteru, tiež sa jedná o odmeňovací model crowdfundingu. Zároveň tu nie sú obmedzenia na projekty, takže prostredníctvom Indiegogo sa môžu získavať financie aj napríklad na charity. Poplatok za službu sú 5% z požadovanej sumy na projekt. Za použitie kreditných kariet sa účtuje 3% z požadovanej sumy, a pre osoby žijúce mimo USA je účtovaných ďalších 25 dolárov.

C. Crowdrise

Crowdrise sa špecializuje skôr na charitatívne projekty ako napríklad ochrana zvierat, charitatívne projekty na vzdelávanie, zbierky pre chorých a podobne. Tiež je možné získať prostredníctvom Crowdrise peniaze na oslavy narodenín, svadby ale aj školské projekty. Poplatok za službu, aj pri využití kreditnej karty, sa spravidla pohybuje na úrovni 3% z poskytnutej sumy. Celý zvyšok sumy ide na konkrétny účel.

D. Gofundme

Služba Gofundme je určená pre rôzne projekty alebo osobné zámery. Je možné financovať rôzne inovatívne projekty, ale aj napríklad výdavky na cestovanie, kúpa liekov pre domáce zviera a podobne. Poplatok za službu je 5% z požadovanej sumy, pričom ďalšie zhruba 3% stoja služby WePay resp. PayPal.

E. Razoo

Služba Razoo už údajne vyzbierala bežmála 450 miliónov dolárov pre niekoľko tisíc projektov. Služba je prioritne zameraná na projekty s potenciálnym ziskom, avšak existuje aj sekcia pre neziskové projekty. Razoo rozdeľuje uchádzačov do štyroch skupín: neziskov organizácie, jednotlivci, spoločnosti a nadácie, pričom každý z nich má svoje výhody. Poplatok za službu je 4,9% z požadovanej sumy. Pri využití kreditnej transakcii je dodatočný poplatok 2-2,9%.

14.5. Start-upy

Start-up je pojem označujúci novovznikajúce firmy v počiatočnej fáze ich existencie. Rozhodujúcim kritériom pre prežitie start-up firiem je flexibilita vo vzťahu k externému podnikateľskému prostrediu. K základným znakom týchto firiem patria nízke začiatkové náklady, vyššie podnikateľské riziko a potenciálne vyššia finančná návratnosť zdrojov. Začínajúce start-upy často využívajú zvýhodnené podmienky v inkubátoroch, napríklad pri prenájme kancelárskych priestorov, prístupe k službám, školeniam či k externým a interným službám.

Podpora start-upov:

14.5.1. Connect

Spoločnosť Connect ponúka pre začínajúcich podnikateľov viaceré služby. V priestoroch bývalej Cvernovky ponúka možnosť prenajať si kancelárske priestory, ateliéry ale aj priestory na organizácie seminárov, konferencií, prednášok, workshopov, firemných akcií, módnych prehliadok, prezentácií produktov, premietanie, výstavy, vernisáže a podobne. Okrem priestorov ponúka Connect tiež možnosť konzultácie a spolupráce s rôznymi ľuďmi so skúsenosťami v rôznych oblastiach. Dôležitou súčasťou je tiež možnosť ďalšieho vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích konferencií, workshopov a prednášok organizovaných spoločnosťou Connect. Pre získanie spomínaných možností je nutné zaplatiť si členstvo, pričom dostupné sú rôzne balíky v závislosti od potrieb jednotlivých začínajúcich podnikateľov, pričom cena balíkov sa pohybuje od 19 do 229 EUR mesačne. Viac informácií o možnosti získania členstva a poskytovaných službách je možné získať na stránke <http://www.connect-network.com>.

14.5.2. Projekt i.e.Smart

Projekt nadväzuje na existujúce regionálne riadiace štruktúry v siedmich regiónoch strednej Európy. Riadiace štruktúry pozostávajú z kľúčových hráčov zo štátnych inštitúcií, z radov podnikateľov a zo vzdelávacích a výskumných inštitúcií.

Smart point Bratislava vykonáva viaceré aktivity na podporu Start-upov. Poskytuje kancelárske priestory, zasadačky a rôzne ďalšie priestory pre záujemcov. Poskytuje tiež možnosť konzultácie a spolupráce s členmi komunity a taktiež poskytuje kontakty s najvýznamnejšími podnikateľmi. Okrem spomínaných aktivít poskytuje projekt i.e.Smart tiež možnosť vzdelávania sa prostredníctvom workshopov zameraných na smerovanie start-upov, vytvárania business modelov a podobne. Viac informácií ohľadom projektu i.e.Smart je dostupných na stránke <http://www.ie-smart.eu>.

14.5.3. Univerzitný technologický inkubátor

Univerzitný technologický inkubátor je pracovisko Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktoré sa svojimi aktivitami zameriava na podporu začínajúcich podnikateľov. Inkubátor poskytuje viaceré programy. Jedným z nich je Program Start-up kancelária, ktorý je určený študentom alebo absolventom vysokej školy, ktorí si plánujú založiť inovatívnu firmu zameranú na poskytovanie produktov a služieb v oblasti techniky a technológií. V rámci programu poskytuje inkubátor zariadenú kanceláriu, technické vybavenie, pripojenie na internet, zasadaciu miestnosť a poradenstvo v oblasti založenia firmy a písania podnikateľského plánu. Okrem spomínaného programu poskytuje inkubátor tiež možnosť sprostredkovania prístupov k laboratóriám v rámci priestorov STU, sprostredkovanie kontaktov na investorov v oblasti rizikového kapitálu, poradenské služby určené na podporu a rozvoj podnikania podľa aktuálnych možností UTI STU, poradenské služby v oblasti ochrany práv z predmetov duševného vlastníctva a sprostredkovanie prediagnostiky priemyselných práv a propagáciu firmy

v rámci aktivít inkubátora a na webovej stránke inkubátora a STU. Ďalšie informácie, okrem iného aj cenník služieb poskytovaných inkubátorom, sú dostupné na stránke <http://www.inqb.sk>

14.6. Spin-off

Spin-off firmy vznikajú odčlenením istej časti od materskej organizácie. Najčastejšie sa jedná o malé firmy s vysokým rastovým a inovatívnym potenciálom. Podľa svojho pôvodu sa rozdeľujú na sponzorované, tzv. korporátne spin-off firmy a univerzitné spin-off firmy.

Prvá skupina, vzniká z už existujúcich firiem. Účelom korporátnych spin-off firiem je maximalizovať zisky alebo zefektívniť obchodné aktivity. Druhú skupinu tvoria firmy založené za účelom komercializácie duševného vlastníctva v praxi. Univerzitné spin-off spoločnosti ťažia z výsledkov univerzitného a vedeckého bádania.

Vedecká inštitúcia, ktorá je pôvodcom vynálezu má v takejto firme vlastnícky podiel. Najčastejšie je vyčíslený na základe stanovenej hodnoty duševného vlastníctva. Vlastnícky podiel je niekedy ponúknutý súkromnému investorovi, ktorý vstupuje do takejto firmy prostredníctvom rizikového kapitálu na určité obdobie s cieľom výrazne zhodnotiť svoj vklad. Takto získané finančné prostriedky môžu byť využité na ďalší rozvoj a rast spoločnosti.

14.6.1. Transfertech

Transfertech je stredisko transferu technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktoré vzniklo v roku 2010. Poslaním pracoviska je vytvoriť na STU priaznivé podmienky na transfer výsledkov vedecko-výskumnej činnosti z fakúlt a ústavov do spoločenskej a hospodárskej praxe. Medzi služby, ktoré poskytuje patrí ohodnotenie výsledkov výskumu a vývoja na pôde STU z hľadiska ich komerčného využitia, právne poradenstvo v oblasti ochrany duševného vlastníctva, právna podpora pri uzatváraní licenčných zmlúv, vyhľadávanie a sprostredkovanie kontaktov na partnerov z priemyselnej praxe, podpora pri zakladaní spoločností typu spin-off, sprostredkovanie spolupráce s Univerzitným technologickým inkubátorom STU a aktívna propagácia výsledkov výskumu zrealizovaného na STU. Ďalšie informácie ohľadom fungovania a poskytovania služieb Strediska transferu technológií STU sú dostupné na stránke <http://www.transfertech.sk>

14.7. Európska investičná banka

Európska investičná banka podporuje projekty v členských štátoch EÚ a investuje v budúcich členských a partnerských krajinách. EIB nevyužíva žiadne finančné prostriedky z rozpočtu EÚ, ale požíčiava si na kapitálových trhoch. Tieto prostriedky požíčiava za priaznivých podmienok na financovanie projektov, ktoré sú v súlade s politickými cieľmi EÚ. Úvery sa poskytujú na perspektívne programy alebo projekty kapitálových investícií vo verejnom aj v súkromnom sektore. Ich príjemcovia môžu byť veľké spoločnosti, mestské samosprávy alebo malé podniky. Záruky sú k dispozícii celému radu orgánov. ako napr. bankám, lízingovým spoločnostiam, záručným inštitúciám, vzájomným garančným fondom, účelovo vytvoreným subjektom a podobne. Požiadavky o rizikový kapitál je potrebné adresovať priamo sprostredkovateľskej inštitúcii .

EIB poskytuje úvery na sedem prioritných cieľových oblastí:

- Klíma
- Ekonomická a sociálna kohézia
- Infraštruktúra

- Inovácie a zručnosti
- Investície do mládeže
- Malé a stredné podniky
- Životné prostredie

Viac informácií ohľadom podpory zo strany EIB je dostupných na stránke <http://www.eib.org>

Európsky investičný fond poskytuje rizikový kapitál pre malé podniky (MSP), najmä pre nové podniky a podniky zameriavajúce sa na technológie. Poskytuje taktiež záruky finančným inštitúciám na krytie pôžičiek pre MSP. EIF neposkytuje pôžičky ani dotácie pre podniky, ani priamo do nich neinvestuje. Miesto toho pôsobí prostredníctvom bánk a iných finančných sprostredkovateľov. Používa svoje vlastné finančné prostriedky alebo prostriedky, ktoré mu zverila EIB alebo EÚ.

Ďalšie informácie ohľadom podpory zo strany EIF sú dostupné na stránke: <http://www.eif.org/>

Kancelária EIF v Bratislave:

Eurovea Central 1
Pribinova 4
811 09 Bratislava
Tel.č.: +421 2 3231 0201

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) je medzinárodná finančná inštitúcia. Vznikla s cieľom podporiť transformáciu krajín strednej a východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu na demokratické spoločnosti a trhovo orientované ekonomiky. V súčasnosti EBOR formou poradenskej činnosti, poskytovaním pôžičiek, kapitálovým vstupom a garanciami podporuje súkromnú hospodársku činnosť, privatizáciu, reštrukturalizáciu, štrukturálne reformy, rozvoj infraštruktúry a vysoko konkurenčné prostredie v krajinách od strednej Európy až po centrálnu Áziu, ktoré sa hlásia a uplatňujú princípy demokracie a pluralizmu. Akcionármi je 64 členských krajín, EÚ a EIB. Celková výška kapitálu je 30 mld. EUR.

EBOR sa aktívne zúčastňuje na úspešnom prechode SR na trhové hospodárstvo. V rokoch 2000 – 2013 realizovala na Slovensku spolu 124 projektov v hodnote približne 2 mld. EUR- Projekty EBOR na Slovensku sa v súčasnosti zameriavajú predovšetkým na znižovanie energetickej náročnosti slovenského hospodárstva, podporu financovania pre malé a stredné podniky a rozvoj infraštruktúry.

Ďalšie informácie ohľadom podpory zo strany EBOR sú dostupné na stránke: <http://www.ebrd.com/>

Kancelária EBOR v Bratislave:

European Business Centre
Suché mýto 1
811 03 Bratislava
Slovakia
Tel.č.: +421 2 5910 1700

14.7.1. Slovenská sporiteľňa

Úvery poskytované z úverovej linky **EBRD** – programu SLOVSEFF III, komponenty:

- energetická efektívnosť v priemysle
- obnoviteľné zdroje energie

Úvery sú určené pre **podnikateľské subjekty – spoločnosti, alebo živnostníkov, ktorí vznikli v zmysle právneho poriadku SR a podnikajú na území SR** a u ktorých **majetková účasť štátu**, alebo iného administratívneho územného celku štátu, resp. kontrola štátu, alebo iného administratívneho územného celku štátu **nepresahuje 50%**, vrátane spoločností zabezpečujúcich energetický manažment a služby pre municipálny sektor (ESCO spoločnosti) a slúžia na podporu projektov energetickej efektívnosti v priemysle a využívania obnoviteľných zdrojov energie, teda na investície smerujúce k znižovaniu energetickej náročnosti a zabezpečeniu udržateľnej energie.

Maximálna výška úveru na jeden projekt, alebo úverov pre jedného klienta je 5 miliónov EUR (10 miliónov EUR v prípade projektov využívania obnoviteľných zdrojov energie).

Viac info: <http://www.slsp.sk/uver-z-uverovej-linky-ebd-na-podporu-energetickej-efektivnosti-v-sukromnom-sektore.html>

Úvery poskytované z úverovej linky **EIB** sú **určené pre malé a stredné podniky** zamestnávajúce menej ako 250 zamestnancov, **veľké firmy zamestnávajúce** viac ako 250 zamestnancov a **podnikateľské subjekty s počtom zamestnancov nad 3 000** a slúžia na podporu investičných projektov a sprístupnenie nevyhnutného prevádzkového kapitálu na rozvoj podnikania.

Maximálna výška úveru na jeden projekt je 12,5 mil. EUR a výška celkových projektových nákladov je 25 mil. EUR. Úver z úverovej linky EIB je poskytovaný so zníženou úrokovou sadzbou oproti bežnému úveru o 0,35 % ročne.

Viac info: <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie/specializovane-programy/uver-z-uverovej-linky-eib>

14.7.2. VÚB banka

Investičné úvery zo zdrojov **EBRD** na podporu rozvoja energetickej efektívnosti infraštruktúry a obnoviteľných zdrojov miest a obcí(program MUNSEFF) a podporu energetickej efektívnosti v priemysle, na projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov a rezidenčného bývania(program SLOVSEFF III.) na Slovensku.

Program MUNSEFF

Po úspešnej realizácii a overení kompletnosti každého projektu klientovi bude vyplatená stimulačná platba vypočítaná ako percento z objemu úveru poskytnutého zo zdrojov EBRD.

Úrovně stimulačných platieb sú nasledujúce:

- Projekty energetickej infraštruktúry – až do 20 % z objemu úveru (podmienkou je dosiahnutie minimálne 20% úspory energie oproti pôvodnému stavu)
- Obnoviteľné zdroje energie - 15 % z objemu úveru

- Energetická efektívnosť budov – 10 alebo 15 % z objemu úveru (podmienkou je dosiahnutie minimálne 30% úspory oproti pôvodnému stavu; výška stimulačnej platby závisí od počtu opatrení, ktoré klient v rámci projektu realizuje)

Žiadateľ o úver musí spĺňať tieto podmienky:

- Musí mať sídlo v Slovenskej republike,
- Nesmie vykonávať nasledovné činnosti: hazardné hry, obchodovanie s nehnuteľnosťami, bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie, výroba, dodávky a obchodovanie so zbraňami a iné aktivity, ktoré EBRD vylučuje,
- Nesmie byť na zozname fyzických a právnických osôb, ktoré EBRD vylučuje z financovania,
- Nesmie vykonávať činnosť v rozpore so zákonmi Slovenskej republiky o životnom prostredí a zákonmi zaoberajúcimi sa sociálnymi, zdravotnými a bezpečnostnými pravidlami.

Viac info: <http://www.munseff.eu/o-programe.html>

Program SLOVSEFF III.

Po úspešnej realizácii a overení kompletnosti každého projektu klientovi bude vyplatená stimulačná platba vypočítaná (na základe odhadu budúceho šetrenia CO₂, ktoré projekt prinesie) ako percento z objemu načerpaného úveru, ktorý je poskytnutý zo zdrojov EBRD.

Úrovně stimulačných platieb sú nasledujúce:

- projekty energetickej efektívnosti v priemysle a projekty obnoviteľných zdrojov: 5-20% z objemu úveru
- energetická efektívnosť budov – 10 alebo 15 % z objemu úveru (podmienkou je dosiahnutie minimálne 30% - 40% úspory spotrebovanej energie oproti pôvodnému stavu)

Ďalšie podmienky programu:

- maximálna suma úveru je 2,5-10 mil. EUR (podľa typu projektu)
- minimálna suma úveru je 20 tis. EUR
- vnútorná miera návratnosti projektu musí byť minimálne 8%
- úvery sú poskytnuté v mene EUR
- na projekt neboli poskytnuté žiadne iné granty

Viac info: <https://www.vub.sk/sk/firmy-podnikatelia/uvery-financovanie/podpora-podnikania-z-externych-zdrojov/investicne-uvery-zo-zdrojov-ebd/>

Investičný úver zo zdrojov EIB

Výhody, ktoré môžete získať prostredníctvom financovania zo zdrojov EIB:

Výhodná úroková sadzba, Jednoduchá administrácia úveru, Možnosť kombinovať zdroje EIB, VÚB a EÚ fondy

Podmienky čerpania: Minimálny objem úveru 40.000 €, Projektové investičné náklady v limite od 40 000 € do 25 000 000 €, Doba realizácie projektu od 3 – 5 rokov v závislosti od typu klienta

Viac info: <https://www.vub.sk/sk/firmy-podnikatelia/uvery-financovanie/podpora-podnikania-z-externych-zdrojov/uvery-eib/>

14.7.3. OTP banka

OTP Banka ponúka pre malých podnikateľov výhodné podmienky splátkových otp EÚ MIKROúverov vo výške do 25 000 EUR. Toto financovanie využíva záruky poskytnuté v rámci Európskeho nástroja mikrofinancovania Progress zriadeného EÚ.

Výhody otp EÚ MIKROúverov:

- umožnia získať finančné zdroje vďaka záruke EÚ ľahšie a dostupnejšie
- bez zabezpečenia úveru majetkom (pri prevádzkových aj investičných úveroch)
- s nižšou úrokovou sadzbou a vyšším úverovým limitom ako pri štandardných úveroch
- s možnosťou splácania až 6 rokov
- úroková sadzba pri splátkových úveroch: EURIBOR + prirážka do 5,9 % p. a. pre všetkých
- úroková sadzba pri kontokorentných úveroch: EURIBOR + prirážka do 6,9 % p. a.
- čerpanie úveru na prevádzku vo forme kontokorentného alebo až 3 ročného splátkového úveru bez potreby dokladovania účelu

Podmienky získania úverov:

- podnikateľ alebo firma
- so sídlom na území SR
- s ročným objemom tržieb max.1 mil. eur a počtom zamestnancov menším ako 10
- aktívne podnikanie na území SR minimálne 12 mesiacov
- bez záväzkov po lehote splatnosti voči štátnym a finančným inštitúciám
- nie sú proti podniku vedené žiadne súdne spory
- vylúčené je podnikanie v zakázaných odvetviach (napr. výroba a obchodovanie so zbraňami, ľudské klonovanie, tabakový priemysel a hazardné hry a pod.)
- ostatné podmienky stanovené bankou pre poskytnutie úveru

Forma úverov:

- splátkový úver vo výške do 25 000 eur (nad uvedený limit je možné čerpať štandardné otp EÚ MIKROúvery)
- účel:
 - o na financovanie prevádzkových potrieb - napríklad na zaplatenie faktúr za tovar, materiál, služby
 - o na financovanie investičných potrieb - napríklad na obstaranie / modernizáciu/ rekonštrukciu hmotného alebo nehmotného investičného majetku (nehnutelnosť, stroj, technológia,..)
- splatnosť:
 - o do 3 rokov - v prípade úverov na prevádzku
 - o do 6 rokov – v prípade investičných úverov

- možnosti čerpaniu:
 - o jednorazové čerpanie, bez potreby dokladovania účelu - v prípade úverov na prevádzku
 - o jednorazové alebo postupné čerpanie, bez dokladovania vlastných zdrojov a možnosťou refundácie dodávateľských faktúr nie starších ako 6 mesiacov – v prípade investičných úverov
- spôsob splácania:
 - o anuitné alebo lineárne splácanie
 - o pri investičných úveroch možný odklad splácania istiny 3 mesiace
- zabezpečenie:
 - o pri živnostníkoch bez zabezpečenia
 - o pri právnických osobách podnikateľoch ručiteľská listina vlastníka

Viac info: <https://www.otpbanka.sk/otp-eu-mikrouvery>

Ďalšie možnosti čerpania finančnej pomoci pre MSP na Slovensku:

Finanční sprostredkovatelia	Druh financovania	Výška financovania	Investičné zameranie	Doplňujúce informácie	Zdroje financovania
Neology Ventures	investície do kapitálu/ rizikový kapitál	50 000 - 4 500 000 €	začínajúce podniky, začiatková fáza, odvetvie IKT, vedy o živej prírode	Informačné a komunikačné technológie	EIF, Štrukturálne fondy, Vnútroštátne zdroje financovania
OTP Banka Slovensko	Úvery/záruky	do 25.000 €	začínajúce podniky, začiatková fáza	otp EÚ MIKROúvery umožnia získať finančné zdroje novým aj súčasným klientom	Mikrofinancovanie Progress
UniCredit Leasing Slovakia	Úvery/záruky	Do 12 500 000 €	všetky odvetvia / všeobecné, Lízing	Úvery EIB (Európskej investičnej banky) sa môžu použiť na financovanie všetkých hmotných a nehmotných investícií.	EIB

Tatra Banka	Úvery/záruky	Do 25 000 000 €	všetky odvetvia / všeobecné, Lízing	SME Finance Facility	EIB
Sberbank Slovensko	Úvery/záruky	Do 25 000 000 €	všetky odvetvia/ všeobecné	Úvery EIB (Európskej investičnej banky) sa môžu použiť na financovanie všetkých hmotných a nehmotných investícií.	EIB
EIB	Úvery/záruky	Do 25 000 000 €	výskum, vývoj a inovácie	Finančný nástroj s rozdelením rizika je určený predovšetkým stredne veľkým podnikom a na podporu výskumu, rozvoja a inovácií.	RSFF, EIB
Slovenská Záručná a Rozvojová Banka	Úvery/záruky	Do 25 000 000 €	Všetky odvetvia/ všeobecné	Úvery EIB (Európskej investičnej banky) sa môžu použiť na financovanie všetkých hmotných a nehmotných investícií	EIB
East Accession BV	investície do kapitálu/ rizikový kapitál	5 000 000 - 15 000 000 €	všetky odvetvia / všeobecné		EIF
ČSOB	Úvery/záruky	Do 25 000 000 €	všetky odvetvia / všeobecné, Lízing	Úvery EIB (Európskej investičnej banky) sa môžu použiť na financovanie všetkých hmotných a nehmotných investícií.	EIB

Enterprise Investor Corporation SG Equipment Finance	investície do kapitálu/ rizikový kapitál Úvery/záruky	Do 25 000 000€	všetky odvetvia / všeobecné všetky odvetvia/ všeobecné, lízing	Enterprise Investor Corporation investuje do dobre rozvinutých, výnosných podnikov s dobrým peňažným tokom. Za svoje vysokokonkurenčné postavenie vďaka zemepisnej polohe, patentom a nákladovej efektívnosti. SME Finance Facility	EIF EIB
HBM Partners	investície do kapitálu/ rizikový kapitál		vedy o živej prírode	HBM sa sústreďí na fázu vývoja, rastu a financovanie odkupovania súkromných spoločností (buy-out), ako aj investície do verejných spoločností v oblasti zdravotnej starostlivosti.	EIF
3TS Capital Partners	Investície do kapitálu/ rizikový kapitál	Do 10 000 000 €	Všetky odvetvia/ všeobecné	Zameranie: technológie a telekomunikácie, mediálne a marketingové služby, životné prostredie a energetika	EIF
Genesis Private Equity Fund	Investície do kapitálu/ rizikový kapitál	2 000 000 – 9 000 000 €	Všetky odvetvia/ všeobecné, fáza expanzie (rast)		EIF

--	--	--	--	--	--